

707

ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းများ

အယ်ဒီတာများ၊ စာရေးဆရာများ၊ စာပေသုတေသီများ၏
ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ရေးသား မှတ်တမ်းပြုခဲ့ကြခြင်းများ

mgy.com

ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းများ

အယ်ဒီတာများ၊
စာရေးဆရာများ၊
စာပေသုတေသီများ၏
ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့်
တွေ့ဆုံမေးမြန်း
ရေးသား
မှတ်တမ်းပြုခဲ့ကြခြင်းများ

nw0086

3,700.00 KS

ဒဂုန်တာရာနှင့်တွေ့ဆုံခြင်းများ

တစ်ဖက်မှာ ၃၀၅ + မျက်နှာ၊ ၁၄ • ၅ ဝင်တီ x ၂၁ ဝင်တီ

တုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၇၊ ဩဂုတ်လ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းချေး ၃၇၀၀ ကျပ်

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

- စုဆောင်း၊ စုစည်းသူရဲ့ အစီရင်ခံစာ		က
၁။ ရင်ခုန်သံကဗျာဆရာ	မိုးဝေအယ်ဒီတာအဖွဲ့	၃
၂။ ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	မောင်လွန်းကြင်	၇
၃။ ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	ဝင်းငြိမ်း	၂၉
၄။ ပွင့်စွယ်တော်စကားပိုင်း	ပွင့်စွယ်တော်မဂ္ဂဇင်း	၆၃
၅။ ဝမ်းမိနစ်အင်တာဗျူး	ဘို	၉၈
၆။ စာပေသည် ဘာအတွက်လဲ	တင်တင်ဦး	၁၀၁
၇။ ယနေ့ကဗျာများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာမင်းသုဝဏ်၊ ဆရာဒဂုန်တာရာတို့ ဆွေးနွေးချက်	ရှပ်ရှင်တေးကဗျာအယ်ဒီတာအဖွဲ့	၁၀၇
၈။ ဆရာဒဂုန်တာရာပြောတဲ့ ရွှေအိမ်နှင်းနှင့် မောင်မင်းယာတို့ရဲ့ တိုင်းပြည် သုနာပရန္တ	တင်တင်ဦး	၁၁၇
၉။ စန္ဒရားဆရာ၊ မုန်းချောင်းထိုင်ကူမြစ်တန်းနှင့် ဇာတိရနံ	နေဝင်းမြင့်	၁၂၅
၁၀။ ရန်ကုန်ဆောင်းခိုဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	လွမ်းဝေနိုင်-မျိုးကိုမျိုး	၁၃၅
၁၁။ ၈၈ ငြိမ်းချမ်းရေးရပ်ပုံလွှာ၊ ဒါမှမဟုတ် မဟာကဗျာဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံခြင်း	မောင်ရွှေထက်	၁၃၈

၁၂။ ဒဂုန်တာရာ			
ကဗျာနေဝန်းနီနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	ဖြိုးထိန်		၁၅၈
၁၃။ ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ စကားလက်ဆုံ	မေစာ		၁၉၆
၁၄။ အလှပေဒ ဗိသုကာနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး	အောင်ဇင်မင်း		၂၀၂
၁၅။ ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ ဒဂုန်တာရာအဖြေ	တင်တင်ဦး		၂၁၇
၁၆။ ဒဂုန်တာရာ၊ သို့မဟုတ်			
ဆန်းသစ်နှစ်လိုစိတ်များနှင့် ခရီးသည်	အောင်ဇင်မင်း		၂၁၉
၁၇။ ဒဂုန်တာရာပြောသည့် ကဗျာအကြောင်း	တင်တင်ဦး		၂၄၆
၁၈။ ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာ၏			
စောင်းခတ်ကတေး၊ ပေါင်းစပ်မှမွှေးဆိုသော			
ဖွဲ့ဆိုမှုအတွက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်			၂၅၆
၁၉။ ယနေ့ကဗျာနှင့် ဆရာဒဂုန်တာရာ	တင်တင်ဦး		၂၅၇
၂၀။ ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာရဲ့ စာပေ၊			
ပန်းချီ၊ ဂီတ ခံယူချက်သဘောတရားများ	ခင်သန်းဖြူ		၂၆၃
၂၁။ ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့်			
လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၆၀	ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာအဖွဲ့		၂၇၉
၂၂။ ဗညားသီဟနှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခြင်း			
စာပေစစ်တမ်း	သင်းမြဝနီ		၂၈၄
- မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်အညွှန်း			၃၀၃

စုဆောင်း၊ စုစည်းသူရဲ၊ အစီရင်ခံစာ
မောင်နေ့ထက်

[၁]

အေဒီ ၂၀၁၆၊ ဇူလိုင် ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃ နေ့တွေက မဟာကဗျာဆရာကြီး သခင် ကိုယ်တော်မှိုင်း ကွယ်လွန်တဲ့ ၅၂ နှစ်ပြည့်တဲ့နေ့နဲ့ မဟာကဗျာဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဂူဗိမာန်ဖွင့်တဲ့နေ့ နှစ် ၅၀ ပြည့်တဲ့နေ့ အထိမ်းအမှတ် ကဗျာရွတ်ဖို့၊ စာတမ်းဖတ်ဖို့ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို ရောက် ပါတယ်။

တစ်နေ့ စာရေးဆရာ(ကို)များနိနဲ့အတူ စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက် ကို ရောက်သွားကြပါတယ်။ ကိုစန်းဦးက “ဆရာကိုနွေထက်ရေး၊ ကျွန်တော့် ကို ဆရာဒဂုန်တာရာတူမ ဆရာမ ဒေါ်မြင့်မြင့်စိန် (သင်းမြစန္ဒီ) က ဦးလေး ရာပြည့်အတွက် စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်ကလည်း စာအုပ်ထုတ်ကြပါတဲ့။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ အင်တာဗျူးတွေစုပြီး စာအုပ်ထုတ်ဖို့ စီစဉ်နေပါတယ်”

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ... “ကျွန်တော် မန္တလေးရောက်ရင် ကျွန်တော့် ဘဝနဲ့ရင်းပြီး သိမ်းဆည်းစုဆောင်းထားတဲ့ ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ စာတွေကို မိတ္တူကူးပြီးတာနဲ့ ပို့ပေးလိုက်ပါ့မယ်” လို့ ပြောလိုက်တော့ “ကောင်းတာပေါ့ ဆရာရယ်၊ ပို့လိုက်ပါ” လို့ ပြန်ပြောတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း မန္တလေးရောက်ရောက်ချင်း ကျွန်တော် စုဆောင်းထားတဲ့ စာဖိုင်တွေ၊ စာအုပ်တွေထဲက ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံခြင်းတွေကို မိတ္တူကူးပြီး၊ နှစ်စဉ် သက္ကရာဇ်စီပြီး စိကာစဉ်ကာနဲ့ စိတ်ရှည်လက်ရှည် စုထားတဲ့စာတွေ ကိုစန်းဦးဆီ ပို့ပေးဖို့ စီစဉ်လိုက်ပါတယ်။

[၂]

၆-၆-၂၀၁၀ ရက်စွဲထိုးပြီး ဆရာဒဂုန်တာရာကိုယ်တိုင် ရေးခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာတွေရဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းစာအုပ်မှာ ဟောဒီလိုရေးခဲ့တာကို မှတ်မှတ်သားသား ဖတ်ရှုခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် ကောက်နုတ်ပြီး ဖော်ပြပါရစေ ...။

“တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများကို စာနယ်ဇင်းများမှာ ဖော်ပြကြသည်မှာ တော်တော်ကြာပါပြီ။ တွေ့ဆုံခန်းများတွင် စာပေနှင့်ပတ်သက်သော တွေ့ဆုံခန်းများ ပါသည်။ ယင်းစာပေနှင့်ပတ်သက်သော တွေ့ဆုံခန်းများမှာ ယနေ့ခေတ်ပေါ် စာပေ၏ ကိုးကားချက်များကို တွေ့နိုင်သည်။ ယင်းတွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများမှာ မေးသောသူတို့မှာ စာပေသမားများဖြစ်ကြသည်။ အချို့မှာ စာပေမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာများ ဖြစ်ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မေးခွန်းများကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် မေးမြန်းခန်းများတွင် ပါဝင်သူတို့၏ ဘဝအကြောင်း အရာများကို ဖတ်ရသည်မှာ အထူးပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။ မေးခွန်းများမှာ ယင်းစာရေးဆရာတို့၏ ဘဝများကို ထင်ဟပ်ထားကြသည်။ လူတို့သည် မိမိတို့၏ဘဝနှင့် ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာများအကြောင်း၊ စာပေနှင့်ပတ်သက်သော အနုပညာ အကြောင်းအရာများကို မေးသူရှိလျှင် ပြောတတ်ကြသည်။”

“မေးခွန်းကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် အပြောကောင်းတတ်ကြသည်။ ဖတ်၍ကောင်းသည်။ စာရေးဆရာ၏ဘဝကို ပို၍ မြင်ကြသည်။ သို့သော် မေးမြန်းသူတို့က မေးမြန်းဆွေးနွေးရာတွင် မိမိတို့စိတ်ဝင်စားသောကိစ္စများ ပါတတ်ကြသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ပါသည်ဟု ဆိုရာတွင် အချို့သော တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ပုဂ္ဂိုလ်

တို့၏ ရည်းစားရေးရာများ ပါတတ်သည်။ ယင်းသည် စာဖတ်သူ တို့အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်သော်လည်း စာပေသမားများအတွက် ကား အနုပညာရပ်များအကြောင်း မပါသဖြင့် စိတ်ဝင်စားချင်မှ စိတ် ဝင်စားမည်။ အနုပညာနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာကို မေး မြန်းသဖြင့် စာပေသမားတို့က ဖြေကြားရာတွင် ကျွန်တော်က စိတ် ဝင်စားသည်။ အထူးသဖြင့် အချို့စာရေးဆရာတို့သည် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခန်းတွင် မပါသော အကြောင်းအရာများကို ပို၍စိတ်ဝင် စားသည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်ပေသည်။”

“မြုပ်ကွက်များသည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းမှသာလျှင် ပေါ် လာနိုင်ပေသည်။ မိမိဘာသာရေးသော ဆောင်းပါးများတွင် ပါချင် မှ ပါဝင်တတ်သည်ကို သတိပြုမိသည်”

တွေ့ဆုံခန်းတွေရဲ့ တန်ဖိုးကြီးမားပုံကို တင်ပြသွားတဲ့ ဆရာ ဒဂုန် တာရာရဲ့ စကားတွေက မှတ်သားစရာပါပဲ။

[၃]

စာရေးဆရာတွေနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းတယ်ဆိုတာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းသူတွေ က စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ ဒဿနတွေ ကို ဖော်ထုတ်ပေးတာပဲ မဟုတ်ပါလား။

ခု ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံခန်းတွေဟာ စာပေသမိုင်းတန်ဖိုး ကြီးမားလှတာအမှန်ပါ။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းပေးခဲ့ကြတဲ့ အင်တာဗျူးဆရာတွေ၊ မေးမြန်းသူတွေဟာ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူတွေပါ။ သူတို့ စိတ်ရှည်လက် ရှည်နဲ့ မေးမြန်းခဲ့ကြလို့လည်း ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ စာပေကဗျာဝေဖန်ရေး ငြိမ်းချမ်းရေးစကားတွေက အထင်ကရ ကျန်ရှိနေခဲ့ရပြီပဲ မဟုတ်ပါလား။

ခု ကျွန်တော် အင်မတန်လေးစားတဲ့ ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံ ခန်းတွေကို ၁၉၇၂ ခု၊ မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်းမှသည် ၂၀၁၁ ခုထိ ဖြေခဲ့တဲ့ စကားတွေကို စာဖတ်သူတွေအတွက် စုစည်းပေးလိုက်ပါပြီ။

ဒီစာအုပ်ကို ၁၀-မေ-၁၉၁၉ ခုနှစ်က မွေးခဲ့တဲ့ ဆရာဒဂုန်တာရာ ဟာ ခု လာတော့မယ့် ၁၀-မေ-၂၀၁၉ မှာ နှစ် ၁၀၀ မွေးနေ့ ပြည့်ပါပြီ။

ဆရာဒဂုန်တာရာ နှစ် ၁၀၀ ပြည့် မွေးနေ့အကြို ထုတ်ဝေပေးတဲ့ စိတ်ကူး
ချိုချိုစာအုပ်တိုက်က ကိုစန်းဦးရဲ့ စေတနာကလည်း လေးစားဖွယ်ရာပါပဲ။

ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွေ ကျန်ရှိနေဦးမှာ
အမှန်ပါ။ ဆက်လက် စုစည်းစုဆောင်းထုတ်ဝေနိုင်ကြပါစေ။

ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးစာပေ အခွန်ရှည်ပါစေ။

မောင်နွေထက်

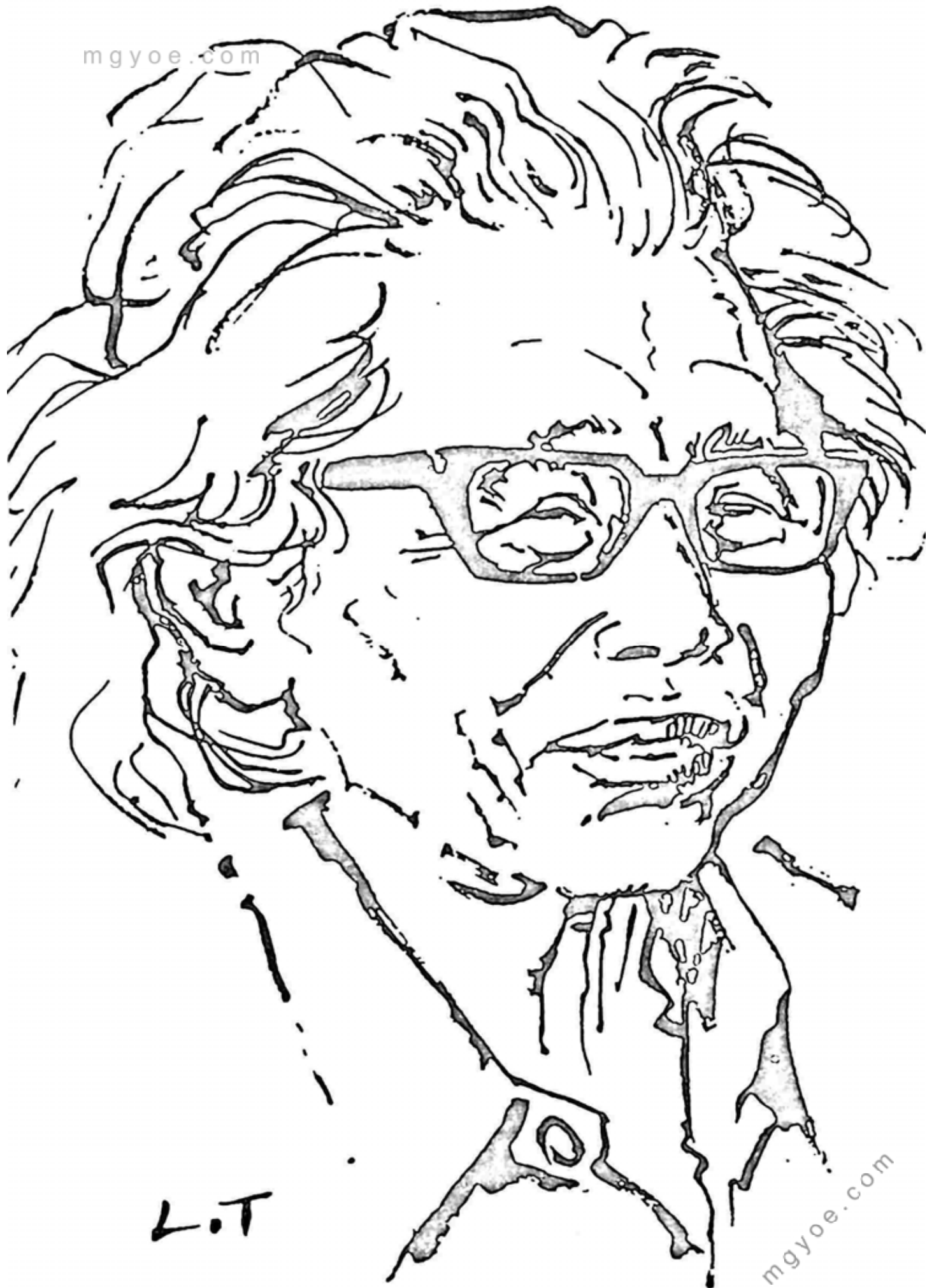
မန္တလေးလက်ဆည်ကန်ရပ်ဝန်းထဲက

အမေ့ရုပ်တုရှေ့မှာ

အထူးမှတ်ချက်

ဒီစာဟာ အမှာစာလုံးဝမဟုတ်ပါ။ ဆရာဒဂုန်တာရာ စာအုပ်မှာ ကျွန်တော် အမှာစာ
ရေးပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ ဒီစာဟာ စာချစ်သူ၊ စာဖတ်သူ ပြည်သူတွေကို အစီရင်ခံတဲ့
အစီရင်ခံစာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ။

mgyc.com

L.T

mgyc.com

mgyc.com

mgyc.com

ရင်ခုန်သံ ကဗျာဆရာ

မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့

“ကဗျာဆိုတာ ရင်ခုန်သံပါပဲ” ဒဂုန်တာရာ ဆိုလေ့ရှိသည်။

“ရင်ခုန်သံဆိုတာ ဘာလဲ”

“ရင်ခုန်သံဆိုတာ ခံစားမှုလို့ပြောနိုင်မယ်ထင်တယ်။ အဖြစ်အပျက်တွေက ရင်ထဲကို လာရိုက်ခတ်တာ၊ အသံတွေက လာရိုက်ခတ်တာ၊ အရောင်တွေက လာပြီးရိုက်ခတ်တာကို ခံစားတာပဲ။ နောက်ပြီး ဒီခံစားမှုကို ကိုယ်က ဘယ်လိုတုံ့ပြန်သလဲ၊ အဲဒါကို ကဗျာလို့ခေါ်ရင် ရမယ်မဟုတ်လား။

ဒဂုန်တာရာ၏ မွေးမြေ တိုင်ကူမြစ်တန်းကျေးရွာ ဥပုသ်ဇရပ်က သက်ကြီးရွယ်အို လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းသည် အာရုံထဲသို့ ဖျတ်ခနဲဝင်လာသည်။ ခေါင်းတုံးစိမ်းပြောင်ပြောင်နှင့် ဦးထွေးကြီးဆိုသော အသက် ၇၀ ကျော်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လက်ဖက်ရည်ငဲ့လိုက်၊ ဟိုလူဘက်လှည့်ပြီး စကားပြောလိုက်၊ ဒီလူဘက်လှည့်ပြီး စကားပြောလိုက်။ သို့နှင့် သူ့ခေါင်းတုံးစိမ်းပြောင်ပြောင်သည်လည်း လှုပ်ရှားယိမ်းထိုးနေမည်ကို မှန်းကြည့်ရသည်။ ဘယ်လိုအစိမ်းနှင့်မှ မတူသော ခေါင်းတုံးစိမ်းအရောင်သည် ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ ရင်ထဲသို့ လာရိုက်ခတ်မည်။ ထိုကလေးငယ်သည် ထူးခြားသော အစိမ်းရောင်၏လှုပ်ရှားမှုဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့ဘဲ ဦးထွေးကြီး၏ ခေါင်းစိမ်းပြောင်ပြောင်ကို ဖျတ်ခနဲ ရိုက်ကာ ထွက်ပြေးသွားပုံကိုလည်း မြင်လာသည်။

ဒဂုန်တာရာ၏ အရောင်ခံစားမှုအကြောင်းကို နာကြားမိတိုင်း ဦးထွေးကြီး ခေါင်းတုံးစိမ်းနှင့် ဒဂုန်တာရာလောင်း မောင်ဌေးမြိုင်ကလေး၏ အရောင်ခံစားမှုသည် စိတ်မျက်စိထဲမှာ ပေါ်လာတတ်လေသည်။

ဒဂုန်တာရာသည် အရောင်ခံစားမှု၌ ပြင်းပြတပ်မက်လေသည်။ ပန်းချီဆွဲသည်။ ကဗျာထဲ၌ အရောင်များထည့်လေသည်။ “ပတ္တမြားရည်”၊ “ဂိုဂင်နီ”၊ “ဝေါဒစ်စနေအပြာ”၊ “နှင်းဆီချော်ရည်”၊ “ရွှေအိုရောင်” စသည် စသည်တို့။ “ဝေါဒစ်စနေအပြာ”ဟု သူသုံးလိုက်သောအခါ သူ့ကို စာရေးဆရာများက ထေ့ကြ ငေါ့ကြ လှောင်ခဲ့ကြသည်။ သူကား သူခံစားရသော အပြာကို ခံစားရသည့်အတိုင်း တင်ပြရဲလေသည်။ သိန်းဖေမြင့်က သူနှင့် ပတ်သက်၍ “ဒဂုန်တာရာသည် ပြည်သူ့စာပေဟု ကြွေးကြော်သော်လည်း စကားလုံးတီထွင်ခြင်း၌ လျှပ်ပေါ်လော်လီနေလေသည်” ဆိုလားပဲ ရေးဖူးသည်။

ဒဂုန်တာရာသည် ဝတ္ထုများ ရေးသည်။ မေဝတ္ထု၊ ကြာပန်းရေစင်ဝတ္ထု၊ လရောင်ရွန်းမြသောညတစ်ညဝတ္ထု၊ လုံးချင်းများနှင့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ရေးသည်။ သို့သော် ဒဂုန်တာရာသည် ဝတ္ထုရေးဆရာမဟုတ်ဘဲ ကဗျာဆရာသာဖြစ်လေသည်။ ကဗျာဆရာဆိုသည်မှာ မိမိ၏ ခံစားမှုများ တိခနဲ ရိခနဲ အံကျဝင်မည့်စကားလုံးကို အမြဲတမ်းရှာဖွေနေရသည်။ စကားလုံးတစ်လုံးသည် မိမိ၏ ခံစားမှုအားလုံးကို စုပ်မျိုထားနိုင်လျှင် ထိုစကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး၊ ရုရှားစကားလုံး၊ တရုတ်စကားလုံးမဟုတ်တော့ဘဲ ကဗျာဆရာ၏ ကိုယ်ပိုင်စကားလုံးဖြစ်လာကာ ကဗျာဆရာ၏ သားသမီးသဖွယ် ထိုစကားလုံးကို မြတ်နိုးတွယ်တာတတ်လေသည်။ သို့သော် ကဗျာပါရမီ နဲ့နဲ့ ချို့ငဲ့သူတို့ကလည်းကောင်း၊ ဒဂုန်တာရာကို ကဗျာဆရာဟု မမြင်သူတို့ကလည်းကောင်း အပြစ်ဆိုကြသည်။

ဒဂုန်တာရာ ဘာတွေရေးရေး ဒဂုန်တာရာ၏ ခံစားမှုကား ကဗျာခံစားမှုဖြစ်လေသည်။ ဒဂုန်တာရာကား ကဗျာဆရာသာဖြစ်လေသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၈ ခုနှစ်အထိ ဒဂုန်တာရာသည် ကိုယ်ပိုင်ကဗျာဆရာမဖြစ်ခဲ့ပေ။ နဝဒေး၊ နတ်ရှင်နောင်၊ ဦးတိုးတို့၏ စကားလုံးများကို စပ်ဟပ်ပေးသူသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရင်း နိုင်ငံရေး၊ ဆိုရှယ်လစ်ရေး၌ စိတ်ဝင်စားသော အပေါင်းအဖော်များကို တွေ့သောအခါ ဒဂုန်တာရာသည် ရတုပိုဒ်စုံတို့ကို စွန့်ပစ်ကာ ကဗျာသစ်ကို စလေသည်။

“ ... ပစ္စည်းမဲ့ မွဲတေလံတို့
ပုန်ကန်မည် တပ်ချီဆင်၍
ဓနရှင် ထွာတစ်မိုက်ကိုတော့
တိုက်ခိုက်ကာ ခေတ်သစ်ချဉ်းလျှင်ဖြင့်
မင်းမြစ်အကုန်လှန်၍

ဘုံနိုင်ငံ တည်ထောင်ဖြစ်တဲ့ခါ
ကွန်မြူနစ် တစ်မြေအောင်မှ ...”

(လေကအမွန်ကဗျာ၊ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်)

ဘုံဝါဒသည် ဒဂုန်တာရာ၏ ကဗျာများအတွက် တွန်းအားဖြစ်လာလေသည်။ ဤတွန်းအားကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးခေတ် ကဗျာဆရာများ၊ စာပေသမားများအကြား ဝယ် ဒဂုန်တာရာသည် စာပေရေးရာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာလေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးသောအခါ မြန်မာ့လူထုအဖို့ မျိုးချစ်စိတ်၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်နှင့် မလုံလောက်တော့ပေ။ မျိုးချစ်စိတ်၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်လည်း ရှိရမည်၊ လူတန်းစားအသိလည်း ရှိရန်လိုအပ်လာပေ သည်။ ထို့အတူ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာပေတွင်လည်း လူတန်းစားအသိပါသော စာပေမျိုး ပေါ်ထွန်းရန် လိုအပ်ပေသည်။ ထိုလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းရန် ဒဂုန်တာရာသည် တာရာ မဂ္ဂဇင်းကို တစ်ယောက်တည်း ဒိုင်ခံထုတ်ဝေလေသည်။

ဒဂုန်တာရာထုတ်ဝေသော တာရာမဂ္ဂဇင်းသည် စစ်ပြီးခေတ် လူငယ်များအပေါ် အဘက်ဘက်က လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ကဗျာဝါသနာပါသူတို့သည် ခေတ်စမ်းကဗျာနှင့် အသွင်ခြားနားနေသော ဒဂုန်တာရာ၊ ကြည်အေးတို့၏ ကဗျာများကိုဖတ်ကာ ယစ်မူးနေ လေသည်။ ဝတ္ထုဝါသနာပါသူတို့ကလည်း ဒဂုန်တာရာ၊ ဗန်းမော်တင်အောင်၊ မြသန်း၊ ကြည်လင်၊ စောဦး၊ ကျော်အောင်၊ လင်းယုန်နီ၊ ရဲခေါင်တို့၏ ထူးခြားသော ဝတ္ထုတိုများ ကို အံ့ဩနေကြလေသည်။ တာရာမဂ္ဂဇင်းသည် နိုင်ငံရေးအခြေခံဖြင့် ထုတ်ဝေသော်လည်း နိုင်ငံရေးမဂ္ဂဇင်းမဟုတ်ပေ။ စာပေမဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးကို အနုပညာနှင့် မည်သို့ ပေါင်းစပ်ရမည်ကို စမ်းသပ်ကြည့်သော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။

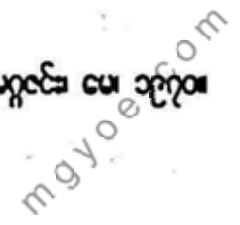
၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေမှုကို ရပ်စဲလိုက်ရသော်လည်း တာရာ မဂ္ဂဇင်းမှတစ်ဆင့် တင်ပြသော လူငယ်တို့၏ စာပေအယူအဆသစ်ကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက် မှုကား မြည်ဟိန်းဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ဒဂုန်တာရာကို ခေါင်းတည်၍ တိုက်ခိုက်သည်။ အတိုက်အခံရှိလျှင် ဒဂုန်တာရာသည် အေးစက်စက်နှင့် တက်ကြွတတ်သည်။ ထိုနှစ်မှာ ပင် “အနုပညာနှင့် စာပေသစ်ကလပ်” ကို ဖွဲ့စည်းကာ ကလပ်၏သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ဒဂုန်တာရာကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်နေသံတွေ ဆူညံနေသော ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှာပင် လက်ခုပ်သံတဖြောင်းဖြောင်းနှင့် အားပေးမှုကို ခံယူရင်း စာရေးဆရာ အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာပေသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကွန်ဂရက် (ဗမာ နိုင်ငံ) ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒဂုန်တာရာကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် အာရှစာရေးဆရာ ညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာများ၏ ကိုယ်စားလှယ်

အဖြစ် တက်ရောက်သည်။ အာရှနှင့် ဥရောပမြို့ကြီးများတွင် ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ ညီလာခံများသို့ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မကြာခဏ တက်ရောက်ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာသမဂ္ဂ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကဗျာဆရာသမဂ္ဂတို့ကို စတင်တည်ထောင်ရာတွင်လည်း တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ခဲ့သည်။

[၂]

ပန်းချီဆရာ စံတိုးက ဒဂုန်တာရာ၏ “စာပေသဘောတရား၊ စာပေဝေဖန်ရေး၊ စာပေလှုပ်ရှားမှု” စာအုပ်၏ ဂျက်ကက်အဖုံးတွင် ဒဂုန်တာရာ၏ သင်္ကေတအဖြစ် ဆံပင်တွန့်လိမ်လိမ် ကောက်ကွေးကွေး အစုအပုံနှင့် ကိုင်းနက်နက် မျက်မှန်ထူတစ်လက်ကို ရေးဖူးသည်။ ဒဂုန်တာရာ၏ မိတ်ဆွေများကလည်း စံတိုးလိုပင် ထူးခြားသော ဒဂုန်တာရာ၏ ဆံပင်ပုံကို သတိပြုမိသည်။ သူ့ဆံပင်မှာ လှိုင်းတက်နှင့် လှိုင်းကျတို့၏ ဆုံချက်လိုဖြစ်သည်။ ပြန့်ကျယ်သော မျက်နှာက သူ့ဆံပင်ပြန့်ကားကားကို ပင့်၍ထိန်းထားသည်။ ဒဂုန်တာရာနှင့် အနီးကပ်၍ စကားပြောတိုင်း၊ သူ့မျက်နှာကိုကြည့်ကာ သူ စကားပြောသည်ကို နားထောင်တိုင်း သူသည် စကားလုံးများကို စဉ်းစားတွက်ချက်ပြီးမှ ပြောလေသလား ထင်ရသည်။ စကားပြောလျှင် အလွန်ညံ့နုသည်။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများကို ဖြည်းညင်းစွာ လှုပ်ရှားတတ်သည်။ သူသည် တောက်ပြောင်သော အရောင်အဆင်းထက် မှေးမှိန်၍ ပျော့ပျောင်းသော အင်အားရှိသော အရောင်ကို နှစ်သက်ဟန်တူသည်။

ဒဂုန်တာရာ၏ ကဗျာများသည် အဖွဲ့အနွဲ့ကို အသားပေးသည်။ ခံစားမှုနှင့် အတွေးကို အရေးထားသည်။ နောက်ပြီး ပန်းချီဆန်သော အဖွဲ့များပြွမ်းသည်။ ကာရန်က မိမိ၏ အတွေးကို ထိပါးနှောင့်ယှက်လျှင် ကာရန်စနစ်ကို တွန်းပယ်သည်။ ကဗျာတွင် လေးလုံးစပ်သည် အကျယ်ဝန်းဆုံးပုံစံဖြစ်နေသည်ဟု သူယုံကြည်သည်။ သူ့လေးလုံးစပ်များကို နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဖတ်လျှင် လျှာခလုတ်တိုက်နေတတ်သည်။ ဒဂုန်တာရာသည် ခေတ်မြန်မာကဗျာများကို ရွတ်ဖတ်ရန်အတွက်မဟုတ်၊ မျက်စိဖြင့်ဖတ်၍ အရသာခံရန်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားသည်။ သို့သော် သူက သူ့ကဗျာကို စန္ဒရားဖြင့်တီးလျှင်ရသည်ဆိုသည်။ သူ့ကဗျာတွင် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်လျောညီထွေသော အလင်္ကာအသစ်များ၊ အာရုံရုပ် (စိတ်ကူးရုပ်)အသစ်များ၊ သင်္ကေတအသစ်များကို တွေ့ရတတ်သည်။ ။

ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း မောင်လွန်းကြင်

မတ်လ၊ ၆ ရက်၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်။

နွေသစ်ပြီဖြစ်၍ ရန်ကုန်မြို့ ကတ္တရာလမ်းမကြီးမှာ အပူရှိန်တံလျှပ်ငွေများဖြင့် အဟိတ်ထလျက်ရှိသည်။

ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတိုက်မှ ညွှန်ကြားပေးလိုက်သည့် လိပ်စာအညွှန်းအတိုင်း ကုက္ကိုင်း ရိပ်သာသို့ရောက်သောအခါ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်းမကြီးမှ ခွဲထွက်၍ လက်ဝဲဘက်ရှိ “ရုပ်သံမြင့်တင်ရေး” ဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူ ညွှန်ပြထားသော မြေနီလမ်းအတွင်းသို့ ချိုးကွေ့လိုက်သည်။ ဖုထစ်ကောက်ကွေ့သော လမ်းကလေးကို လျှောက်လိုက်သွားရာ မကြာမီ ခြံအမှတ် ၁၁ ကို တွေ့ရပြီး ခြံတွင်းမှ တစ်ထပ်တိုက်ပုကလေးအတွင်းသို့ ဝင်လိုက်သည်။ တံခါးတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော လူခေါ်ခေါင်းလောင်းကလေးကို တချင်ချင်မြည်အောင် လှုပ်လိုက်ရာ မရှေးမနှောင်းမှာပင် မိန်းမပျိုတစ်ဦး ထွက်လာသည်။

“ဒဂုန်တာရာ ရှိပါသလား၊ ခဏတွေ့ချင်လို့ပါ” ဟု ကျွန်တော်က မေးလိုက်သည်။ မိန်းမပျိုက “ထိုင်ပါ၊ ရှိပါတယ်။ ကျွန်မ ခေါ်လိုက်ပါ့မယ်” ဟုပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို တံခါးဖွင့်ပေးကာ အတွင်းခန်းဘက်သို့ ဝင်သွားသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် “ဦးလေး ... ဧည့်သည်ရောက်နေတယ်” ဟူသော အသံကို ကြားရသည်။

ကျွန်တော်သည် ဧည့်ခန်းတွင်းဝယ် တစ်ယောက်တည်း ထိုင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ စိမ်းပြာနုရောင် ဝေမှိုင်းသော ဧည့်ခန်းနံရံတွင် မိန်းမပျိုတစ်ဦး၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းပုံ ဆီဆေးပန်းချီကားချပ်နှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ ရှုမျှော်ခင်း ဆီဆေးပန်းချီပုံကားနှစ်ချပ် ချိတ်ဆွဲထား၏။ ဂျပန်လုပ်အမျိုးအစား စန္ဒရားအနက်ကလေးမှာ အမျိုးသမီးပုံ ပန်းချီကား

ချပ်အောက်တည့်တည့် နံရံကို ကျောပေးလျက်ရှိသည်။

ကျွန်တော်မှာ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို မြန်မာစာနှင့်ယူမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းမည့်ကျမ်းမှာ “ဒဂုန်တာရာ သူ့ကဗျာနှင့် သူ့ကဗျာစာပေသဘောတရား” ဖြစ်သည်။ ထိုကျမ်းပြုစု ရေးသားရန်အတွက် ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းရန် လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ခဏစောင့်ပါ၊ လာပါလိမ့်မယ်”

စောစောက မိန်းမပျိုသည် ကျွန်တော့်ထံ လာရောက်အကြောင်းကြားပြီး တခြားအခန်းတစ်ခုအတွင်းသို့ ဝင်သွားသည်။

ကျွန်တော်သည် ဒဂုန်တာရာကို လူကိုယ်တိုင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မတွေ့မမြင်ဖူးချေ။ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များ၌ သူ၏ဆောင်းပါးများတွင် ပန်းချီဆရာ၏ ပန်းချီတစ်ကြောင်း ဆွဲ ကောက်ကြောင်းကို ရေးဆွဲထားသော ပန်းချီဆရာ၏ ပန်းချီပုံတူ၊ သူ၏ လုံးချင်းဝတ္ထုကျောဘက်တွင် ဖော်ပြသော သူ၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းပြတ် ဓာတ်ပုံများလောက်သာ တွေ့မြင်ရဖူးသည်။ သို့သော် သူ့စာပေနှင့် ကျွန်တော် ရင်းနှီးထိတွေ့ကျွမ်းဝင်ခဲ့သည်မှာတော့ ကြာလှပြီ။

ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုကဗျာ ဖတ်တတ်စ၊ ကဗျာရေးစ မူလတန်းကျောင်းသားငယ်အရွယ်ကပင် သူ့ကဗျာနှင့် စာပေအရေးအသားကို နှစ်သက်စွဲငြိခဲ့လေသည်။ အထူးသဖြင့် သူ၏စကားပြေ အရေးအသားဟန်ကို စွဲခဲ့သည်။ စကားပြေတွင် ကဗျာစကားလုံးများ တွဲစပ်၍ ထည့်သွင်းရေးသားဟန်ကို သဘောကျခဲ့သည်။ သူ၏ တာရာမဂ္ဂဇင်းမှ ကဗျာအချို့နှင့် အခြားမဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များမှ ကဗျာအတိုအစများကို ကျွန်တော် တယုတယပင် စုဆောင်းသိမ်းဆည်းခဲ့ဖူးသည်။ သူ၏ “မြိုင်” (၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မေလထုတ် ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်)ဆိုလျှင် ကျွန်တော် တော်တော်ကို စွဲလမ်းခဲ့သည်။ ထိုဝတ္ထုမှ စာပိုဒ်အချို့ကို ယခုတိုင် အလွတ်ရနေသေးသည်။

“ကို ... ကိုနန်းနွယ်ရယ် ဟုတ်လား၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါရဲ့လားကွယ်။ အို ... ရင်ထဲက ဘယ်နှယ်ဖြစ်လာမှန်း မသိပါဘူး။ မြိုင်ရင်ထဲမှာ ရွံ့ရွံ့ကလေး ကွေးနေတဲ့ နေကြာပန်းတွေဟာ ဟော ... ရှင့် လွန်လွန်လက်လက်နဲ့ တွန့်လှုပ်လာပြီး ရွှေဝတ်မှု၊ ရွှေဝတ်လွှာ၊ ရွှေပွင့်ချပ် တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ ပြန်လည်ဆန်းသစ်လာတဲ့ နွေဦးရွှေပါကလားကွယ်။ ချစ်စရာကလေးနော် ...။ အို ချစ်စွာသောကဗျာရှင်ရယ် ... မြိုင်ဖြင့် ရင်ထဲက ခုန်လိုက်တာကွယ်”

သူ၏ ထင်ရှားလှသော ‘မေ’ ကိုတော့ မြိုင်ဖတ်ပြီးအတော်ကြာမှ ဖတ်ရသည်။

မေကို စစ်ကြိုခေတ်က ရေးသည်ဆိုသည်ကို မယုံသလိုတောင် ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်တော် သည် သူ့အကြောင်း စဉ်းစားနေရင်းက သူ့ရုပ်ပုံလွှာကို စိတ်ကူးထဲ မှန်းဆကြည့်နေမိ ပြန်သည်။ အမူအရာ၊ အပြောအဆို ဟန်ပန်အနေအထားသည် သူ့ကဗျာလို၊ သူ့စာပေ လို နေမလားဟုလည်း တွေးကြည့်မိသည်။

ကျွန်တော် ထိုင်နေရာ ဧည့်ခန်းမှနေ၍ စိမ်းနုပါးလွှာသော ပြတင်းပေါက် ဇာခန်း ဆီးကို ဖောက်၍ ခြံတွင်းရှုခင်းကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ အကိုင်းအခက်များ ညွတ်ဆိုင်း ကွေးကောက်နေသည့် တရုတ်စကားပင်အို၊ စကားပင် အကိုင်းအခွကြားမှ တွဲလောင်း ခိုဆိုင်းနေသည့် သစ်ခွပန်းနွယ်၊ ထင်းရှူးပင်ပေါက်၊ သော်ကပင်၊ ပျိုမနိုင်ပန်းချို၊ စိမ်းမြ သော မြက်ခင်းပြင်။

“စကားပင်အို ...
ဖြူစင်သစ်ခွ၊ နွဲ့လျှာမိခို
ပျိုမနိုင်ပွင့်၊ ဝါရင့်ဖူးကြ
သောကနီငိုက်၊ အောက်စိုက်ခိုဆင်း
ထင်းရှူးပေါက်စ၊ မြက်ခင်းမွပေါ်
တစ်ညနေ၌ ထိုင်နေဆဲ ...”

သူ၏ အသက် ၄၉ နှစ်မြောက် မွေးနေ့၌ရေးသော “နွေရက်၏တစ်ညနေ၌ ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် ဝေဖန်ခြင်း” (၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ်၊ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း) ကဗျာကို သွားရောက်အမှတ်ရနေမိသည်။

မကြာမီပင် အခန်းတွင်းမှ လှုပ်ရှားသံကြားရပြီး လူတစ်ယောက်ထွက်လာသည်။ အသားဖြူဖြူ၊ ဆံပင်ကောက်ကောက်ဖွာဖွာ၊ ထူထဲသော မှန်သားနှင့် ကော်ကိုင်းနက် မျက်မှန်တပ်ထားသည်။ အရပ် ၅ ပေ၊ ၄ လက်မခန့်၊ အသက် ၄၅ နှစ်ခန့် ခန့်မှန်းရ သည်။ တက်ထရွန်အင်္ကျီအဖြူလက်ရှည်ကို ခေါက်ထားပြီး အညိုနုရောင်တွင် အဖြူနှင့် အနက်ရောင် အကွက်ရက်ဖောက်ထားသည့် ချည်လုံချည်ကို ဝတ်ထားသည်။ သူ၏ လူပြောများ၊ ကျော်ကြားလှသည့် ဗန်ကောက်လုံချည်တော့ မဟုတ်ပေ။ ရိုးရိုးအေးအေး ကုပ်ကုပ်နေတတ်သည့် ကျောင်းဆရာလောကနှင့် ရုံးများတွင် တွေ့ရတတ်သည့် သာမန်မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက် အမူအရာကလွဲ၍ ထူးခြားထင်ရှားချက် မရှိ။

သို့သော် ဒဂုန်တာရာကို ကျွန်တော် တွေ့လိုက်ရသည့်အခါ သူ၏ “မြိုင်” ဝတ္ထု ထဲမှ ဇာတ်လိုက် ကဗျာရှင် ကိုနန်းနွယ်၏ ရုပ်ပုံလွှာကို ချက်ချင်း သတိရမိတော့သည်။

“... ဖြီးသင်ခြင်းမရှိသော ဆံပင်မှာ ခပ်ရိုင်းရိုင်းဖွာလျက်နေသည်။ ဆံပင်ကောက်

ပုံမှာ အစပ်ထောင့်သော ကာရန်လှိုင်းဆန်သည်။ ကာရန်ထောင့်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ် ကောင်းလှသည်။ သူ့ကဗျာလိုပါပဲ။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် တည်ဆောက်ပုံမှာ သာမန်ပင် မရှည်လွန်း၊ မပိန်လွန်း”

သူသည် ကျွန်တော့်နံဘေးရှိ ထိုင်ခုံတွင် လာ၍ထိုင်သည်။

“ကျွန်တော့်နာမည် အုန်းလွင်ပါ။ ကျွန်တော် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် ဦးဌေးမြိုင် (ဒဂုန်တာရာ၏အမည်ရင်း)ရဲ့ ကဗျာတွေကို ကျမ်းပြုစုပြီး တင်မလို့ပါပဲ”

ကျွန်တော်က စတင်၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မိတ်ဖွဲ့စကားပြောရပါသည်။ သူသည် ကျွန်တော့်ကို အကဲခတ်သည်ဆိုရုံမျှ ခဏကြည့်လိုက်ပြီး စကားပြန်ပြောသည်။

“တစ်လောက ကိုသိန်းဖေနဲ့တွေ့တော့ သူကပြောတယ်။ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းသား တစ်ယောက် မင်းကဗျာတွေအကြောင်း ကျမ်းရေးလိမ့်မယ်၊ မင်းဆီ သူ လာလိမ့်မယ်လို့ ပြောဖူးတယ်”

သူ့အသံမှာ ခပ်အေးအေး၊ ခပ်ပျော့ပျော့ဖြစ်၏။ သူပြောသော ကိုသိန်းဖေဆိုသူမှာ စာရေးဆရာ သိန်းဖေမြင့်ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီဟာ ကျွန်တော် ဦးဌေးမြိုင်အကြောင်းရေးမယ့် ကျမ်းအမည်နဲ့ အဲဒီကျမ်းအတွက် လိုအပ်တဲ့ အကြမ်းဖျင်းမာတိကာစဉ်ပါပဲ”

ကျွန်တော်သည် အသင့်ရေးယူလာခဲ့သည့် ကျမ်းခေါင်းစဉ်အမည်နှင့် ထိုခေါင်း စဉ်အောက်မှ မာတိကာအကြမ်းရေးထားသည့် စာရွက်ကို သူ့အား လှမ်းပေးလိုက်သည်။ သူသည် ကျွန်တော်ကမ်းပေးလိုက်သည် စာရွက်ကို လှမ်းယူလိုက်ပြီး စိတ်ဝင်စားစွာ နှစ် ကြိမ်ခန့် အစအဆုံးဖတ်နေသည်။ မှန်သားထူထူ မျက်မှန်ကြီးတပ်လျက်က မျက်စိအား နည်းဟန်တူသည်။ ကျွန်တော်ပေးသော စာရွက်ကို မျက်စိနှင့် အတော်နီးကပ်စွာထား၍ ဖတ်ကြည့်နေသည်။

“အရောင်စပ်ရေးခြယ်မှုဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ” ဟု မေးသည်။ “အရောင် စပ် ရေးခြယ်မှုဆိုတာက ဦးဌေးမြိုင်ရေးတဲ့ ကဗျာတွေ၊ ဝတ္ထုစာပေတွေထဲမှာ အရောင် ကို အသေးစိတ်ရေးခြယ်ပြတာ တွေ့ရတယ်။ သစ်ရွက်ရော်တစ်ရွက်ကို အဝါရောင်၊ အနီ ရောင်၊ အညိုရောင် စသည်ဖြင့် အရောင်စုံခြယ်ရေးပြတတ်တယ်။ ဒီလိုပဲ အရုဏ်တက် ချိန်၊ ဆည်းဆာချိန်၊ လသာတဲ့ည၊ မိန်းမပျိုဝတ်ဆင်တဲ့ ထဘီအဆင်အသွေး၊ ဇာခန်းဆီး၊ ဥယျာဉ်ပန်းခင်းတို့ကို ရေးရင်လည်း အရောင်ကို အနုစိတ်ရေးခြယ်ပြတာတွေ့ရလို့ ထူး ခြားချက်တစ်ရပ်အနေနဲ့ “အရောင်စပ်ရေးခြယ်မှု” ခေါင်းစဉ်နဲ့ တစ်ကဏ္ဍ ရေးမလို့ပါပဲ။”

သူသည် ကျွန်တော် ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ပြောပြနေသည်ကို စူးစိုက်နားထောင်နေပြီး

မှ ပြုံးလာကာ ...

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ် ... ကိုယ့်ဟာကိုယ်တော့ ရေးသာရေးလိုက်တယ်၊ တယ် သတိမထားခဲ့မိဘူး။ ခင်ဗျားပြောတော့မှပဲ သတိထားမိတော့တယ်။ ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော် အရောင်အသွေးကို တော်တော်လေးကိုပဲ စိတ်ဝင်စားပြီး ရေးခြယ်တတ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က ပန်းချီလည်း ဝါသနာပါတယ်။ ကျွန်တော် ဆီဆေးနဲ့ ရှုမျှော်ခင်းပုံတွေ တစ်ခါတစ်ခါ ဆွဲတယ်။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ ရေးဖော်တချို့ကတောင် ကျွန်တော်ဟာ အရောင်အသွေးခြယ်တဲ့နေရာမှာ ကဲလွန်းတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် သဘာဝကို တော်တော် စိတ်ဝင်စားတယ်။ မီးရထားစီး ခရီးသွားကြတဲ့အခါ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေ ဆိုရင် ခဏလောက်သာပဲ ပတ်ဝန်းကျင်တောတောင်၊ ရှုခင်းသဘာဝကို စိတ်ဝင်စားကြ ပြီး ခဏကြာတော့ ပျင်းရိသွားပြီး ရထားခန်းထဲလှည့်ပြီး ဝတ္ထု၊ သတင်းစာ ဖတ်ကြတာ ပဲ။ ကျွန်တော်ဆိုရင် တစ်လမ်းလုံး သစ်ပင်၊ တောတောင်တွေကြည့်ပြီး အရောင်အသွေး ကို ခံစားလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော် ရေးခဲ့တဲ့ ခရီးသွားဆောင်းပါး ‘လှပသော နွေရက်များ’ နဲ့ ‘တောဝတ္ထု’ မှာ သစ်ပင်တောတောင်တွေရဲ့ အရောင်အသွေးကို တော်တော်ပဲ အသေးစိတ် ရေးပြထားတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော် အဲဒီဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်စလုံး ဖတ်ဖူးပါတယ်။ ရှမ်းပြည် နယ်ကို သွားတဲ့ဆောင်းပါး ‘လှပသော နွေရက်များ’ထက် ကျိုက်ထီးရိုးတောင် ဘုရားဖူး သွားတဲ့ ‘တောဝတ္ထု’မှာ အရောင်တွေ ပိုရေးခြယ်ပြတာ ကျွန်တော် မှတ်မိပါတယ်”

ကျိုက်ထီးရိုးတောင်သို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်သော ဆောင်းပါးဖြစ်သည့် ‘တော ဝတ္ထု’တွင် သူသည် သစ်ပင်သစ်ရွက်၊ တောတောင်ရေမြေတို့၏ သဘာဝအရောင်အသွေး တို့ကို အသေးစိတ်ပင် ရေးပြထားသည်။

“ဒါထက် ဦးဋ္ဌေးမြိုင်ရဲ့ ‘တဟိတိ သွားရအောင်’ ကဗျာထဲက ‘ပြုံးပြက်နီနီ၊ ဂိုဂင် နီ’ ဆိုတာမှာ ‘ဂိုဂင်နီ’ ဆိုတာ ဘယ်လိုအရောင်ကို ဆိုလိုတာလဲ”

“ဪ ... ဪ ... ဂိုဂင်နီဆိုတာ ပြင်သစ်ပန်းချီဆရာကြီး ‘ပေါလ်ဂိုဂင်’ ရေး ခြယ်တဲ့ အနီရောင်ကို ဆိုလိုတာပဲ။ ပေါလ်ဂိုဂင်က အနီရောင်ခြယ်ရင် အနီနုကို ရောင် သန့်သန့်ကိုပဲ ရေးခြယ်တယ်။ အနီရောင်ကို တခြားအရောင်တွေနဲ့ ရောစပ်ပြီး မခြယ်သ ဘူး။ ရဲရဲလွင်လွင် အနီရောင်ပါပဲ။ တဟိတိကျွန်းက သရက်ရွက်တွေ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် အနီရောင်လွှမ်းနေတာကို ဖော်ပြချင်တာနဲ့ ပေါလ်ဂိုဂင်သုံးတဲ့ အနီရဲရဲရောင်၊ ‘ဂိုဂင်နီ’ ကို သုံးလိုက်တာပါပဲ။ တစ်ခါကလည်း ကျွန်တော် ‘ဝေါဒစ္စနေရဲ့ အပြာ’ ကို သုံးဖူး သေးတယ်။ အဲဒီတုန်းကလည်း ကျွန်တော့်ကိုပိုင်းပြီး ဝေဖန်လိုက်ကြတာ။ အမေရိကန်

ကာတွန်းပန်းချီဆရာကြီး ‘ဝေါဒစ္စနေ’ ရေးဆွဲတဲ့ ကြည်လင်တဲ့အပြာရောင် ဖန်သားလို အပေါ်ရေကြည်လွှာ တစ်ထပ်ပြေးနေတဲ့ အပြာရောင်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ရေးလိုက်တာပါပဲ”

“အဲဒီ ဦးဋ္ဌေးမြိုင်ရဲ့ ‘တဟီတီ သွားရအောင်’ ကဗျာကိုလည်း ဝေဖန်ရေးဆရာ တွေ တော်တော်ဝေဖန်ကြတယ်နော်”

သူ၏ ‘တဟီတီသွားရအောင်’ ကဗျာမှာ တဟီတီကျွန်းသို့ ချစ်သူနှစ်ဦး သွား ရောက်ကြရန် ထိုကျွန်းတွင် နိုင်ငံရေး၊ ဝတ္ထု၊ ရုပ်ရှင်၊ ပြဇာတ်မရှိ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေချင်သလိုနေနိုင်သည်။ အုန်းသီးရေသောက်၊ ငှက်ပျောသီးစား၊ မြွေဟောက်နှင့်ကစား ပြီး သီချင်းအော်ဆိုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကျွန်းသို့သွားရအောင် ချစ်သူကို ဖိတ်ခေါ် သည့် ကဗျာဖြစ်သည်။

“အမှန်တော့ အဲဒီကဗျာကို ကျွန်တော်က လှောင်ပြောင်သရော်တဲ့အနေနဲ့ ရေး လိုက်တာပါပဲ။ ဟုတ်ပါတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်ဟာ တကယ်ပဲ တဟီတီကျွန်းသွား ပြီး ချစ်သူနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေချင်တဲ့ စိတ်ကူးယဉ်မျိုးရှိရဲ့ အထင်နဲ့ ဝေဖန်ကြတာ ပဲ ထင်ပါရဲ့ဗျာ” ဤသို့ပြောပြီး သူ့ဟာသူ သဘောကျသလို ရယ်နေလေသည်။ ခဏနေ ပြီးမှ စကားဆက်ပြန်သည်။

“စောစောက ပြောသလို ကျွန်တော်ဟာ အရောင်အသွေးအာရုံကိုသာ စိတ်ဝင်စား တာမဟုတ်ဘူး၊ အနံ့အရသာတွေကိုလည်း စိတ်ဝင်စားတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီဘက် မှာ တခြားလူတွေထက်ကို Sensitive ဖြစ်တယ်ဆိုရမှာပဲ ထင်တယ်။ အိမ်က ထမင်းစား ဝိုင်းမှာဆိုရင်လည်း အငန်၊ အပေါ့ အရသာတို့၊ ထမင်းဟင်းသိုးချဉ်တဲ့ အနံ့တို့ဆိုရင် ကျွန်တော် အရင်ရတာပဲ။ အမွှေးနံ့နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ရေးချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေးတဲ့အခါကျတော့ သိပ်မပေါ်ဘူး။ အနံ့က တခြားအရာတွေကို ဆုပ်ဖမ်းကိုင်တွယ်ပြ လို့ မရနိုင်ဘူးမဟုတ်လား။ တစ်ခုခုကို ရေးခြယ်ဖော်ပြတဲ့အခါ စာဖတ်သူနားလည်အောင် ကိုယ်စားပြု ဥပမာပေးစရာတစ်ခုရှိတယ်။ နှင်းဆီနဲ့ စပယ်နဲ့ ဒီလောက်သာ သိသာအောင် ရေးပြနိုင်တယ်လေ”

“ဦးဋ္ဌေးမြိုင်ဟာ အသံတွေကိုလည်း တော်တော်စိတ်ဝင်စားတယ် ထင်တယ်။ ဦးဋ္ဌေးမြိုင်ရဲ့ ကဗျာတွေထဲမှာ အသံတွေ၊ မြည်သံစွဲစကားလုံးတွေ ဆိုပါတော့ဗျာ။ အဲဒီ မြည်သံစွဲစကားလုံးတွေ တော်တော်လေး ထည့်သုံးထားတာ တွေ့ရတယ်။ ကြီးကျယ်သော ပဲ့တင်သံကဗျာမှာဆိုရင် မြည်သံစွဲစကားလုံးတွေ ၁၅ လုံးလောက် ထည့်ရေးထားတာ တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်ကျမ်းမှာ ဒဂုန်တာရာဟာ သူ့ကဗျာများမှာ မြည်သံစွဲစကားလုံး တွေ ထည့်သုံးလေ့ရှိတာကိုလည်း တစ်ကဏ္ဍအနေနဲ့ ဖော်ပြဖို့ ရည်ရွယ်ထားတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကဗျာရေးရင် အဲဒီမြည်သံစွဲစကားလုံးတွေ ထည့်သုံး တတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားပြောတဲ့ ‘ကြီးကျယ်သော ပဲ့တင်သံ’ ကဗျာထဲမှာဆိုရင် ကြားရသမျှ အသံတွေကို အားလုံးရေးပြလိုက်တာပဲ။ အဲဒီကဗျာရေးတုန်းက ဒီအိမ်ကို မပြောင်းသေး ဘူး၊ ဘောက်ထော်ဘက်မှာနေတုန်းရှိသေးတယ်။ တစ်ညမှာ တစ်ရေးနိုးချိန် ကျွန်တော် ကြားရတဲ့ ညရဲ့အသံတွေအားလုံးကို ရေးထည့်လိုက်တယ်။ မိတ်ဆွေ ကဗျာဆရာ တစ်ဦးက အဲဒါ ထည့်ရေးဖို့မသင့်ဘူးလို့ ဝေဖန်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကြားနေရတဲ့ အသံတွေအားလုံးကို ဖော်ပြလိုက်တာပါပဲ”

ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့သည် သူ၏ကဗျာများအကြောင်း ပြောနေရာက သူ၏ ကဗျာသစ်၊ စာပေသစ်ဘက်သို့ ရောက်သွားသည်။

“ကျွန်တော့်ကဗျာတွေမှာ ကာရန်ဟပ်ပုံ၊ အသံယူပုံတို့ကို အချို့က မကြိုက်ကြ ဘူး။ ထောင့်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ‘ကဗျာသစ်၊ စာပေသစ်လို့ ကြွေး ကြော်ပြီး လူသိများ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားအောင် ရေးရိုးရေးစဉ်မဟုတ်တဲ့ နည်းတွေနဲ့ ကဗျာရေးတယ်၊ တမင်တကာ ကြိဖန်ပြီး ဆန်းသစ်အောင် တီထွင်နေတာလို့ တချို့က ပြောကြတယ်။ ဒီလိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် ခံစားသလို ရေးလိုက်ရတာပါပဲ။ ကာရန်ထိုးထိုးထောင်ထောင်ယူတယ် ဘာညာဆိုတာကတော့ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ အကြောင်း အရာကို တိတိကျကျ ပါဝင်စေလိုလို့ စကားလုံးတိုင်းဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ စကားလုံး ဖြစ်စေချင်လို့ပါပဲ။ ကာရန်ပြေပြေ သတ်စေ့နှက်သုံးချက်ညီ ရေးရင် ရပါတယ်။ မခက်ပါ ဘူး။ ဟိုတုန်းက ငယ်စဉ်က ရေးသားခဲ့သားပဲ။ ဒါပေမဲ့ မလိုတဲ့စကားလုံးတွေ ပါနေမှာ ကြောင့်ပါပဲ”

“ခုလို ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ ကဗျာအယူအဆနဲ့ပတ်သက်ပြီး ‘ကြာပန်းရေစင်’ ဝတ္ထုထဲမှာ ကျွန်တော် တွေ့ရတယ်”

“ဪ ... ဪ ... ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီဝတ္ထုထဲမှာ ကျွန်တော် ရေးဖူးတယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ်ရေးတာတွေ တစ်ခါတစ်ခါ မေ့မေ့နေတတ်တယ်”

ကျွန်တော်လည်း ဒဂုန်တာရာ၏ မေ့တတ်သည့်အကျင့်ကို သတိရပြီး “ဒဂုန်တာ ရာ၏ ဒဂုန်တာရာစာအုပ်ရဲ့ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး အမှာစာထဲမှာ ဦးဌေးမြိုင်ဟာ တော်တော်ပဲ မေ့တတ်တယ်လို့ ရေးထားတာ ဖတ်ရတယ်” ဟု ပြောမိသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော် တော်တော်ကို မေ့တတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဘတ်စ် ကားစီးတုန်း၊ လမ်းသွားနေတုန်း ကဗျာကာရန်တွေ၊ အတွေးဆန်းလေးတွေ ပေါ်ပေါ်လာ တတ်တယ်။ အိမ်ရောက်လို့လည်း အဲဒီကာရန်အတွေးတွေကို ရေးချမယ်လုပ်လိုက်တဲ့

အခါမှာ မေ့သွားတာနဲ့ မရေးဖြစ်လိုက်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့် အိပ်ရာနံဘေးမှာ ခဲတံနဲ့ စာရွက် အဆင်သင့်ယူထားတယ်။ တစ်ရေးနိုးမှာဖြစ်ဖြစ်၊ အတွေးပေါ်လာတဲ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ခဲတံယူပြီး စာရွက်ပေါ် ကောက်ရေးချလိုက်တာပဲ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ရေးခဲ့တဲ့ ကဗျာတွေဆိုရင် ကျွန်တော် တစ်ပုဒ်မှ အလွတ်မရဘူး။ ခင်ဗျား ယုံပါ့မလား မသိဘူး။ တစ်ခါက နိုင်ငံခြားကို ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်အနေနဲ့ သွားတုန်း ညီလာခံမှာ ကဗျာဆရာတိုင်းဟာ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ကိုယ်ရေးတဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ပြကြရတယ်။ ကျွန်တော့်အလှည့်ရောက်ရင် ကျွန်တော်လည်း ရွတ်ပြရမှာမို့ ကိုယ့်ကဗျာလည်း ကိုယ် တစ်ပုဒ်မှ အစအဆုံး အလွတ်မရတာနဲ့ အခက်ကြုံနေတယ်။ ကိုယ်ရေးတဲ့ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို အလွတ်မရဘူးလို့ပြောရင်လည်း ယုံနိုင်ကြမှာမဟုတ်ဘူး။ မရွတ်ပြချင်လို့လို့ဘဲ ထင်ကြမှာပဲ။ ဒါကြောင့် အကြံတစ်ခုရပြီး ၁၀ မိနစ်၊ ၁၅ မိနစ်အတွင်းမှာ ကဗျာတစ်ပုဒ် ကောက် စပ်လိုက်ပြီး အဲဒီကဗျာကိုပဲကြည့်ပြီး ရွတ်ပြလိုက်ရဖူးတယ်”

နိုင်ငံခြားသို့ သွားသည့်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ၏ တရုတ်ပြည်သွား ခရီး သွားစာပေ ‘ဂန္ဓလရာဇ်’ (လုံးချင်းစာအုပ်)အကြောင်း ပြောမိသည်။

“ဒါထက် ကိုအုန်းလွင်မှာ ကျွန်တော်ရေးတဲ့ လုံးချင်းဝတ္ထုတွေ စုံစုံရှိရဲ့လား”

“ဟုတ်ကဲ့ စုံစုံပဲရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ခုမှ ထူးထူးခြားခြား လိုက်စုစရာမလို တော့ပါဘူး။ ဟိုတုန်းကလည်းက ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့စာအုပ်တွေ စုခဲ့တာပဲ။ လုံးချင်းစာအုပ် ထဲကဆိုလို့ ‘ကြာပန်းရေစင်’ တစ်အုပ်ပဲ မရှိသေးဘူး။ ကျွန်တော် ရှုမဝတိုက်ရောက်တော့ အဲဒီစာအုပ်တိုက်မှာ ရှိသေးလားလို့ မေးကြည့်သေးတယ်။ တိုက်မှာလည်း လက်ကျန် မရှိတော့ဘူးလို့ ပြောတယ်”

“ကြာပန်းရေစင်တော့ ကျွန်တော့်မှာ အပိုတစ်အုပ်ပဲရှိပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ် ကျွန်တော် ပေးလိုက်ပါ့မယ်။ ဒါထက် ကျမ်းက ကိုအုန်းလွင် စရေးနေပြီလား”

“စပြီးတော့တော့ မရေးရသေးပါဘူး။ အချက်အလက်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရနိုင် အောင် စာအုပ်တွေ၊ ဆောင်းပါးတွေ စုဆောင်းတုန်းပါပဲ။ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ’ စာအုပ် ကိုတော့ နှစ်ခေါက်လောက် ဖတ်ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဦးဆုံး ဒဂုန်တာရာရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းရေးပြီးတော့ သူ့ကဗျာတွေ ဖော်ပြပြီးမှ သူ့ကဗျာသဘောတရား ရေးရ မှာပါ”

“အတ္ထုပ္ပတ္တိအတွက်ကိုတော့ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ’ စာအုပ်ဖတ်ရင် တော် တော်လုံလောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မွေးတဲ့အချိန်ကစပြီး ၁၉၅၀ ခုနှစ်လောက်အထိ အဲဒီ စာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော် တော်တော်ပဲ စုံစုံစေ့စေ့ ရေးထားတယ်။ အဲဒီ ဒဂုန်တာရာ၏

ဒဂုန်တာရာ စာအုပ်ရဲ့ အဆက်ဆိုပါတော့ ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကစပြီး ယနေ့အထိ အကြောင်း အရာ အဖြစ်အပျက်တွေကို ‘အတ္တရုပ်ပုံလွှာ’ အမည်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်မယ် စီစဉ်တယ်။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းမှာလည်း တစ်လ တစ်ခန်းကျလောက်စီ ရေးမယ်လို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ နှစ်လ၊ သုံးလလောက်ပဲ ရှုမဝမှာရေးပြီး အဆင်မပြေတာနဲ့ ဆက်မရေးဖြစ်တော့ဘူး။”

“ဟုတ်တယ်၊ ရှုမဝမှာ ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ ‘တာရာမဂ္ဂဇင်း၏ နိဂုံး’၊ ‘စာပေသစ်၏ ဆည်းဆာရောင်’ စတဲ့ အတ္တရုပ်ပုံလွှာက နှစ်ခန်း၊ သုံးခန်းကို ကျွန်တော် ဖတ်လိုက်ရပါ တယ်။ ၁၉၅၀ ခု နောက်ပိုင်းကနေစပြီး ခုချိန်ထိ ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ အဖြစ်အပျက်၊ အတွေ့ အကြုံ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းကို ခုနှစ်သက္ကရာဇ်နဲ့ယှဉ်ပြီး အတိုချုပ်သဘောမျိုး ကျွန်တော့် ကို ပြောပြပါဦး။”

“ဟုတ်ကဲ့ ... ကျွန်တော့်မှတ်စုတွေ၊ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၊ စာတမ်းတွေရှာပြီး ခုနှစ် သက္ကရာဇ်အစဉ်အလိုက် ကျွန်တော့်အကြောင်း အတိုချုပ် ကျွန်တော်ရေးထားလိုက်ပါ မယ်။ ဒါထက် အဲဒီ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ’ စာအုပ်ကို ပုဂံစာအုပ်တိုက်က ပြန် ရိုက်ထားတာ တွေ့တယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီစာအုပ် နောက်ကျောဘက်မှာ ကျွန်တော့် ကဗျာတွေကိုလည်း ထည့်ရိုက်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ‘အလင်္ကာ’ ကဗျာစာအုပ်မှာ မပါသေးတဲ့ကဗျာ လေးပုဒ်လောက် ထည့်ရိုက်ထားတယ်’

“ဟုတ်ကဲ့ တွေ့ဖူးပါတယ်။ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာနှင့် သူ၏ကဗျာ’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ပဲမဟုတ်လား။ ကျွန်တော့်မှာတော့ အဲဒီစာအုပ် မရှိပါဘူး။ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ’ နဲ့ ‘အလင်္ကာ’ ကဗျာစာအုပ်ကို ပေါင်းရိုက်ထားတယ်ဆိုပြီး မဝယ်ဖြစ်တာ ပါပဲ”

“အဲဒီစာအုပ်ကိုပါ ကျွန်တော် ပေးလိုက်ပါ့မယ်။ ကျွန်တော် သွားယူလိုက်ဦးမယ် ခဏနေပါဦး။”

ပြောပြောဆိုဆို သူသည် သူထွက်ခဲ့သည့် အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားပြီး ခဏကြာသော အခါ ပြန်ထွက်လာသည်။ သူ၏လက်ထဲတွင် စာအုပ်နှစ်အုပ် ပါလာသည်။ ‘ဒဂုန်တာ ရာ၏ ဒဂုန်တာရာနှင့် သူ၏ကဗျာ’ စာအုပ်နှင့် ‘ကြာပန်းရေစင်’ စာအုပ်တို့ ဖြစ်သည်။

သူသည် သူ၏အင်္ကျီအိတ်ထဲမှ ဖောင်တိန်ကိုယူလိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ရှေ့မှာပင် စာအုပ်နှစ်အုပ်စလုံး၏ ဒုတိယစာရွက်မျက်နှာ လက်ယာဘက်ထိပ်စွန်အဖျားတွင် ‘ကိုအုန်း လွင်သို့ ဌေးမြိုင်’ ဟုရေးပြီး သူ့နာမည် လက်မှတ်အောက်မှ ရက်စွဲ ၆-၃-၆၉ ဟု ရေးထိုး လိုက်သည်။ သူ၏လက်ရေးများကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော်သည် မသိမသာ ပြုံးမိသည်။ သည်နေ့သည်ရက်မှာ သူက ကျွန်တော့်ကို မေတ္တာလက်ဆောင်ပေး၍သာ ‘ကိုအုန်းလွင်

သို့ ငွေမြိုင်၊ ၆-၃-၆၉’ ဟု ဖတ်၍ရသည်။ တခြားလူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဆိုပါက သူ ယခုရေးလိုက်သော လက်ရေးကို မှန်ကန်တိကျစွာ ဖတ်၍ရနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ သူ၏ လက်ရေးကို ဖတ်နေကျမဟုတ်သူသည် မဖတ်နိုင်၊ မဂ္ဂဇင်းတိုက်များတွင် သူ၏စာမူကို ဖတ်စိရန်အတွက် လူသတ်သတ်ထားရှိရသည်ဟု ကျွန်တော် ကြားဖူးသည်။

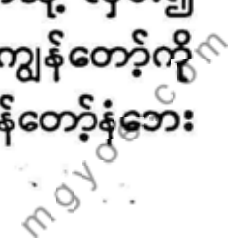
“ဦးငွေမြိုင်ရဲ့ လက်ရေးစာမူအတွက် တချို့မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေမှာ စာဖတ်၊ စာစီ မယ့်သူ သတ်သတ်ထားရတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ရဲ့လား”

သူသည် အနည်းငယ်ပြုံးလိုက်ပြီးမှ ပြောသည်။

“သတ်သတ်တော့ ထားရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အခုမှသာ ကျွန်တော့်လက်ရေးက ဆိုးသွားတာ။ ငယ်ငယ်ကဆိုရင် လက်ရေးသိပ်ကောင်းတာပဲ။ အတန်းထဲ လက်ရေး ပြိုင်ပွဲမှာ အကောင်းဆုံးရတယ်။ လူတွေကိုပြောရင်တော့ ယုံနိုင်ကြမှာတောင် မဟုတ်ဘူး။ ဆရာမကြီးဆိုရင် ခုထိရှိနေသေးတယ်။ ကျွန်တော့်လက်ရေးက တော်တော်လေး နှေးတယ်။ ဖတ်လို့ရအောင် လှလှရေးနေမယ်ဆိုရင် တော်တော်နဲ့ စာရေးလို့ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး။ ရေး ရမယ့်အချက်တွေကို မေ့မသွားရအောင် မြန်မြန်ရေးလိုက်ရတာနဲ့ပဲ လက်ရေးဟာ သော့ ပြီး ဆိုးသွားတယ်ထင်တာပဲ။ စာရေးလိုက်လို့ရှိရင် ရေးစ ပထမ ၄-၅ ကြောင်းလောက်ပဲ လှတယ်။ နောက်စာကြောင်းတွေကျတော့ ဆိုးသွားတော့တာပါပဲ။ ရှုမဝတိုက်ကဆိုရင် ကျွန်တော့်လက်ရေးစာမူကို လက်နှိပ်စက်နဲ့ ပြန်ကူးပြီးမှ စီပါတယ်။ တချို့တိုက်တွေက တော့ သူတို့ဟာသူတို့ ဖတ်ပြီးစိကြတယ်။ ကျွန်တော်က ပရစ်ကို ပြင်ပေးရပါတယ်။ ပိုပြီး အလုပ်များတာပေါ့ဗျာ။ စာစီသမားတွေက ပြောကြတယ်၊ ကျွန်တော့်လက်ရေးက ပုံသေ မူသေ မဟုတ်ဘူးတဲ့။

မူသေရေးတယ်ဆိုရင်တော့ စီနေကျ စာစီသမားဟာ ဖတ်လို့ရနိုင်မှာပဲတဲ့။ ခုတော့ ကျွန်တော့်လက်ရေးက မူသေမဟုတ်တော့ ဖတ်လို့မရနိုင်ဘူးတဲ့။ တစ်နေရာမှာ အသတ်ကို တစ်မျိုးသတ်ပြီး တခြားတစ်နေရာကျတော့ တခြားတစ်မျိုးပုံစံနဲ့ သတ်သတဲ့။ ကျွန်တော့် လက်ဟာ အာရုံကြောနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်တာနဲ့တူတယ်။ စာရေးရင် လက်နည်းနည်း ဆတ်ခနဲ ဆတ်ခနဲ ဖြစ်ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ ပန်းချီဆွဲရင်လည်း ဒီလိုပဲ။ စန္ဒရားတီးရင် လည်း ဒီလိုပဲ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့်များလား မသိပါဘူးဗျာ”

ဒဂုန်တာရာက ကျွန်တော်နှင့် စကားပြောနေရာက အိမ်တွင်းဘက်သို့ လှမ်း၍ “သောက်စရာတစ်ခုခု လုပ်ပါဟေ့” ဟု ပြောလိုက်သည်။ မကြာမီပင် ကျွန်တော့်ကို တံခါးဖွင့်ပေးသော မိန်းကလေးက ကြံရည်ဖန်ခွက်နှစ်ခွက်ကို ယူလာပြီး ကျွန်တော့်နံဘေး စားပွဲပုကလေးပေါ်တွင် လာချသည်။

“ကြံရည်သောက်လိုက်ပါဦး ...၊ ဆေးလိပ်ရော သောက်တတ်သလား” ဟု သူက မေးသည်။

“ကျွန်တော် ဆေးလိပ် မသောက်တတ်ပါ” ဟု ပြန်ဖြေလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်လည်း ဆေးလိပ်တို့၊ စီးကရက်တို့၊ အရက်တို့ မသောက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အရသာကို သိအောင်တော့ မြည်းစမ်းကြည့်ဖူးတယ်”

“ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ ‘ပယင်းလဲ့လဲ့’တို့၊ ‘စိန်ပင်စိန်ပင် တစ်ကျိုက်ကျိုက်’ တို့ ဝတ္ထုတွေ ထဲမှာ အရက်အကြောင်း တော်တော်ရေးထားတာ တွေ့ဖူးတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်က မသောက်တတ်ပေမဲ့ အရက်အကြောင်းသိအောင်၊ စာရေးလို့ရအောင်တော့ မြည်းကြည့်ထားရတယ်လေ။ ဒါမှ သဘာဝကျကျ စာရေးနိုင်မှာ ကိုး။ ဒါတောင် တစ်ခါက ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ထဲမှာ ဘီယာကို ဆော်ဒါနဲ့ ရောစပ် ပြီးသောက်တယ်လို့ ရေးလိုက်မိလို့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေက ဝိုင်းပြီးလှောင်လိုက်ကြတာ”

သူက ပြောရင်း ရယ်နေသည်။

“ကျွန်တော် အရက်ကိုမသောက်တာကတော့ ခါးတဲ့အရက်နဲ့ အရသာကို မကြိုက် တာရယ်၊ မူးယစ်ခြင်းကို အရသာမခံစားတတ်တာရယ်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်မယ်။ ဝိုင်တော့ သောက်လို့ နည်းနည်းရပါတယ်။ ဝိုင်က ချိုတာကိုး။ သူလည်း များများသောက်ရင် မူးဝေလာတာပါပဲ။ နိုင်ငံခြားသွားရင်တော့ ထမင်းစားပွဲ၊ ဧည့်ခံပွဲတွေမှာ Toast လုပ်ရ တော့ အရက်ကို ဟန်ဆောင်သော်လည်း သောက်ရတာပဲ။ ဆိုဗီယက်ရုရှားရောက်တုန်း ကလည်း ရုရှားအရက် Vodaka သောက်ဖူးတယ်။ တော်တော်ကို ပြင်းတာပဲ။ တစ်ခါက နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ပြည် ရောက်နေတုန်း နှစ်သစ်ကူးပါတီတစ်ခုမှာ လူတိုင်း အရက် သောက်ရမယ်ဆိုတာနဲ့ နည်းနည်းပဲသောက်တာ တော်တော်ကို မူးသွားဖူးတယ်”

သူသည် အရက်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အတွေ့အကြုံများကို ကျွန်တော့် အား ပြောပြသည်။

“ဒါထက် ဦးဌေးမြိုင်ကို စာပေဟောပြောပွဲတွေမှာ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးသလိုဘဲ။ လူထုနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဟောပြောပွဲတွေမှာ ဟောပြောဖို့ ဝါသနာပါရဲ့လား”

“ကျွန်တော် အဟော သိပ်ဝါသနာမပါလှဘူး။ လူနည်းနည်းနဲ့ အမေးအဖြေ ဆွေး နွေးတဲ့သဘောမျိုးတော့ လုပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပရိသတ်လူအများရှေ့မှာ ဟောပြော ရတာမျိုး သိပ်မလုပ်ချင်လှဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အေးအေးနေတတ်တဲ့ အကျင့်ရှိတယ်။ ငယ်ငယ်ကတည်းကပဲ ဆိုပါတော့”

“ကျွန်တော် စောစောကပြောခဲ့သလို ဦးဌေးမြိုင်ဟာ အရောင်အသွေးကို အသေး

စိတ် ဖွဲ့တတ်သလို သစ်ပင်တောတောင်၊ ရေမြေသဘာဝတွေကိုလည်း တော်တော်ပဲ အနုစိတ် ရေးဖွဲ့ဖော်ပြတတ်တာ တွေ့ရတယ်”

“ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ရေးဖော်တချို့ကဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ အဖွဲ့အနွဲ့ကို လွန် လွန်ကဲကဲ ဖွဲ့တယ်၊ ဖွဲ့သင့်တာထက် ပိုပြီးဖွဲ့တယ်လို့ ဝေဖန်ကြတယ်။ ဒါကတော့ ဒီလိုရှိပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ ပြောတာလည်း မှန်ချင်မှ မှန်မပေါ့။ သူတို့က ကျွန်တော့် လိုမှ မခံစားကြတာဘဲ။ သစ်ရွက်ကြွေတာ မြင်ရရင်တောင် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ခံစားမိ တော့တာပဲ။ ကျွန်တော့်ခံစားချက်ကို ရေးသားဖော်ပြရတာတောင် တစ်ခါတစ်ခါ အားမရ လှဘူး။ အင်း ... ဒါကတော့လည်း မင်နှိပ်စက္ကူလိုပေါ့ဗျာ။ မင်နှိပ်စက္ကူဟာ မင်နဲ့ထိရင် ပျံ့နှံ့ကူးစက်မှာပေါ့။ မင်နှိပ်စက္ကူမဟုတ်တဲ့ စက္ကူကတော့ မင်ကို စုပ်ယူပျံ့နှံ့နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့”

သူသည် စကားကိုဖြတ်လိုက်ပြီး ခဏငေးစိုက်သွားကာ စကားဆက်ပြန်သည်။

“ကျွန်တော်ဟာ ညရဲ့အမှောင်၊ နံနက်စောစော ရောင်နီလာချိန်၊ အရုဏ်တက်စ၊ ညနေဆည်းဆာ၊ အမှောင်ကူးချိန်တွေကို သိပ် စိတ်ဝင်စားတယ်။ အဲဒီခံစားမှုတွေဟာ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ ထင်ကျန်နေတယ်။ နောက် ကျွန်တော် စာရေးရင် ကျွန်တော့်ရင်ထဲ မှာ ထင်ထားပြီးသားဟာတွေကို ပြန်ရေးချလိုက်တာပဲ။ ကျွန်တော်ရေးတာတွေဟာ ကျွန်တော် ကြုံတွေ့ခံစားဖူးတာတွေကို စိတ်ကူးရုပ်တုယူပြီးမှ ပြန်ရေးတာချည်းလိုလိုပါ ပဲ။ မတွေ့မကြုံဖူးတာတွေကို အလကား စိတ်ကူးယဉ်တွေးပြီး ရေးတာမဟုတ်ပါဘူး”

ကျွန်တော်သည် သူ၏ စာပေအယူအဆကိစ္စကို တွေးနေရင်းက သူ၏ ‘တာရာ မဂ္ဂဇင်း’ကို အမှတ်ရပြန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “တာရာမဂ္ဂဇင်း ပြန်ထုတ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါသလား” ဟု မေးလိုက်သည်။

သူသည် ခဏစဉ်းစားပြီးမှ ...

“တာရာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့၊ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တော့ ထုတ်မယ်လို့ စိတ် ကူးထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ လျှောက်ရမလား၊ မလျှောက်ဘဲ နေရမလားဆိုတာ ချိတုံချတုံ ဖြစ်နေတယ်။ မဂ္ဂဇင်းကို တာဝန်ယူပြီး ကျွန်တော်လုပ်နိုင်ပါ့မလားဆိုတာ စဉ်းစားနေမိ တယ်” ဟု ပြောသည်။ ထို့နောက် တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေစဉ်က သူတစ်ယောက်တည်း မနိုင်မနင်း အလုပ်များ ပင်ပန်းခဲ့ရပုံများကို ပြောပြပြန်သည်။

“ဒါထက် ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ ‘ဒဂုန်တာရာ’ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ထဲမှာ ကိုယ့်အဖေအရင်း ကို ‘အဖေ’ လို့မခေါ်ဘူး၊ ဘယ်လိုမှလည်း မခေါ်ဘူးလို့ ရေးထားတာ ဖတ်ရတယ်။ အခုရော အဖေလို့ မခေါ်သေးဘူးလား”

“ဟုတ်တယ်၊ အခုလည်း အဖေလို့မခေါ်သေးဘူး။ ကျွန်တော် မှတ်မိတဲ့အချိန်က စပြီး အဖေလို့မခေါ်သေးဘူး။ စကားပြောစရာရှိရင်တော့ ‘ခင်ဗျား’ ‘ကျွန်တော်’ နဲ့ပဲ ပြောတယ်။ အကြောင်းမသိတဲ့ ဘေးလူတွေကြားရင်တော့ တစ်မျိုးထင်ကြတာပဲ”

ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ စာအုပ်ဖတ်စဉ်က အဖေအရင်းကို အဖေဟု မခေါ်ကြောင်း ရေးထား၍ ကျွန်တော် အံ့ဩခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော့်တစ်သက်မှာ အဖေအရင်းကို အဖေဟု တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မခေါ်ဖူးသူဟူ၍ ဒဂုန်တာရာမှလွဲပြီး ကျွန်တော်မကြားဖူးပါ။

“ဘာကြောင့် အဖေလို့ မခေါ်တာလဲ” ဟု ကျွန်တော် ထပ်၍ မေးမိသည်။

“ဘာကြောင့်ရယ်လို့လည်း ကျွန်တော် မပြောတတ်ပါဘူး။ လူကြီးတွေပြောတော့ ငယ်ငယ်က ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော့်ကိုရိုက်သတဲ့၊ အဲဒါကို စိတ်နာပြီး အဖေလို့ မခေါ်ဘူးတဲ့”

“ဒါဖြင့် လှမ်းခေါ်ရမယ့်ကိစ္စမျိုးကြုံလာရင် ဘယ်လိုခေါ်ပြီး စကားပြောမလဲ”

“အဲဒီလိုလှမ်းခေါ်ရမယ့်ကိစ္စမျိုးကြုံလာရင် မခေါ်တော့ဘူး။ တစ်နှစ်တုန်းက သူရန်ကုန်လာတုန်း မြို့ထဲကိုသွားဖို့ အိမ်ကအထွက် ကျွန်တော်လည်း မြို့ထဲ မှာစရာရှိတာနဲ့ သူနဲ့စကားပြောမလိုပဲ၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းရောက်သွားတာနဲ့ ခေါ်ရမှာပဲ ကြားတော့မှာမို့ မခေါ်တော့ဘဲ သည်အတိုင်းနေလိုက်တယ်”

“ဒါဖြင့်ရင် ဥပမာဆိုပါတော့ ...၊ ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့အဖေဟာ အလွန်နက်လှတဲ့ ချောက်ကမ်းပါးကြီးထဲ ကျတော့မယ်ဆိုပါစို့၊ အဲဒါ လှမ်းခေါ်ပြီးသတိပေးမှပဲ ချောက်ထဲမကျတော့ဘူးတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာဆိုရင် ဘယ်လိုလှမ်းပြီး ခေါ်လိုက်မလဲ”

ကျွန်တော်ကလည်း စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် မေးနေမိသည်။

“အဲဒီအချိန်အခါမျိုးဆိုရင်တော့ လှမ်းခေါ်ပြီး ခေါ်ရတော့မှာပေါ့။ အဲဒီအခါသာ ဘယ်လိုခေါ်ဖြစ်မယ် မသိဘူး” ဟု ပြောပြီးရယ်လေသည်။

“အင်း ... တော်တော်တော့ ဆန်းတာပဲ” ဟု စိတ်ထဲက မှတ်ချက်ချရင်း ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့်ရှိ နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ပင်လယ်ကမ်းခြေရှုခင်းပန်းချီကားကို ငေးစိုက်ကြည့်နေမိသည်။ ပန်းချီကားကို ကြည့်နေရင်းက ဒဂုန်တာရာ၏ပန်းချီဝါသနာပါပုံကို သတိရမိပြန်သည်။

“ဦးဌေးမြိုင် ပန်းချီကိုလည်း ဝါသနာပါတယ်နော်။ ရှမ်းပြည်နယ် ခရီးသွားရင် ပန်းချီဆွဲတတ်တယ်ဆိုတာ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ ကျွန်တော်ဖတ်ရတယ်။ ဦးဌေးမြိုင် ဆွဲတဲ့ ပန်းချီကားတွေ ရှိသလား။ အဆင်သင့်ရင် ကျွန်တော်ကြည့်ချင်ပါတယ်”

“ကြည့်ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အိပ်ခန်းထဲမှာ ရှိပါတယ်။ လာပါ”

mgjoe.c

ပြောပြောဆိုဆို ဧည့်ခန်းမမှ လက်ယာဘက်သို့ ခွဲထွက်သော အခန်းကလေး အတွင်းသို့ ကျွန်တော့်ကို သူက ဦးဆောင်ခေါ်သွားပါသည်။ သူ၏အိပ်ခန်းနံရံပတ် လည်မှာ အင်္ဂလိပ်မြန်မာစာအုပ်များ၊ စာရွက်စာတမ်းများ၊ ဖိုင်တွဲထားသည့် စာရွက်များ ဖြင့် ပြည့်ညပ်ပွေ့ရှုပ်နေပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် ရေးသားသော နိုင်ငံရေးစာအုပ် တော်တော်များများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အချို့စာအုပ်များကို ကြမ်းပေါ်တွင် တစ်အုပ် ပေါ်တစ်အုပ်ဆင့်၍ ပုံထားသည်။ အချို့ကို ကြိုးဖြင့်စည်း၍ထားသည်။ ခုတင်ခြေရင်း ဘက်တွင် ပြင်သစ်လုပ် Moutrie အမျိုးအစား စန္ဒရားခပ်ဟောင်းဟောင်းတစ်လုံးကို တွေ့ရသည်။ သူ၏ ဒဂုန်တာရာစာအုပ်ထဲမှာ ရေးသားပါရှိသော ဂျပန်ခေတ်က ဗိုလ်ဇေယျ၏ဇနီး ဒေါ်ခင်တင့်ထံမှ ပဒုမ္မာပိတ်အုပ်တစ်အုပ်နှင့် လဲယူထားသော စန္ဒရား ဖြစ်မှာပဲဟု တွေးမိသည်။ စန္ဒရားခုံထိပ်ရှိ ပန်းအိုးကလေးထဲ၌ ဝါဖျော့သွယ်ညွတ်သော နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့် ထိုးစိုက်ထားသည်။ ပန်းစိုက်အိုးနှင့် မနီးမဝေးတွင် ခရီးဆောင် ဓာတ်ခဲသုံး ရေဒီယိုကလေးတစ်လုံးရှိသည်။

“ပန်းချီကားတွေက သိပ်ပြီး များများမရှိဘူး။ အဲဒါတွေပါပဲ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနစ်နှစ် လောက်က ဆွဲထားတာတွေ” ဟု အခန်းနံရံများ၌ ချိတ်ဆွဲထားသော ပန်းချီကားများကို ညွှန်ပြပြောဆိုလိုက်သည်။

ပန်းစိုက်အိုးထဲမှာ အမျိုးအမည်မသိနိုင်သော ပန်းများ ဝေဝေဆာဆာ ထိုးစိုက် ထားသော သက်ငြိမ်ပုံ၊ စေတီပုထိုးပုံများ၊ တောင်ယာတောရှုခင်းပုံ၊ မပြီးသေးသော ဆွဲလက်စ တစ်ဝက်တစ်ပျက် ရွက်မဲ့သစ်ခြောက်ပင်ပုံအားလုံး ဆီဆေးကားချည်းဖြစ်၍ ရှစ်ပုံခန့်ရှိသည်။

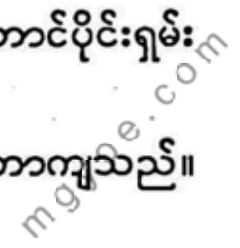
“ဆီဆေးက ခု သိပ်ရှားတယ်။ ဆေးမရှိတာနဲ့ မဆွဲဖြစ်ဘူး” ဟု ညည်းညူပြော သည်။

ကျွန်တော်လည်း တစ်ပုံပြီးတစ်ပုံ လှည့်ကြည့်သည်။ ပုံများမှာ သင့်သည်ဟူသော အဆင့်လောက်သာရှိသည်။ စုတ်ချက်ဆွဲဟန်မှာ ရဲရဲရင့်ရင့် တက်တက်ကြွကြွမရှိလှဟု မြင်သည်။ အားနည်းဖျော့တော့နေသလို ထင်မိသည်။

“ပုံတွေကတော့ အားလုံးလိုလို ရှမ်းပြည်နယ်ရှုခင်းကို ကူးဆွဲထားတာနဲ့တူတယ်” ဟု ကျွန်တော်က ထင်မြင်ချက်ပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟိုပန်းအိုးပုံကလွဲလို့ ကျန်တဲ့ကားတွေအားလုံး တောင်ပိုင်းရှမ်း ပြည် ‘ဟိုပုံး’ တစ်ဝိုက်က ရှုခင်းတွေ ကြည့်ဆွဲတာချည်းပါပဲ”

သူ၏ပန်းချီကားများထဲမှ ‘ဟိုပုံးရေထွက်’ ကားကို ကျွန်တော် သဘောကျသည်။

တောင်၏အမြင့်အနိမ့် အနေအထား၊ တောင်ခြေမှ ရေထွက်စမ်း၊ ရေစပ်သဲမြေ၊ အာလူး ခင်းတို့ကို အနီးအဝေး အရောင်အရင့်အနု မှန်ကန်စွာ ရေးခြယ်ထားသည်။ ရေအတိမ် အနက်ကိုလည်း ဆေးရောင်အနုအရင့်ဖြင့်ပင် ခွဲခြားရေးဆွဲပြထားသည်။ ရေနက်သည့် နေရာ စိန်နဘဲချုပ်ရိပ်အောက်မှ ဇရက်ဥရောင် စိမ်းလဲ့ကြည်လင်သော စမ်းရေတစ်ကျိုက် ကိုခပ်၍ သောက်သုံးချင်စိတ်ပင် ပေါ်လာမိသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူ၏ စာရေးစားပွဲရှိ ကုလားထိုင်များတွင် ထိုင်ကြရင်း သူက စကားဆက်သည်။ “ဟိုမဲနယ်တောင်ရှုခင်းဆိုရင် သွားတုန်းက ကျွန်တော့်မှာ ဆွဲစရာဆိုလို့ ဘာမှပါမသွားတာနဲ့ ကားရပ်ပြီး ကြည့်ရုံပဲ ကြည့်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒါကို စိတ်ထဲကမှတ်ပြီး ရန်ကုန်ပြန်ရောက်လို့ ၃ လလောက်ကြာမှ ပြန်ပြီးဆွဲရတာ။ အဲဒီပန်းချီကားကို ဆွဲပြီး ဟိုပုံးက ကျွန်တော် တည်းခိုတဲ့အိမ်က အိမ်ရှင် ရန်ကုန်ရောက်လာလို့ သူ့ကို ‘ဒါ ဘယ်နေရာရှုခင်းလဲ’ လို့မေးတော့ သူက ‘ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါက ကားရပ်ပြီး ကြည့်ခဲ့တဲ့ မဲနယ်တောင်ရှုခင်း မဟုတ်လား’လို့ ပြောမှ ‘အင်း ... ငါဆွဲတာ မဲနယ်တောင်နဲ့ တူလို့ပဲ’ လို့ မှတ်ချက်ချရတော့တယ်”

ကျွန်တော်သည်လည်း ပန်းချီဝါသနာပါ၍ ဆီဆေးနှင့် အရေးများရာ သူနှင့် ပန်းချီအကြောင်း ဆွေးနွေး၍ရသည်။ သူ၏ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများတွင်လည်း ပန်းချီနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်တဝင့် ရေးသားဖော်ပြသည်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ရဖူးသည်။

“ကျွန်တော့်အယူအဆကတော့ ပန်းချီကားဟာ ပန်းချီဆန်ရမယ်ဆိုတာပါပဲ။ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ဟာ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးတဲ့သဘော၊ စုတ်ချက်မမြင်ရဘဲ သိပ်နုနေပြီး သိပ်မူန်းသ ထားတာမျိုးကို မကြိုက်ဘူး။ အဲဒီလို မူန်းခြယ်ထားလိုက်တော့ ပန်းချီနဲ့ မတူတော့ဘူး။ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူထားတဲ့ ရောင်စုံဓာတ်ပုံကားချပ်ဖြစ်သွားမှာပေါ့” ဟု သူ၏ပန်းချီအယူအဆကို ပြောပြသည်။

ပန်းချီအကြောင်းပြောရင်းက အနုပညာပင်မဆီမှ ခွဲထွက်ယှက်ဖြာသော အနွယ်အခက်တစ်ခုဖြစ်သည့် တေးဂီတအကြောင်းသို့ စကားစပ်မိသွားပြန်သည်။ ဒဂုန်တာရာသည် ဂီတ၌ အထုံဝါသနာပါရှိ၍ ကောလိပ်ကျောင်းနေစဉ် စစ်ကိုင်းကျောင်းဆောင်ရှိ သူ၏အခန်းသို့ ကျိုက်လတ်အိမ်မှ သူ၏စန္ဒရားကြီးကို ပြောင်းရွှေ့ယူကာ စောင်းဦးဘသန်းကို ခေါ်၍ စန္ဒရားသင်ကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်ကပွဲများတွင် သူက စန္ဒရားတီးပေးရကြောင်းများကို သူ၏ ‘ဒဂုန်တာရာ’ စာအုပ်ထဲတွင် ကျွန်တော် ဖတ်ရဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် “အခု ဦးဌေးမြိုင် စန္ဒရားရော တီးဖြစ်ရဲ့လား”ဟု မေးလိုက်သည်။

“ကောင်းကောင်း မတီးဖြစ်တော့ပါဘူး။ ဟိုတုန်းကတော့ တော်တော်လေး တီး

ပါတယ်။ တီးကျင့်မရှိတာ နှစ်ကြာခဲ့ပြီမို့ တစ်မျိုးကြီးစိမ်းနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြန်ကျင့်ရင် တော့ မကြာပါဘူး၊ အရင်လက်နီးနီး ပြန်ရမှာပါပဲ”

“ဦးဌေးမြိုင်ဟာ တေးထပ်၊ လေးချိုးကဗျာတွေလည်း ရေးခဲ့တယ်၊ စန္ဒရားကို လည်း ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်တီးနိုင်ပြီး သံစဉ်တွေ သိနေတာမို့ သီချင်းရေးမယ်ဆိုရင် ရေးနိုင်မှာပဲ။ သီချင်းရေးဖို့ ဝါသနာပါရဲ့လား။ ရေးထားတဲ့ သီချင်းရော ရှိလား။”

“သီချင်းရေးဖို့ ဝါသနာပါလှတယ်ရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အနည်းအကျဉ်း တော့လည်း ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ တကယ်ကတော့ စာပေထက် ဂီတကို ပိုဝါသနာပါပါတယ်”

“ဒါဖြင့်ရင် ဦးဌေးမြိုင်ရေးတဲ့ သီချင်းတွေ ရှိမှာပေါ့”

“ဂျပန်ခေတ်က အာရှလူငယ်ကပွဲမှာ Midnight Serenade ကို ‘သင်္ဘောသား များ၏ည’ ဆိုပြီး စာသားသွင်းပေးဖူးတာ ရှိပါတယ်။ သတ်သတ်အသံပါ ထည့်စပ်ထား တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ခုတော့ ပျောက်ကုန်ပြီ၊ စာသားရေးပေးတာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်အမည်မခံပါဘူး။ ၁၉၅၀-၅၁ ခုနှစ် စာရေးဆရာအသင်းမှာ ကျွန်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်တုန်း စာရေးဆရာအသင်းက ရန်ပုံငွေရှာ ကပြတဲ့ ‘နတ်သျှင် နောင်’ ပြဇာတ်မှာ သုခဆိုဖို့အတွက် ကျွန်တော်က ‘ဇွေနှောင်းဝဿန်’ ဇာတ်ဝင်သီချင်း ရေးပေးတယ်။ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ ရတုတွေက စာသားအချို့ကိုယူပြီး ရေးပေးဖူးတယ်။ အဲဒီစာသားကို ကိုစောညိန်းက အသံသွင်းလိုက်တာပါပဲ”

“ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီသီချင်းဟာ သူ့ခေတ်နဲ့သူ တော်တော်ကျော်ကြားခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သောတရှင်တွေကတော့ အဲဒီ ‘ဇွေနှောင်းဝဿန်’ သီချင်းကို ကိုစောညိန်း စာသားပါ ရေးတယ်လို့ပဲ သိကြတယ်။ ကျွန်တော်တောင် အခု ဦးဌေးမြိုင်ပြောမှ သိရတယ်။ အဲဒီ သီချင်းဟာ စာသားရော၊ တေးသွားအသံရော၊ ဦးသုခရဲ့ ဆိုဟန်ရော အတော့်ကို ကောင်း ပါတယ်။ မြန်မာ့မူဟန် အပြည့်အဝပါဝင်နေတယ်။ ဒါထက် ဦးဌေးမြိုင် မြန်မာ့အသံက နေပြီး တီးဝိုင်းနဲ့ အသံလွှင့်ဖူးသလား”

“မြန်မာ့အသံက နှစ်ခါသုံးခါလောက် ကျွန်တော် စန္ဒရားတီးပြီး အသံလွှင့်ဖူးပါ တယ်။ တစ်ခါကတော့ ‘စုံသာမြိုင်လယ်’ သီချင်းခန့်ကြီးကို ဒေါ်စောမြအေးကြည် အဆို နဲ့ ကျွန်တော်က စန္ဒရားတီးပြီး လွှင့်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ မြန်မာ့အသံ သူ့လက်သံ လက် စွမ်းပြ အခန်းအတွက် ကျွန်တော့် စန္ဒရားလက်သံချည်း အသံလွှင့်ဖူးတယ်။ အဲဒါ ၁၉၅၁ ခုနှစ်လောက်က ထင်ပါရဲ့။ တရုတ်ပြည်တို့၊ ဆိုဗီယက်တို့ ရောက်တုန်းကလည်း သူတို့ အသံလွှင့်ဌာနများကနေပြီး မြန်မာသီချင်းကို အဆိုမပါဘဲ ကျွန်တော် စန္ဒရားတီးပြီး အသံ

လွင့်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပီကင်းရေဒီယိုက 'ပန်းဟောဝန်' ဖိန်းချားကလေး၊ 'မြမြ မောင်းမောင်း' ပတ်ပျိုး၊ မြန်မာသီချင်းကြီးများနဲ့ ကာလပေါ်ထဲက 'ရတုဘုရင်'၊ 'နွေနှောင်းဝဿန်' သီချင်းတွေ လွင့်ဖူးတယ်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်အတွင်းမှာပဲ မော်စကိုရေဒီယိုကနေပြီးတော့ 'ဂန္ဓမာ တောင်'၊ 'ထောင်ရောင်နေ' ကြီးတို့ကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်က အသံလွင့်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီ ကျွန်တော့် သီချင်းကြီး စန္ဒရားလက်သံဟာ မော်စကိုရေဒီယိုမှာ မြန်မာသီချင်း ပထမဦးဆုံး လွင့် ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်”

“ဦးဌေးမြိုင် သီချင်းကြီးဝိုင်း တစ်ဝိုင်းလောက်ယူပြီး မြန်မာ့အသံက အသံလွင့်ဖို့ ကောင်းတယ်”

“ကျွန်တော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါမျိုးဆိုတာက ဝါသနာတူ ချင်းဖြစ်ပြီး ကိုယ့်လိုအယူအဆရှိတဲ့သူတွေနဲ့ လုပ်မှဖြစ်မယ်။ နို့မဟုတ်ရင် အချိန်ကုန် လူပန်းတာပဲ အဖတ်တင်မယ်”

“ခုခေတ် စန္ဒရားတီးနေသူတွေထဲက ဘယ်သူတီးဟန်ကို ဦးဌေးမြိုင် သဘောကျ သလဲ”

“ဂီတလုလင်မောင်ကိုကိုတို့ တီးတာ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် မောင်ကိုကိုရဲ့ 'ပန်းမြိုင်လယ်' ဖိန်းချားကြီး တီးကွက်ကို ရေဒီယိုက ကြားလိုက်ရတော့ တော်တော်သဘောတွေ့သွားတယ်။ ကြားရိုးကြားစဉ် အသံမျိုးမဟုတ်ဘဲနဲ့ သူ့ရဲ့ တီထွင် ဆန်းသစ်ဟန်ကို တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော် ဒါမျိုးသဘောကျတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒါမျိုး လုပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်စေချင်တယ်။ မိုးခြိမ်းသံ၊ မိုးသီး မိုးပေါက်သံ၊ စမ်းရေ စီးဆင်း ပလံ့ပွက်သံ၊ တောင်ကျရေတံခွန်လိုမ့်ဆင်းသံ၊ သစ်ရွက်ကြောသံ၊ ကျေးငှက်မြည် ကျူးသံ၊ လေတိုက်သံတွေကို သူ့အသံနဲ့သူ လိုက်လျောညီထွေအောင် တုပ တီးနိုင်မှ သဘောကျတယ်။ ဂီတစိတ်ကူးရုပ်ပုံပေါ့။ နားဆင်ရတဲ့ သောတရှင်အဖို့လည်း သဘာဝ နဲ့ အနီးစပ်ဆုံး အာရုံခံစားနိုင်မယ် မဟုတ်လား”

“တချို့ ဂီတဆရာကြီးတွေက ဂီတလုလင် စန္ဒရားမောင်ကိုကိုရဲ့ ပန်းမြိုင်လယ် ယိုးဒယားတီးဟန်ကို သိပ်သဘောမကျကြဘူးတဲ့။ မြန်မာ့သီချင်းကြီးဟာ မြန်မာဟန် မပီသတော့ဘူးတဲ့၊ အနောက်တိုင်းဟန်တွေ အများကြီး ပါနေတယ်တဲ့”

“ဒါကတော့ ဒီလိုရှိတယ်လေ။ ကျွန်တော့်အယူအဆကို ပြောတာနော်။ ခေတ်က အမြဲတမ်း တည်တံ့မှမနေဘဲဗျ။ ရေအလျဉ်စီးဆင်းသလို အမြဲအစဉ် ပြောင်းလဲရွေ့လျား သွားနေတာပဲ။ ခေတ်ပြောင်းတာနဲ့အညီ ဂီတမှာလည်း ပြောင်းလဲဆန်းသစ်မှုဆိုတာ ရှိလာမှာပေါ့။ ပန်းမြိုင်လယ်သီချင်းကြီးကို မင်းတုန်းမင်းခေတ်က တီးဟန်မျိုးနဲ့ တီးနေ

လို့ အများစု ပြည်သူတွေက လက်ခံပါဦးမလား။ ပန်းမြိုင်လယ်သီချင်းကြီးရဲ့ မူလ တေးသွားဟန်ကို အဓိကထားပြီး အဲဒီကတစ်ဆင့် အတွန့်အတက် အညွန့်အခက်ပွားစည်းအောင် တီထွင်တာမျိုးတော့ ကျွန်တော် လက်ခံတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ သီချင်းကြီးရဲ့ မူရင်းဟန်ကိုပဲ၊ မှီပြီး ဆန်းသစ်တီထွင်သင့်တယ်ဆိုတာပါပဲ။ အင်း ... ဆန်းသစ်ခြင်း မည်သည်လည်း အဆုံးရှိတာမှ မဟုတ်ဘဲ”

သူသည် ခဏရပ်နားပြီးမှ တစ်ဖန် စကားဆက်ပြန်သည်။

“ဒါကြောင့် ဟိုတုန်းကပဲ ကျွန်တော် သီချင်းတစ်ပုဒ် တက်မယ်ဆိုရင် ပထမဦးဆုံး သီချင်းသွားကို ရအောင်တက်ယူတယ်။ သီချင်းသွား ရတဲ့အခါ ကိုယ်ကျွမ်းကျင်သလို စိတ်ကူးကွက် တီးကွက်ဖော်ပြီး အညွန့်အတက်တွေ ဖန်တီးပြီး တီးတယ်။ ဒါမှလည်း တစ်ယောက်တီးဟန်နဲ့တစ်ယောက် တီးဟန်ဘယ်လောက်ကွာတယ်၊ ဘယ်သူ့လက် ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ ခွဲခြားသိသာနိုင်မပေါ့။ ဓာတ်ပြားထဲက မောင်ကျော်ရဲ့ စန္ဒရားလက်သံအတိုင်း တီးကွက်ကျင့်ပြီး မောင်ကျော်ဟန်အတိုင်းတီး၊ ရွှေပြည်အေးဟန် တုပပြီး သူ့အတိုင်းလိုက်တီး၊ အေဝမ်းခင်မောင်ရဲ့ လက်ကျအတိုင်း ကျင့်တီးနေလို့ရှိရင် သူတို့ဟန်၊ သူတို့နောက်လိုက်ပဲ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ကိုယ့်တီးဟန် ဘယ်ထွက်လာတော့မလဲ ကျွန်တော်ပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဒါထက် ဦးဌေးမြိုင် ခုတစ်လော မြန်မာ့အသံက လွှင့်နေတဲ့သီချင်းအချို့ ကြားမိမှာပေါ့။ ရှေးကလို ရေးရိုးရေးစဉ် ‘အာ’၊ ‘အေ’၊ ‘အယ်’ စတဲ့ အသံရှည်ပြေပြစ်တဲ့ ကာရန် အဟပ်မျိုးနဲ့မဟုတ်ဘဲ မြန်မာ့ဂီတသမိုင်းမှာ ဟိုတုန်းက ရေးရိုးစဉ်မရှိခဲ့တဲ့ ‘အ’၊ ‘အိုက်’၊ ‘အောက်’၊ ‘အုံး’ စတဲ့ အသံပြတ် ကာရန်တွေနဲ့ စပ်ဆိုတဲ့ သီချင်းတွေကို ဘယ်လိုသဘော ရသလဲ”

“ဪ .. ဪ မိုးစက်ကလေးတွေ တပေါက်ပေါက်၊ သစ်ရွက်ကြွေသံ တဖြောက်ဖြောက်’ ဆိုတဲ့သီချင်းမျိုး၊ ‘ရေသာခို အချောင်မလိုက်၊ နိုင်ငံတာဝန် ကျေပွန် အားသွန်ခွန် စိုက်၊ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်၌ တစ်ကိုယ်တော်အကျင့် တို့မကြိုက်’ သီချင်းမျိုး မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တော့ ကြိုက်တယ်။ နားထောင်ရတာ ကြားရိုးကြားစဉ် အသံမျိုးမဟုတ်ဘူး နော်။ အင်း ... ဒီလိုပဲဖြစ်ရမှာပေါ့။ ဒါဟာ ဂီတနဲ့ပတ်သက်လို့ တီထွင်ဆန်းသစ်မှု တစ်ရပ်ပဲ။ အများစု သောတရှင်ထုကလည်း လက်ခံကြတာပဲမဟုတ်လား။ ကျွန်တော် သဘောကျပါတယ်။ အားလည်း အားပေးပါတယ်။

စာပေသစ်ဆရာက စိတ်အားထက်သန်စွာပင် ပြောလိုက်သည်။

“ဦးဌေးမြိုင်ရဲ့ စန္ဒရားလက်သံ ကျွန်တော်ကြားချင်တယ်။ တီးနိုင်ရင်တော့ တီးပြ

စေချင်ပါတယ်” ဟု ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည်။

သူက အပြုံးတစ်ဝက်နှင့် “ကျွန်တော် လက်တွေ့ပျက်နေပြီ။ တီးကျင့်မရှိတော့ ခလုတ်တွေ ချော်ချော်နှိပ်မိတယ်။ နောက်တော့ တီးပြပါ့မယ်။ ကျွန်တော် ကျင့်ထား လိုက်မယ်” ဟု ပြောသည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ရသလောက်သာ တီးပါ။ ကျွန်တော် နားထောင်ချင်လို့ပါ” ဟု ကျွန်တော်ကလည်း ပွဲတောင်းလိုက်ပါသည်။

သူသည် မနေသာတော့ဘဲ “ဧည့်ခန်းက စန္ဒရားပဲ တီးရအောင်” ဟု ပြောပြီး နောက် ကျွန်တော်တို့သည် သူ၏အခန်းမှထွက်ခဲ့၍ ဧည့်ခန်းသို့ တစ်ဖန်ရောက်ကြပြန် သည်။ သူသည် ဧည့်ခန်းထောင့်ရှိ ဂျပန်လုပ် စန္ဒရားရှေ့ ထိုင်ခုံလေးတွင် ဝင်ထိုင်လိုက် ပြီး ကျွန်တော့်ကိုလည်း စန္ဒရားနံဘေးရှိ ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ခိုင်းသည်။

သူသည် စန္ဒရားအဖုံးကို ဖွင့်လိုက်ပြီး စန္ဒရားခလုတ်အဖြူနှင့်အနက်ကလေးများ ကို တို့ကနန်းဆိတ်ကနန်း အသံမပီကလာ ပီကလာ ခပ်ဖွဖွတီးခေါက်နေပြီး ရုတ်တရက် မိုးဦး၏ရှေ့ပြေး မိုးသီးမိုးပေါက်များ သွန်းဖျန်းကြိတ်ပက်ရွာချလိုက်သလို မိုးရေပေါက်များ တစ်ရှိန်ထိုး စီးဆင်းရွာချဟန် တီးခတ်လိုက်သည်။ မိုးသီးမိုးပေါက်များ အရှိန်ပြင်းစွာ ကြိပေါက်ရွာချလိုက်ပြီးနောက် မိုးပေါက်ကလေးများ စိပ်စိပ်ရွာနေဟန် တီးပြန်သည်။ မိုးစက်မိုးပေါက်များ ခပ်စိပ်စိပ်ရွာနေရာက တဖြည်းဖြည်း မိုးပေါက်များ ကျဲကျဲသွား ကာ စမ်းရေယဉ်၏ တသွင်သွင် တငြိမ်ငြိမ် စီးဆင်းဟန်သို့ ကူးပြောင်းသွားပြီး ကျောက် စရစ်ခဲများကို ပွတ်လိုက်သံ၊ ပလံ့ပွက်သံ၊ ညင်သာဖွဖွတီးနေရင်း ကျွန်တော့်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး “ဘာတီးရမလဲ” ဟု မေးလိုက်သည်။

ကျွန်တော်လည်း ဂီတ၏ စမ်းရေအလျဉ်၏ မျောလိမ့်ပါရင်းက သတိရလာကာ “ဦးဌေးမြိုင် ရတာသာတီးပါ” ဟု ပြောလိုက်သည်။ ထို့နောက်မှ သူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ဆောင်းပါးများတွင် ရေးသားပါရှိသော သူ့အမြဲတီးနေကျ ‘နတ်သျှင်နောင်’၊ ‘ပျို့မှာတမ်း’၊ ‘သက်ဝေ’ သီချင်းများကို သတိသွားရလေသည်။

“နတ်သျှင်နောင်တို့၊ ပျို့မှာတမ်းတို့ ရသေးရင် တီးပြပါ”

သူသည် ဟိုဟိုဒီဒီ တို့စမ်းနေပြီး ခဏကြာသောအခါ နတ်သျှင်နောင် တေးသံ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ စန္ဒရားတီးနေရာက ကျွန်တော့်ကို “ကိုအုန်းလွင်က လိုက်ဆို ပါ။ အဆိုပါမှလည်း တီးရတာ လက်သွားတယ်။ အတီးမေ့နေရင် အဆိုက ဆောင်သွား တာပဲမဟုတ်လား။ ဆိုပါ ...” ဟု တိုက်တိုက်တွန်းတွန်း ပြောသည်။ ကျွန်တော်လည်း သိကျွမ်းစမို့ သိပ်မရင်းနှီးသေးသည်နှင့် မဆိုဖြစ်ပေ။ သူ နတ်သျှင်နောင်သီချင်း တီးနေ

သောအခါ ရေဒီယိုမှ ကြားနေကျ အဝမ်းခင်မောင်၏ စန္ဒရားလက်ကျသံမျိုး မဟုတ်သည့် ကို ဦးစွာသတိပြုမိသည်။ သူ့ဝါသနာ၊ သူ့အယူအဆအတိုင်း အတို့၊ အပင့်၊ အဆတ် ကလေးများဖြင့် မပီကလာ၊ ပီကလာ တီးသည်။ သီချင်းသံ ပီပီသသ ပြတ်ပြတ်သား သား ပေါ်မလာ။ အလိုမဲ့အလူး အယိုင်အဆွဲ အပွတ်ကလေးများဖြင့် မြူးကွန့်လျက်ရှိ သည်။ စည်းဝါးမပိုင်သော အဆိုသည် သူ၏ စန္ဒရားအတီးကို လိုက်ဆိုရန် အတန်ခဲယဉ်း နေပေလိမ့်မည်။

ခုမှ စိမ်းနုရောင်ဇည့်ခန်းမဆောင်ကလေးမှာ ဂီတတေးလှိုင်းသံဖြင့် ရိုက်ခတ်ဝေ စည်လျက်ရှိတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် သူ၏ စန္ဒရားလက်သံကို နားထောင်နေရင်းက ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းမှ တက္ကသိုလ်နေဝင်းရေးသော 'တာရာ' ဆောင်း ပါးတွင် ကွယ်လွန်သူ သီချင်းရေးဆရာ ရွှေတိုင်ညွန့် တစ်ခါက ပြောဖူးသည်ဆိုသော "ကိုဌေးမြိုင်ဆိုတဲ့လူက စန္ဒရားတီးတာတောင် ကဗျာစာလုံးတွေ သီသလို လက်ကျ အကွက်ကို သီကုံးပြီး တီးသလိုပဲ။ သူ့အကွက်ကလေးတွေက တယ်ပြီးလည်း စိပ်လည်း စိပ်၊ လှလည်း လှသဗျာ" ဟူသော စာပိုဒ်ကို သတိရလျက်ရှိမိသည်။

သူ စောစောကပြောခဲ့သည့်အတိုင်းပင် တီးကျင့်မရှိ၊ တီးနေကျမဟုတ် ဆိုသည် မှာ မှန်ပေလိမ့်မည်။ တီးကွက်များမှာ ချောချောပြေပြေ မွတ်မွတ်ညက်ညက်မရှိလှ။ တစ်ခါတစ်ရံ အသံမှား၍ တီးနှိပ်မိလေသည်။ သူသည် ရတုအပိုဒ်ကို ဆက်မတီးတော့ ဘဲ "မေ့နေပြီဗျာ ... နောက်မှ တီးပြပါ့မယ်" ဟု ဆိုကာ ရပ်နားလိုက်သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်၏ နောက်ထပ်တောင်းပန်ချက်အရ 'ပျို့မှာတမ်း' သီချင်း တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့် 'စိန်ခြယ်ခြူးသန်း' ပတ်ပျိုး နောက်ဆုံးတစ်ပိုဒ်ကို တီးပြပါသည်။ သီချင်းဆုံးသွားသောအခါ အတီးမရပ်လိုက်သေးဘဲ စန္ဒရား ညာဖျားလုံးအသံသေး ကလေးများထိ ရောက်အောင် ဆွဲလိုမ့်ယူနေရင်းက ခပ်လျော့လျော့အပြုံးနှင့် "တီးကျင့် မရှိတော့ သွက်သွက်လက်လက် ချောချောမောမော တီးလို့မရသေးဘူး။ နောက်တော့ ကျွန်တော် ပြန်ကျင့်တီးလိုက်ပါ့မယ်။ အဲဒီတော့မှပဲ ခင်ဗျား ဆိုပေါ့ဗျာ" ဟု ပြောရင်း စန္ဒရားတီးသံ ရပ်သွားတော့သည်။

စောစောက ဂီတသံဖြင့် စည်ညံလျက်ရှိသော ဇည့်ခန်းဆောင်မှ နဂိုအတိုင်း တိတ် ဆိတ်သွားပြန်သည်။

နွေဦး၏ ဝါရွှေတောက်ပသော ညနေခင်းနေခြည်ဝယ် သစ်ပင်ပန်းပင်တို့၏ ရှည် လျားသော အရိပ်ကြီးများသည် မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းပေါ်၌ ထောင့်ဖြတ်ကျရောက်ရှိသည်ကို လှမ်းမြင်နေရသည်။

နေအတော်စောင်းခဲ့ပြီ။ နာရီကို ကြည့်လိုက်သောအခါ ၄ နာရီခွဲ ကျော်ပေပြီ။

“ကျွန်တော်ရောက်တာ တော်တော်တောင် ကြာသွားပြီ။ ပြန်လိုက်ပါဦးမယ်”

ကျွန်တော်သည် ထိုင်ရာမှ ထလိုက်ပြီး ဒဂုန်တာရာ၏ မေတ္တာလက်ဆောင် စာအုပ် နှစ်အုပ်ကို နံဆေးစားပွဲပုကလေးပေါ်မှ လှမ်းယူလိုက်သည်။

သူသည် စန္ဒရားအဖုံးပိတ်နေရာက ...

“ခုလို ကျွန်တော့်အကြောင်း၊ ကျွန်တော့်ကဗျာတွေအကြောင်းကို သုတေသနပြု ကျမ်း တင်သွင်းမယ့်အတွက် ကျွန်တော့်အဖို့ကော၊ ကျွန်တော့်ကဗျာတွေကို လေ့လာလို သူများအတွက်လည်း တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း လေ့လာနိုင်ကြတာပေါ့” ဟု ပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို တံခါးဝသို့ လိုက်ပို့သည်။

“ကျွန်တော့်အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ကျွန်တော့်ကဗျာတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ မရှင်းလင်းတာ၊ မပြည့်စုံတာတွေရှိခဲ့ရင် လာမေးပါ။ ကျွန်တော် အိမ်မှာ အနေများပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်လေ၊ လာမယ့်နေ့မှာ မလာခင် ကြိုတင်ဖုန်းဆက်ကြည့်ပေါ့။ ပိုအဆင်ပြေတာပေါ့။ ကျွန်တော့် ဖုန်းနံပါတ်ရှိတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါတယ်။ ရှုမဝတိုက်က ပေးလိုက်ပါတယ်”

“ဪ ... ဒါထက် ကိုအုန်းလွင်လိပ်စာလည်း ပေးထားပါဦး”

ကျွန်တော်သည် အသင့်တွေ့ရသော စားပွဲပေါ်မှ စာရွက်လွတ်တစ်ခုတွင် ကျွန်တော့် လိပ်စာကို ရေးပေးလိုက်ပါတယ်။

တံခါးဝသို့ ရောက်သောအခါ သူသည် တံခါးမင်းတုပ်ကို လှမ်းဆွဲဖွင့်လိုက်ရင်း က “မရှင်းလင်းတဲ့အချက်ရှိရင် ကျွန်တော့်ဆီ လာသာမေးပါ။ ခင်ဗျားပြုစုမယ့် ကျမ်း အတွက် ကျွန်တော် တတ်နိုင်သလောက် အကူအညီပေးပါ့မယ်” ဟု ထပ်၍ပြောသည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော့်ကျမ်း စရေးပြီဆိုရင်တော့ ဦးဌေးမြိုင်ဆီ မကြာခဏ ရောက် ရတော့မှာပဲ။ ကျွန်တော်သိလိုတဲ့ အချက်အလက်တွေကို ခုလို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်း လင်းပြောပြတဲ့အတွက် အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်လိုက်ပါဦး မယ်”

ကျွန်တော်သည် ဒဂုန်တာရာကို နှုတ်ဆက်ပြီး မြက်ခင်းပြင်ကလေးကို ဖြတ်ကျော် ကာ ကွေ့ကောက်သော လမ်းကလေးအတိုင်း ခြံထဲမှ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။

နွေဦးသစ်ပြီဖြစ်၍ ကောင်းကင်မှာ ရွန်းလဲ့ပြာကြည်နေလေသည်။ မြူရိပ်တိမ်စ တစ်မျှင်တလေမျှ လွင့်မျောနေသည်ကို မမြင်ရ။ လေပွေရူးတစ်ချက် ဝေ့ယမ်းလိုက်သော အခါ သရက်ရွက်၊ ဝါးရွက်၊ ရော်ရွက် ညိုညိုနီနီ၊ ဝါဝါတို့သည် ပတ်ချာဝေ့လည် ကြွ

ဆင်းကာ မြေပြင်နှင့် ရှုပ်တိုက်ပြေးသွားကြပြီး နောက်ဆုံး လမ်းနံဘေးခြံစပ်၌ အရှိန်သေ
ရပ်နားသွားကြလေသည်။

ကျွန်တော်ကား စာပေသစ်၊ ကဗျာသစ်ဆရာ၊ ဒဂုန်တာရာ၏ ‘ဝေါ့ဒစ္စနေ၏ အပြာ’၊
‘ပိုဂင်နီ’၊ ‘ရွှေအိုရောင်’၊ ‘ဝတ်လစ်စလစ်လမ်းမကြီး’၊ ‘လေနုအေး’ စကားလုံးများကို သတိရ
လျက်ရှိနေလေသည်။ ။

“ဒဂုန်တာရာ၊
သူကဗျာနှင့် သူကဗျာသဘောတရားကျမ်း”
ပထမအကြိမ်၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၇၄။

ဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

ဝင်းငြိမ်း

ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဝေဖန်ရေးနဲ့ စာပေသဘောတရားတွေရေးတဲ့ ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာနဲ့ တွေ့ဆုံပေးဖို့ အစီအစဉ်ရှိခဲ့တာတော့ ကြာပါပြီ။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မဆုံဖြစ်နိုင်ဘဲ ရှိနေရာက ဒီလအတွက်တော့ မဖြစ်မနေ စီစဉ်ကြမယ်ဆိုပြီး နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့က ဆရာကြီးနေထိုင်ရာ မှော်ဘီမြို့မှာ စာတည်းအဖွဲ့နဲ့အတူ သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

အသက် ၇၀ နီးနေပေမဲ့ ဆရာ့ကိုကြည့်ရတာ သူ့ကဗျာတွေ၊ စာတွေလို နုပျိုလန်းဆန်းနေဆဲပဲ။ သုံးနာရီနီးပါး စကားပြောဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့အထဲက စာပေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆရာ့အတွေ့အကြုံ၊ အယူအဆတွေကို ပြန်လည်ဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။

x x x

မေး ■ ■ စာပေလောကထဲ ရောက်လာပုံကပဲ စလိုက်ကြရအောင် ဆရာ။
ဖြေ ■ ■ ကျွန်တော် စာပေလောကထဲ ရောက်လာပုံကတော့ သိပ် ထူးထူးထွေထွေ မရှိလှပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ငယ်စဉ်ကတည်းက ဝါသနာပါခဲ့တာ စာပေမဟုတ်ဘူး။ ဂီတနဲ့ ပန်းချီ ဝါသနာပါခဲ့တာ။ ဖြစ်ချင်တာက စန္ဒရားဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ။ စာပေလောကထဲဝင်ဖို့ လုံးဝ စိတ်ကူးမရှိခဲ့ဘူး။

ရတုပိုဒ်စုံ ကဗျာတစ်ပုဒ် ရေးလိုက်တာ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းက ဖော်ပြပေးလိုက်တော့ အဲဒီကစပြီး စာပေလောကထဲ ရောက်သွားတာပါပဲ။ အဲဒီအရင်ကတော့ တက္ကသိုလ်သိပ္ပံမဂ္ဂဇင်းမှာတော့ စကားပြေ (ဝတ္ထု)တစ်ပုဒ် ပို့ထားတာရှိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က ရှစ်တန်းကျောင်းသား။

ကျောင်းမှာသင်ရတဲ့ အိပ်(ချိ)ဂျီဝဲ(လ်)ရဲ့ Treasure in the Forest ထဲက ကောက်နုတ်ချက်ကလေးကို မြန်မာဟန်ကလေးနဲ့ မိုးရေးတဲ့သဘောပါပဲ။ အဲဒါက ပါတော့ပါတယ်ဗျ။ ဒါပေမဲ့ ကဗျာနောက်က ပါမှန်းသိရတယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီမဂ္ဂဇင်းကလည်း ကျွန်တော့်ဝတ္ထုပါပြီးတဲ့နောက် ဆက် မထွက်တော့ ကျွန်တော်ကလည်း ပါမှန်းကို မသိလိုက်ဘူး။ သူတို့က လည်း အကြောင်းမကြားဘူး။ နောက်တစ်နှစ်လောက်နေမှ သိရတာ။

ကဗျာပါတယ်ဆိုတာက ချက်ချင်းသိရတော့ ကဗျာတွေပဲ ဆက်ရေး ဖြစ်နေတယ်။ စကားပြေကို သိပ်မရေးဖြစ်ခဲ့ဘူး။

မေး ။ ။ ဆရာ ... အဲဒါ ဘယ်နှခုနှစ်လောက်ကပါလဲ။

ဖြေ ။ ။ ၁၉၃၄။ ကဗျာကလည်း ခင်ဗျားတို့ ငယ်တဲ့သူတွေတော့ ဖတ်ဖူးမှာမဟုတ် ဘူး။ ရှေးနည်းရှေးဟန်နဲ့ ရေးတာ။ ပါဠိတွေ၊ ပေါရာဏတွေနဲ့ ရေးတော့ အယ်ဒီတာတွေကတောင် ဘုန်းကြီးလူထွက် အောက်မေ့နေတာ။ အဲဒီက နေ ရန်ကုန်ကျောင်းရောက်တော့ ဝတ္ထုတွေဖတ်၊ စကားပြေတွေဖတ်နဲ့ အမြင် လည်း ကျယ်လာတော့ စကားပြေဝတ္ထုတို့တွေ ရေးဖြစ်သွားတာ။ ရေးတာ ကလည်း ဘာရယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ရေးချင်စိတ် ပြင်းပြနေလို့ ရေး လိုက်တာပါပဲ။

အဲဒီကနေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်လောက်မှာ 'မေ' ဝတ္ထု ထုတ်ဖြစ်တယ်။ ဒါ လည်း မိုးရေးတဲ့ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ စာရေးဆရာ Beverly Nichols ရဲ့ Selfဆိုတဲ့ဝတ္ထုကို မိုးထားတာပါ။ ရေးထားတာကတော့ ၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ် လောက်ကတည်းက ရေးခဲ့ပြီး ၁၉၄၁ ခုနှစ်ကျမှ နဂါးနီကနေ ထုတ်ဖြစ် တယ်။ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ စာပေလောကထဲကို ရောက်တယ် လို့ ပြောနိုင်မယ်ထင်ပါတယ်။

မေး ။ ။ ဆရာ ကဗျာစရေးတော့ အသက်ဘယ်လောက်ရှိပါပြီလဲ။

ဖြေ ။ ။ စရေးတော့ ကျွန်တော့်အသက် ဆယ့်လေးငါးနှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။

မေး ။ ။ စရေးတုန်းက ကလောင်နာမည်က။

ဖြေ ။ ။ မြိုင်သဇင်။

မေး ။ ။ ဒီကလောင်နာမည်နဲ့ ဘယ်နှနှစ်လောက် ရေးဖြစ်သလဲ ဆရာ။
 ဖြေ ။ ။ နှစ်နှစ် သုံးနှစ်လောက်ပဲဗျ။ နောက်တော့ ဒီကလောင်နာမည်လည်း
 မကြိုက်တာနဲ့ အခုလက်ရှိ ကလောင်နာမည်ကို ပြောင်းခဲ့တာပဲ။

မေး ။ ။ ဒဂုန်တာရာဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်ယူဖြစ်ခဲ့တဲ့ သီးခြားအကြောင်း
 များ ရှိပါသလား။

ဖြေ ။ ။ အဲဒါကတော့ တော်တော်တွေးယူရလိမ့်မယ်ဗျ။ တာရာဆိုတာ ကြယ်
 မဟုတ်လား။ အဲဒီ တာရာဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးကို သဘောကျတယ်။
 ဒီလောက်ပါပဲ။ သိပ်ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်အကြောင်းတော့ မရှိပါဘူး။

မေး ။ ။ ရှေ့က ဒဂုန်ဆိုတာကတော့ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကိုအကြောင်းပြုပြီး ယူ
 တာပဲထင်ပါတယ်။

ဖြေ ။ ။ ဟုတ်ပါတယ်။

မေး ။ ။ ဆရာ ... ကဗျာစရေးတော့ ဘယ်လိုပုံစံတွေ စရေးခဲ့ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ရတုပိုဒ်စုံက စရေးခဲ့တာပဲ။ လေးလုံးစပ် ပုံစံပေါ့။ အချည်း၊ အချည်း၊ ပဒညီ
 လို့လည်း ခေါ်တယ်။ သုံးပိုဒ်စလုံး စကားပါဒချင်းလည်း ညီရတယ်။
 တခြား လေးလုံးစပ်ပုံစံ ဝင်တာတွေလည်း ရှေးပါတယ်။ လူးတားတို့၊
 ဇေချင်းတို့၊ ရှေးရေး လေးချိုးတို့ပေါ့။ ဒါလည်း ရှေးရိုးပုံစံတွေပါပဲ။ ဦးကြီး
 တို့၊ ဘယ်သူတို့ ရေးခဲ့တယ်။ သံချိုတော့ နည်းနည်းပဲ ရေးတယ်။ နောက်
 ရှစ်ဆယ်ပေါ်တေးထပ်၊ ထပ်တွန့်ရှစ်ဆယ်ပေါ် အဲဒါမျိုးတွေပေါ့ဗျာ။”

မေး ။ ။ အကြောင်းအရာအနေနဲ့ကော ဆရာ။

ဖြေ ။ ။ ပထမဆုံး ရတုပိုဒ်စုံခေါင်းစဉ်တပ်ထားတာကိုက ‘တို့ဗမာအကြောင်းဘွဲ့’
 ထုတိဩဘာ မင်္ဂလာရတုပိုဒ်စုံ’ လို့ တပ်ထားတယ်။ ဒေါင်းမင့်သီတာ၊
 သောင်းခွင့်ဒီပါပေါ့ဗျာ။ ရှေးဗမာတွေရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို ရတုပိုဒ်စုံနဲ့
 တင်စားရေးထားတာပါပဲ။

မေး ။ ။ ဆရာရေးတဲ့ကဗျာတွေမှာ အများအားဖြင့် သမိုင်းကြောင်းတွေပဲနော်။

myoe.com

ဖြေ ။ ။ အဲ ... အများအားဖြင့်လို့တော့ မပြောတတ်ဘူးဗျ။ ရေးတော့ ရေးတာပဲ။ ဒီဘက်ခေတ်မှာလည်း အကြောင်းအရာစုံအောင်တော့ ရေးပါတယ်။ သမိုင်းကြောင်းလို့ ပြောရင်လည်း ရမယ့်ဟာတွေလည်း ပါတာပေါ့ဗျာ။ ဥပမာ 'မတ်လတော်လှန်ရေး' ဆိုရင် သမိုင်းကြောင်း ခေါင်းစဉ်တပ်ရင် ရမလား မပြောတတ်ဘူး။

မေး ။ ။ ဆရာက ကဗျာတွေအများကြီးရေးခဲ့တာဆိုတော့ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တာပဲ ဆက်မေးချင်ပါတယ်။ ကဗျာဆိုတဲ့ဝေါဟာရကို ဆရာဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကဗျာကို တိုတိုရှင်းရှင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရရင်တော့ ရင်ခုန်သံပေါ့ဗျာ။ ရင်ခုန်သံစိတ်ရဲ့ ခံစားချက်ကို လင်္ကာစာလုံးနဲ့ ဖော်ပြတာဟာ ကဗျာပေါ့။

မေး ။ ။ ဒါဆို ကဗျာဆိုတာဟာ မိမိရဲ့ ရင်ခုန်သံကို ဖွင့်ဟရုံသက်သက်ပဲလား။

ဖြေ ။ ။ ကဗျာဆိုတာ ရင်ထဲမှာ ခံစားမှုရှိလာမှ ရေးလို့ရတာမျိုး။ ခံစားမှုဆိုတာကို ရုပ်ပိုင်းနဲ့ပြောရင်တော့ ရင်ခုန်လာတယ်ပေါ့။ ရင်ခုန်စေတဲ့ အကြောင်းအရာဆိုတာ အမျိုးမျိုးရှိနိုင်တာပဲ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်တော့ တူမှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

မေး ။ ။ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်ဟာ မိမိကဗျာကတစ်ဆင့် စာဖတ်သူကို တစ်စုံတစ်ရာ Message ပေးနိုင်ဖို့ကော တာဝန်မရှိဘူးလား။

ဖြေ ။ ။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ ကဗျာတွေ မှတ်မိသလောက်ပြောရရင် ကိုယ်ခံစားလို့ တစ်ပါးသူခံစားရအောင် စာဖတ်ပရိသတ်ကို ပြောတာပဲ ရှိတယ်။ မျှဝေခံစားစေချင်တဲ့ သဘောပေါ့ဗျာ။ ကိုဝင်းငြိမ်းပြောတဲ့ Message ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ပြန်မလဲတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ခံစားမှုဆိုတဲ့နေရာမှာလည်း ဥပမာ- ကျွန်တော်ရေးတဲ့ 'မတ်လတော်လှန်ရေး' ကဗျာ ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျွန်တော်ရေးတဲ့အချိန်မှာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အချိန်ကာလ၊ ဇွေရာသီရဲ့အမှတ်အသားလေးတွေ၊ သီကျူးသံလေးတွေ၊ အပွင့်နီနီလေးတွေ ပွင့်နေတယ်။ အဲဒါလေးတွေမြင်ရတော့

သတိရလာလို့ ရေးလိုက်တာပဲ။

အဲဒါကို Message လို့ ဆိုတာတော့ ကျွန်တော်မသိဘူး။ ကျွန်တော့် အထင်ကတော့ ကိုယ့်ကဗျာဖတ်တဲ့ ပရိသတ်၊ သို့မဟုတ် ဝေဖန်ရေးဆရာ တွေက ... ဝေဖန်ရေးဆရာကတော့ သရုပ်ခွဲပြီး နာမည်တပ်ပေးကြတာ ပေါ့ဗျာ။ ဒီကဗျာဆရာက ဘယ်လိုကဗျာမျိုးတွေ ရေးတယ်ပေါ့လေ။ အဲဒီ လို နာမည်တပ်ဖို့အတွက် ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော် ရေးတဲ့သူအနေနဲ့ကတော့ Message ပေးဖို့ရယ်လို့ သတ်သတ်ရေးတာမဟုတ်ပါဘူး။

မေး ■ ■ ကဗျာမှာ ဘယ်လိုအင်္ဂါရပ်တွေ ပါရမလဲဆရာ။

ဖြေ ■ ■ ကဗျာကို အကြမ်းဖျင်းပိုင်းရင် နှစ်ပိုင်းရှိတယ်။ ပထမအပိုင်းက အကြောင်း အရာ၊ မိမိခံစားရတဲ့ အကြောင်းအရာပေါ့ဗျာ။ ဒါကို ကဗျာနဲ့ရေးမယ်ဆို ရင် ဒုတိယအချက်က အဖွဲ့အနွဲ့ပေါ့။ ကဗျာဆိုတော့ စကားပြေနဲ့တော့ မတူဘူးပေါ့။ သူက စကားလုံးတွေကို ရွေးရတယ်။ ဒီစကားလုံးတွေ ဖွဲ့နွဲ့ ဖို့အတွက် အနေအထား။

ကျွန်တော်ကတော့ အကြမ်းအားဖြင့် အဲဒီလို နှစ်ပိုင်းခွဲခြားတယ်။

မေး ■ ■ အကြောင်းအရာနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန် ဘယ်ဟာက ဦးစားပေးသင့်သလဲ။

ဖြေ ■ ■ ဒါကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၃၀ ကျော်၊ ၄၀ လောက်ကတည်းက ပေါ်ပေါက် ခဲ့တဲ့ ပြဿနာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ စရေးစ လူငယ်တွေအတွင်းမှာ အကြောင်း အရာနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန် ဘယ်ဟာဦးစားပေးသင့်တယ်ဆိုတာ အငြင်းပွားခဲ့ကြ တယ်။ အကြောင်းအရာအဓိက ဆိုသူတွေရှိသလို ပုံသဏ္ဍာန်အဓိက ဆိုသူ တွေလည်း ရှိတယ်။ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံ၊ စာရေးသက်အရပြောရရင် စကားပြေရော၊ ကဗျာမှာပါ အကြောင်းအရာနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဟာ နှစ်ခုစလုံး အရေးကြီးတာပဲ။ ဘယ်သူက ဘယ်သူထက်ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်လို့ ပြော လို့မရဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အကြောင်းအရာနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဆိုတာ တစ်ခါတည်း ထွက်လာတာ။ အကြောင်းအရာဆိုတာကတော့ ခေါင်းထဲ မှာ စဉ်းစားလို့ရလာတဲ့ဟာပေါ့ဗျာ။ ဒါကို စာလုံးအဖြစ်နဲ့ ဖွဲ့နွဲ့ ရေးရတာ။ ဒီစာလုံးကို ဖတ်မှလည်း ဘယ်အကြောင်းအရာ ရေးတာပဲဆိုတာ သိရတာ။ အဲဒီတော့ အကြောင်းအရာနဲ့ပုံသဏ္ဍာန်နှစ်ခုစလုံးဟာ အရေးကြီးပါတယ်။

မေး ။ ။ တစ်ခါတုန်းက ကဗျာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာပြောဖူးတာရှိတယ်။
ကာရန်ဟာ အတွေးရဲ့လက်အောက်ခံတဲ့။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ဆရာ ရှင်းပြပေးပါဦး။

ဖြေ ။ ။ အဲဒါဟုတ်တယ်။ ကဗျာဖွဲ့တဲ့အခါကျတော့ အကြောင်းအရာ ခံစားချက်ကို
အရင်စဉ်းစားတာပဲ။ အဲဒီအကြောင်းအရာရတော့မှ စကားလုံးရွေးပြီး ဖွဲ့ရ
တယ်။ အဲဒီလိုဖွဲ့နဲ့တော့မှ ကာရန်ဆိုတာ ပေါ်လာတာပဲ။ ဒါကြောင့်
ကာရန်ဟာ အတွေးရဲ့လက်အောက်ခံလို့ ကျွန်တော်ပြောတာပါ။

မေး ။ ။ ဒီနေ့လူငယ်တွေရဲ့ ကဗျာတွေရော ဆရာ ဖတ်မိမလားမသိဘူး။
ကာရန်မဲ့ကဗျာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာ ဘယ်လိုသဘောထားပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကာရန်မဲ့ကဗျာလို့ခေါ်တဲ့ ကဗျာအမျိုးအစားတွေ ပေါ်လာတာကတော့
ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက်ပြောရရင် ၁၅ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ လောက် ရှိပါ
ပြီ။ ဒီကဗျာတွေကို ကာရန်မဲ့ကဗျာလို့ ခေါ်တဲ့သူက ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်နဲ့
ခေါ်သလဲတော့ မသိဘူး။ ကာရန်တော့ မမဲ့ဘူး၊ ကာရန်တွေ ပါနေတယ်။
ကာရန် ပါပုံပါနည်းကတော့ ရှေးဟန်အတိုင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်
လွတ်လပ်လပ် ကာရန်တွေကို ယူချင်သလို ယူထားတယ်။ အဲဒီတော့ ရှေး
ဟန်ကို ကြိုက်တဲ့သူ၊ ဒါမှမဟုတ် ဒီကဗျာတွေကို မကြိုက်တဲ့သူ တစ်
ယောက်ယောက်ကပဲ ဒီကဗျာတွေကို ကာရန်မဲ့ကဗျာလို့ အမည်ပေးလိုက်
ဟန် တူပါတယ်။ ကာရန်မဲ့ ဆိုပေမဲ့ ကာရန်မမဲ့ပါဘူး။

မေး ။ ။ ကဗျာနဲ့စကားပြေ ခံစားမှုချင်း ဘယ်လိုခြားနားမှုရှိပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ခံစားမှုတစ်ခု ရင်ထဲရောက်လာလို့ ဒါကို ကဗျာနဲ့ဖွဲ့မှဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကဗျာ
နဲ့ ရေးလိုက်တာပါပဲ။ ဒီလိုအကြောင်းအရာတစ်ခုကိုပဲ ဝတ္ထုနဲ့ရေးမှ ဖြစ်မယ်
ဆိုရင် ဝတ္ထုရေးလိုက်တာပါပဲ။ ဝတ္ထုရေးမှဖြစ်မယ့်အကြောင်းအရာတစ်ခုကို
ကဗျာနဲ့ မရေးဘူး။ အဲဒီလိုပဲ ခံစားမှုကို ကဗျာနဲ့ရေးမှဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့
ကဗျာနဲ့ ရေးချလိုက်တာပဲ။

ကျွန်တော်က စကားပြေရော ကဗျာပါ ရေးနေတဲ့သူဆိုတော့ ကဗျာအတွက်
သီးသန့်ခံစားချက်ရှိတယ်ထင်တယ်။ ဟိုတစ်လောက ရေးလိုက်တဲ့ မိမိကိုယ်
ကို မဲဇာသို့ပို့ခြင်းဆိုရင် အဲဒီကဗျာကို ရေးမှဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ ခံစားချက်ပဲ။

အဲဒါကို ဝတ္ထုလည်းမရေးချင်ဘူး၊ အခြားဝတ္ထုဟန်မျိုးလည်း မရေးချင်ဘူး။

မေး ။ ။ ဆရာတစ်ယောက်က ပြောဖူးတယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ကဗျာနဲ့ပြောတာထက် စကားပြေနဲ့ပြောတာ ပိုပြီးထိရောက်တယ် တဲ့။ ဆရာ ဘယ်လိုသဘောရပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ အဲဒါကတော့ ပြောလို့မရဘူးဗျ။ စကားပြေ၊ ရသစာပေ ... အဲ ဝတ္ထုပဲ ဆို ကြပါစို့ဗျာ။ ဥပမာတစ်ခု ကျွန်တော်ပြောပြမယ်။ ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ 'တို့ ခေတ်ကို ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ' ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုရှိတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် က ဘာရေးထားသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်သက်တမ်းမှာ မိခဲ့တဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ရေးတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ရေးတော့ ဇာတ်ကောင်ကလည်း လူငယ်ဘဝကပဲ စထားတယ်။

အဲဒီမှာ ခေတ်တစ်ခေတ်လုံး၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တော်လှန် ရေးခေတ်ကြီးတစ်ခေတ်လုံးကို ရေးရတယ်။ အဲဒါကို ကဗျာနဲ့ရေးလို့ မရ ဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ရေးရင် ရတော့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခန်းကဏ္ဍ တစ်ခုစီပဲ ရေးလို့ရတယ်။ ခေတ်ကြီးတစ်ခေတ်လုံးကိုတော့ ရေးလို့မရနိုင် ဘူး။ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုလုံးကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးဖို့ကျတော့ စကားပြေနဲ့ ရေးမှဖြစ်မယ်ဆိုပြီး ဝတ္ထုပုံစံ ရေးခဲ့တာပဲ။ အဲဒီအထဲက အကွက်တစ်ကွက် ဖြစ်တဲ့ ခုနကပြောတဲ့ 'မတ်လတော်လှန်ရေး' လို့ ဟာမျိုးကျတော့ ကဗျာနဲ့ ရေးလို့ဖြစ်တာပေါ့။"

မေး ။ ။ ကဗျာကောင်းတစ်ပုဒ်ဆိုတာကော ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲ ဆရာ။

ဖြေ ။ ။ ကဗျာကောင်းတစ်ပုဒ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက်ပြောရရင် ဖတ်ပြီး ရင်ခုန် လာစေတဲ့ကဗျာဟာ ကဗျာကောင်းတစ်ပုဒ်ပဲ။ ဖတ်ပြီး ခံစားမှု ပေါ်မလာဘူး၊ ရင်တထိတ်ထိတ် ခုန်မလာဘူးဆိုရင်တော့ ကဗျာကောင်း မဟုတ်ဘူးပေါ့။
ကဗျာကောင်း မကောင်းဆိုတာ ခွဲခြားပြောရတာ တော်တော်တော့ခက် ပါတယ်။ ခံစားချက်ချင်းက တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တူမှာမှ မဟုတ်ဘဲကိုး။

မေး ။ ။ ဒီနေ့ထွက်နေတဲ့ မဂ္ဂဇင်းတိုင်းမှာ ကဗျာကို တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍ အနေနဲ့ ဖော်ပြနေကြတယ်။ ကဗျာရေးတဲ့ လူငယ်တွေလည်း တော်

တော် ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ ဆရာအနေနဲ့ ဒီနေ့ခေတ်ပြိုင်လူငယ် ကဗျာဆရာတွေရဲ့ အရေးအသားပေါ်မှာ ဘယ်လိုများ မြင်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ဒီနေ့ မဂ္ဂဇင်း နှစ်ဆယ်ကျော် သုံးဆယ် ထွက်နေတယ်။ ကျွန်တော် မဂ္ဂဇင်း ဖတ်ရင် စဖတ်တဲ့ကဏ္ဍက ကဗျာပဲ။ ကဗျာဖတ်ပြီးမှပဲ တခြား ဖတ်ချင်တဲ့ စာတွေ ဖတ်တယ်။ ကဗျာရေးတဲ့လူတွေကလည်း လူငယ်တွေ များတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် လူငယ်တွေရဲ့ ရင်ခုန်သံကို နားထောင်ချင်ရင် ကဗျာဖတ်ရမယ် လို့ ကျွန်တော် နားလည်ထားတယ်။ ဒီနေ့ သမိုင်းခေတ်ကို သူတို့ ဘယ်လို ခံစားရသလဲဆိုတာ သိချင်လို့ ဒီနေ့ ခေတ်ပြိုင်ကဗျာဆရာတွေရဲ့ ကဗျာတွေ ကို ဖတ်တာပဲ။ ကျွန်တော် အကုန်လုံး ဖတ်တယ်။

သူတို့အရေးအသား အဖွဲ့အနွဲ့ကိုလည်း ကြိုက်ပါတယ်။ လွယ်လွယ် ပုံစံနဲ့ သူတို့ခံစားချက်ကို ရေးပြနေကြတာပဲ။

မေး ။ ။ ဟိုတုန်းက ‘စာရေးဆရာအသင်း’ မှာ စာရေးဆရာဆိုတဲ့ စကား လုံးကို ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ ဒီနေ့လူငယ် တွေ သိရအောင် ရှင်းပြပေးပါဦးဆရာ’

ဖြေ ။ ။ စာရေးဆရာအသင်းဆိုတာ စပေါ်တာကတော့ ၁၉၄၀ ထင်တယ်။ စာရေး ဆရာကြီး အိပ်ချ်ဂျီဝဲလ် သြစတြေးလျကိုသွားရင်း မြန်မာပြည်ကိုဝင်တော့ ဧည့်ခံဖို့အတွက် စာရေးဆရာတွေ စုကြတယ်။ အဲဒီကစပြီး စာရေးဆရာ တွေ စုမိသွားကြပြီးတော့ တို့ စာရေးဆရာအသင်း ဖွဲ့မှပဲဆိုပြီး ဖွဲ့ကြတာ ပဲ။ အဲဒီအတောအတွင်းမှာပဲ ဆရာကြီးပီမိုးနင်း ကွယ်လွန်သွားတော့ ဆရာ ကြီးဈာပနအတွက် စာရေးဆရာတွေ စုမိကြတယ်။ အဲဒီမှာ ‘စာရေးဆရာ များ အစည်းအရုံး’ ဆိုပြီး ဖွဲ့ကြတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌက ဒီးဒုတ်ဦးဘချို။

တစ်ခါ ဂျပန်ခေတ်ကျတော့ ‘စာရေးဆရာများအသင်း’ ဆိုပြီး ဖွဲ့ကြ တယ်။ အဲဒီမှာ အသင်းဝင်တွေအတွက် စည်းမျဉ်းအနေနဲ့ ဘာရေးထား သလဲဆိုတော့ ‘စာအုပ်၊ သို့မဟုတ် စာတမ်းတစ်ခုခု ရေးသားသူသည် စာရေးဆရာဖြစ်သည်’ လို့ ရေးထားတယ်လို့ ထင်တယ်။ အဲဒီလို တစ်ခုခု ရေးခဲ့တဲ့လူက စာရေးဆရာအသင်းဝင် ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့သဘောမျိုးပေါ့ ဗျာ။ စာအုပ်စာတမ်းလို့ ဆိုထားတော့ စာတမ်းဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ် ကြည့်လိုက် ရင် စာကြောင်း သုံးကြောင်းနဲ့လည်း စာတမ်းဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တာပဲ။

စာရေးတဲ့သူအားလုံး စာရေးဆရာဖြစ်နေတယ်။ စာဆိုတာကလည်း အမျိုးစုံရှိတာပဲ။ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်လို့ခေါ်တဲ့ စိတ်ကူးနဲ့ ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားတဲ့ စာတွေ၊ နောင်တော့ ဒါတွေကို ရသစာပေလို့ ခေါ်တယ်။ အပြင် သိပ္ပံနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဆပ်ပြာချက်နည်းတို့၊ အဝတ်လျှော်ပုံ၊ ဗေဒင် စတဲ့စာတွေအားလုံး အကျုံးဝင်နေတယ်။ အဲဒီတော့ စာရေးဆရာအသင်းမှာ လူပေါင်းစုံ ရှိတာပေါ့။ စာရေးဆရာအသင်းမှာလည်း အပြိုင်အဆိုင် အားစုကြတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်ကျော်ကျော်ပေါ့။

အဲဒီလို စည်းရုံးကြတဲ့အခါကျတော့ စာရေးဆရာအသင်းဆိုတာ ပီပီသသ မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီအထဲမှာ နိုင်ငံရေးသမားတွေကလည်း ပါနေတယ်။ သူတို့ကလည်း နိုင်ငံရေးသမားမပါဘူးလို့မှ မဆိုဘဲကိုး။ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးဖြစ်နေတော့ ဒီကိစ္စကို ရှင်းမှပဲဆိုပြီး ကော်မတီလေးတစ်ခု ဖွဲ့လိုက်တယ်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်လောက်မှာ ထင်တယ်။ ဒီကော်မတီက 'စာရေးဆရာ' ဆိုတဲ့ စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုဖို့ပေါ့။ အဲဒီမှာ ဘယ်သူပါသလဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက်ပြောရရင် ဆရာဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ ဦးသိန်းဖေမြင့်၊ မောင်ထင်၊ နောက် ကျွန်တော်။ အစည်းအဝေးမှာ စာရေးဆရာဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို စဉ်းစားကြတယ်။

စဉ်းစားတာတော့ အင်္ဂလိပ်လို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်လည်း စဉ်းစားကြတာပဲ။ အင်္ဂလိပ်ကတော့ Imaginative Writer အဲဒါမျိုးတွေ ရှိတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီမှာ လူ့ဘဝအကြောင်းအရာကို ရသပါအောင် ရေးသူသည် စာရေးဆရာ၊ ရသစာပေရေးသူသည် စာရေးဆရာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် ရလာတယ်။ အဲဒီကစပြီး ရသစာပေဆိုတဲ့စကားလုံးကိုလည်း စသုံးလာကြတယ်။ ဒီစကားလုံးကို ပေးတဲ့သူက ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက်ပြောရရင် ဆရာမင်းသုဝဏ်ပဲ။

ရှေးတုန်းကတော့ စာပေရှေ့မှာ ရသထည့်စရာမလိုဘူး။ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်ပဲ ရှိတာကိုး။ နောက်တော့မှ ရသစာပေဆိုတဲ့ စကားလုံးကိုသုံးပြီး ရသစာပေရေးသူသာ စာရေးဆရာ၊ ရသစာပေရေးသူသာ စာရေးဆရာ အသင်းဝင်ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာ ဖြစ်လာတာပေါ့။ ဒီအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကြောင့် အရင်လို လူစုလို့မရတော့ဘူး။ ရသစာပေရေးသူတွေသာ အသင်းဝင် ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဟာ တိုက်ပွဲထဲက ရလာတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဆိုရင်လည်း မမှားပါဘူး။

mgyc.com

မေး ။ ။ ရသစာပေဆိုတာ ဘာလဲဆရာ။

ဖြေ ။ ။ ရသစာပေဆိုတာ ခံစားမှုရှိတဲ့စာပေ။ ဆန်းလင်္ကာကျမ်းတွေမှာတော့ ပါပါတယ်။ ရသကိုးမျိုး၊ ဆယ့်တစ်မျိုး စသဖြင့် ပါတယ်။ မြန်မာလိုခေါ်တော့ ခံစားမှု၊ ပါဠိလိုခေါ်တော့ ရသ။ အဲဒီလို အာရုံခံစားမှုကို ဖွဲ့နွဲ့တာဟာ ရသစာပေပေါ့။

မေး ။ ။ အခု ကျွန်တော်တို့စာပေမှာ စိတ်ကူးနဲ့ဖွဲ့နွဲ့တဲ့စာပေနဲ့ ဘဝသရုပ်ဖော်စာပေဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းရှိနေပါတယ်။ Realism ကို ဘဝသရုပ်ဖော်လို့ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီ ဘဝသရုပ်ဖော်စာပေနဲ့ပတ်သက်လို့ကော ဆရာ ဘယ်လိုသဘောရပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ အခု ကိုဝင်းငြိမ်းပြောတဲ့ Realism ဘဝသရုပ်ဖော်စာပေဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်ဝေါဟာရကို ၁၉၄၈ လောက်ကစပြီး သုံးကြတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ အချိန်ပေါ့။ လွတ်လပ်ရေးရတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ကိုယ် ရပ်တည်နိုင်ပြီဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ရှေးတုန်းကတော့ ကိုလိုနီ။ ကိုလိုနီဆိုတာက သူများလက်အောက်ခံပေါ့။ လွတ်လပ်လာပြီဆိုတော့ နိုင်ငံရေးတင် မဟုတ်ဘဲ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာဘက်ကပါ နိုးကြားလာပြီး ကိုယ့်ဘာသာ ရပ်တည်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်။

မေး ။ ။ စာပေဝေဖန်ရေးတစ်ခုမှာ ကျွန်တော် ဖတ်လိုက်ရဖူးတာတစ်ခုရှိတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်သရုပ်ဖော်စာပေမှာ ရှေ့ပိုင်းက အကျဉ်းအကျပ်၊ အခက်အခဲတွေကို ရေးပြီးရင် နောက်ပိုင်းမှာ ဒီအခက်အခဲတွေက လွတ်မြောက်သွားတာကို ရေးပေးရမယ်တဲ့။ ဒီအယူအဆနဲ့ပတ်သက်ပြီး။

ဖြေ ။ ။ အဲဒီအယူအဆက ဒီလိုဗျ။ ခုနက မေးခွန်းနဲ့တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်နေတယ်။ ဆင်းရဲသားအကြောင်း ဖွဲ့တယ်ဆိုပါတော့။ ရှေ့မှာ ဆင်းရဲတာတွေချည်းပီသအောင် သရုပ်ဖော်ရေးထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက ဆင်းရဲခြင်းလွတ်မြောက်အောင် ဘာမှမလုပ်ဘဲ ငြိမ်နေမယ်ဆိုရင် ဒါ Passive Realism ပဲဖြစ်မယ်။ ငြိမ်သက်နေတဲ့ သရုပ်ဖော်ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ်ဘဲ ဆင်းရဲခြင်းက လွတ်မြောက်အောင် ဓနရှင်ဝါဒကို ဒီမိုကရေစီ လူထုလှုပ်ရှားမှုနဲ့ တွန်းလှန်

တိုက်ခိုက်ပစ်မယ်။ အရင်းရှင်စနစ်ကို ဖြုတ်ချပစ်မယ်။ အဲဒီလို အကြောင်း အရာတွေပါမှ တက်ကြွတဲ့သရုပ်ဖော်ဖြစ်မယ်။

မေး ။ ။ ဝတ္ထုရေးနည်းဆိုတာ ရှိသလားဆရာ။

ဖြေ ။ ။ ဝတ္ထုရေးနည်းဆိုတာ အမှန်ပြောရရင်တော့ ဒါ ဝတ္ထုရေးနည်းပဲ။ ဒါ ကဗျာ ရေးနည်းပဲဆိုပြီး 'နည်း' ဆိုတဲ့စကားလုံးကို သုံးလိုက်ရင် ရပ်သွားပြီပေါ့။ နည်းဆိုတာ ထပ်တိုးလို့မရတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်တယ်။ ဝတ္ထုတို့၊ ကဗျာတို့ ဆိုတာ ရပ်တန့်နေတဲ့၊ သေနေတဲ့ အနုပညာမဟုတ်ဘူး။ အမြဲတမ်း ရှင် သန်နေတယ်။ အမြဲပြောင်းလဲနေတယ်။

ဝတ္ထုရေးချင်ရင် ဇာတ်လိုက်ရယ်၊ မင်းသမီးရယ်၊ သူတို့ကို မကောင်း ကြံတဲ့သူရယ် ပါရမယ်။ ဒါ ဝတ္ထုရေးနည်းပဲလို့ ဆိုလိုက်ရင် ဒီနည်းလမ်း မှာ ဆုံးသွားပြီ။ တခြား ဝတ္ထုရေးတဲ့သူတစ်ယောက်က ဒီနည်း သုံးချင်မှ သုံးမယ်၊ တခြားနည်း သုံးချင်သုံးမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လူ့ဘဝ ကြီးက အကျယ်ကြီးပဲ။ လူတန်းစားတွေကလည်း အစုံစုံ၊ ဘဝတွေက လည်း အဖုံဖုံဆိုတော့ အဲဒါတွေကို ဖွဲ့သလောက် ပုံသဏ္ဍာန်တွေက ကျယ် ဝန်းလာလိမ့်မယ်။ အဲဒါတွေကျယ်ဝန်းလာသလောက် နည်း ဖြစ်လာမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ဝတ္ထုရေးနည်းဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။

မေး ။ ။ စာရေးဆရာတစ်ဦးချင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်ဟန်တွေရှိကြတယ်။ ဒီကိုယ် ပိုင်ဟန်တွေဟာ အသက်အရွယ်အရ ပြောင်းလဲမှုရှိနိုင်ပါသလား။

ဖြေ ။ ။ ရှိနိုင်တယ်ဗျ။ ရှိလည်းရှိတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ကျွန်တော့် စာပေအတွေ့ အကြုံအရ ပြန်ကြည့်ရင်ကို ပြောင်းလဲတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ လွန်ခဲ့ တဲ့နှစ် လေးငါးဆယ်က ရေးတာနဲ့ အခုရေးတာ မတူတော့ဘူး။ ဒါက စာရေးပုံကို ပြောတာနော်။ ခုနက ကိုဝင်းငြိမ်းပြောတဲ့ 'ဟန်' ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောချင်တယ်။ ဟန်ဆိုတာ စာရေးဆရာတိုင်းမှာ မရှိနိုင်ပါ ဘူး။ 'ဟန်'ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ထူးခြားချက်ကို ဆိုလိုတာကိုး။ ထူးခြားတဲ့ ဖွဲ့နွဲ့ပုံကို ဆိုတာ။ ဥပမာဆိုပါတော့ လူတစ်ယောက် လမ်းလျှောက်တာက တခြားသူတွေနဲ့ မတူဘူး၊ ပုဆိုးလေး မမပြီး လမ်းလျှောက်တယ်ဆိုပါ တော့။ အဝေးကနေ လှမ်းကြည့်လိုက်ကတည်းက ပုဆိုးမ လျှောက်လာတာ

mgyoe.com

မြင်ရရုံနဲ့ သူမှန်းသိနေပြီဆိုရင် ဒါ သူ့ဟန်ပဲ။ အဲဒါမျိုးကျမှ ဟန်လို့ ခေါ်ချင်တယ်။

အဲဒါကြောင့် ဟန်ဆိုတာ လုပ်ယူလို့မရနိုင်ဘူး။ အတုခိုးတာပဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ တချို့ပြောကြတာရှိတယ်မဟုတ်လား။ ဒုတိယဖိုးစိန် ဖြစ်သွားမယ်ဆိုတာမျိုးလေ။ အဲဒါ ဟန်ကို အတုခိုးတာကို ပြောတာပဲ။ ဟန်ဆိုတာကိုယ်ရေးရင်းနဲ့ သူ့ဟန်နဲ့သူ ဖြစ်လာတာပဲ။ အဲဒီဟန်လည်း အသက်အရွယ်အရ ပြောင်းလဲမှု ရှိနိုင်တယ်။

မေး ။ ။ ဒါဆိုရင် ဆရာရော ‘မေ’ မတိုင်မီက ရေးခဲ့တဲ့ဟန်နဲ့ ‘မေ’ နောက်ပိုင်း ဟန်တွေပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဘယ်လိုသုံးသပ်မိပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကွာတယ်ဗျ။ အဲဒါတော့ ကျွန်တော် သတိပြုမိတယ်။ ‘မေ’ ဆိုတာကတော့ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်ခဲ့ပြီပဲ။ အဲဒီလောက် မပြောနဲ့၊ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်အတွင်းလောက်မှာရေးတဲ့ စကားပြေတွေ (ကဗျာတော့ ပြောသံမကြားမိဘူး)ကို အမြဲဖတ်နေတဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ပြောင်းနေတယ်လို့ ပြောသံ ကြားရတယ်”

မေး ။ ။ အခု ဆရာ‘မေ’ကို ပြန်ဖတ်ကြည့်တော့ ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ‘မေ’ကို ကျွန်တော် ပြန်ဖတ်ဖြစ်တာတော့ ကြာပြီဗျ။ စတုတ္ထအကြိမ် ပုံနှိပ်တုန်းက (၁၉၇၃ ခုနှစ်ကထင်တယ်) တစ်ခါ ပြန်ဖတ်မိတယ်။ အမှားအယွင်းများ ပါသလားလို့လေ။ အဲဒီတော့ မေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မကြိုက်တာတော့ မရှိဘူးဗျ။ အရေးအသားနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြောတာပါ။ ဒီထက်စောတဲ့ ဝတ္ထု စရေးခါစက ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၅၀ လောက်က ရေးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုပေါ့လေ။ အဲဒီမှာတော့ ကျွန်တော့်စကားပြေအရေးအသားနဲ့ပတ်သက်ပြီး မကြိုက်တာလေးတွေ ရှိတယ်။ မေက စကားပြေကိုတော့ ကြိုက်သေးတယ်။

မေး ။ ။ ဆရာက ဝတ္ထုတော်တော်များများ ရေးခဲ့သူဆိုတော့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်မှာ ဘယ်လိုအင်္ဂါရပ်တွေ ရှိသင့်တယ်လို့ ယူဆပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ဝတ္ထုတိုနဲ့ပတ်သက်လို့ အယူအဆအမျိုးမျိုးရှိကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့က

mgyoe.com

တော့ ဒီအယူအဆတွေ မဖတ်ရခင်ကတည်းက စိတ်ထဲမှာ ဒီခံစားချက်ကို တော့ ဝတ္ထုတိုအဖြစ်နဲ့ ရေးမှပဲဆိုရင် ဝတ္ထုတို ကောက်ရေးလိုက်တာပဲ။ အဲဒီလို ရေးရင်းနဲ့မှ ဝတ္ထုတိုနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွေ ဖတ် လာရတယ်။

ဝတ္ထုတိုဆိုတာ စာမျက်နှာနည်းလို့ ဝတ္ထုတိုလို့ခေါ်တာမဟုတ်ဘူး။ ရေးတဲ့အကြောင်းအရာက အချိန်အနည်းဆုံးအတွင်းမှာ ဖြစ်ရမယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို အလေးပေးပြီး ရေးတာဖြစ်ရမယ်။ ဇာတ် ဆောင်ကလည်း နည်းနည်းပဲပါရမယ်။ ဒါကြောင့် ဝတ္ထုတိုဆိုတာ တို တယ်၊ နည်းတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ပဲ။

ကျွန်တော်တို့ဒီမှာ ရေးနေကြတာကတော့ စာမျက်နှာကန့်သတ်ချက် ဘောင်ရှိနေတော့ သူ့ကန့်သတ်ချက်ဘောင်အတွင်းမှာ စကားလုံး ပီပီရီရီ သေသေသပ်သပ်နဲ့ (သူက ဝတ္ထုရှည်လိုမဟုတ်ဘူး) မိမိပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားတာဟာ ဝတ္ထုတိုပါပဲ။ ကျွန် တော်ရေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုအတွေ့အကြုံအရတော့ ဝတ္ထုတိုဆိုတာ အဲဒါပါပဲ။

မေး ။ ။ စာရေးဆရာမတစ်ယောက်က ပြောဖူးတယ်။ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်လာအောင် ချဲ့လိုက်ရင် ရတယ်တဲ့။ ဆရာ ဘယ်လို ယူဆပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မူရင်းဝတ္ထုတိုပေါ်မှာလည်း မူတည်တယ်။ တချို့ ဝတ္ထုတိုက ဇာတ်လမ်းကလေးတွေ ပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းအချိတ်အဆက် ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကို ဆန့်ရေးလို့ရတယ်။ တချို့ဝတ္ထုကျတော့ တစ်နာရီလောက် အတွင်း ဖြစ်ပျက်တာ၊ တစ်ညတည်းအတွင်းမှာ ဖြစ်ပျက်တာရှိတယ်။ အဲဒါ မျိုးကျတော့ ဝတ္ထုရှည်အဖြစ် ဆန့်ရေးလို့မရနိုင်ဘူး။

ဝတ္ထုတိုဆိုတဲ့နေရာမှာ ကမ္ဘာမှာ နာမည်ကြီးတဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေ ရှိကြတယ်။ ဥပမာ- ကျွန်တော်တို့ကြိုက်တဲ့ ချက်ကော့ဗ်ဆိုပါတော့။ သူ ဝတ္ထုဆိုရင် ပြင်သစ်က စာရေးဆရာကြီး 'မိုပါဆွန်း'နဲ့ မတူဘူး။ သူက ဇာတ်လမ်းကို အတတ်နိုင်ဆုံးစကားလုံးနည်းနည်းနဲ့ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ရေးတော့ ပေါ်တယ်။ သူရေးတဲ့ဝတ္ထုတိုမျိုးဆိုရင် ဆန့်လို့မရဘူး။ ကွက်တီ ပဲ ရေးထားတယ်။

မေး ။ ။ ဝတ္ထုတိုဆိုတာ တစ်ကွက်တည်းနဲ့ ဖမ်းထားတာ မဟုတ်ဘူးလား။

ဖြေ ။ ။ ဒီလိုတော့လည်း ပြောလို့မရဘူးဗျ။ ခု ကိုဝင်းငြိမ်းပြောသလို တစ်ကွက် တည်းနဲ့ဖမ်းပြီးရေးတဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ မိုပါဆွန်း တို့၊ အိုဟင်နရီတို့ သူတို့က စာဖတ်တဲ့သူမသိအောင် မြှုပ်ထားတဲ့အကွက် ကို နောက်ဆုံးမှ ဖော်ထုတ်တတ်တယ်။

တချို့ဝတ္ထုတွေရှိတယ်။ ဒါတော့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတယ်။ ဝတ္ထုရှည် အဖြစ်နဲ့ ရေးရမယ့်အကြောင်းအရာမျိုးကို ဝတ္ထုတိုအဖြစ်နဲ့ ချို့ရေးထား တာ။ ဘယ်မှာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ခပ်ငယ်ငယ်က ဖတ်ခဲ့ ရတဲ့ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတို့၊ သူရိယမဂ္ဂဇင်းတို့၊ ကဝိမျက်မှန်တို့မှာ ပါတဲ့ ဝတ္ထု တိုတွေ။ သူတို့က စာမျက်နှာနည်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဇာတ်လမ်းအချိတ် အဆက်တွေ ပါနေတယ်။ ဒါတွေက ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်သင့်လျက်နဲ့ ဝတ္ထုတို အဖြစ် ချို့ထားတာတွေပေါ့။

မေး ။ ။ ဆရာ 'တာရာ'မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဖူးသေးတယ်နော်။ ဘယ်နှခုနှစ်.. လောက်ကပါလဲ။

ဖြေ ။ ။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက စထုတ်တာပါ။

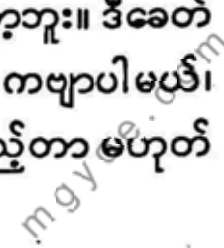
မေး ။ ။ ဘယ်လောက်ကြာခဲ့လဲ။

ဖြေ ။ ။ မကြာဘူးဗျ။ လေးနှစ်လောက်ပဲ ခံတယ်။

မေး ။ ။ ဟိုတုန်းကမဂ္ဂဇင်းတွေနဲ့ အခုမဂ္ဂဇင်းတွေရဲ့ခြားနားချက်ကို ဆရာ ဘယ်လိုသုံးသပ်မိပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကျွန်တော်တို့ တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်စဉ်ကတော့ လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းများများ မရှိဘူး။ အရှေ့တိုင်းဆိုတာ ရှိတယ်။ သူကတော့ နောက် ပျောက်သွား တယ်။ နောက် သွေးသောက်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တာရာမဂ္ဂဇင်း ကို စာပေမဂ္ဂဇင်းနဲ့ပဲ ထုတ်တယ်။

ဒီခေတ် မဂ္ဂဇင်းပုံစံတွေကတော့ ဟိုခေတ်ပုံစံနဲ့ မတူတော့ဘူး။ ဒီခေတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ့ဗျာ။ ဟိုတုန်းကတော့ စာပေမဂ္ဂဇင်းဆိုရင် ကဗျာပါမယ်၊ ဝတ္ထုပါမယ်။ ကဗျာဆိုတာတောင် ခုခေတ်လို သီးသန့်ထည့်တာ မဟုတ်

ဘူး။ ဒဂုန်မဂ္ဂင်းဆိုရင် ဒဂုန်ကဝိပေါင်းချုပ်၊ သူရိယဆိုရင်လည်း (ခေါင်းစဉ်မေ့နေပြီ) အဲဒီလိုကဗျာတွေ စုပြီးထည့်တယ်။

ကျွန်တော် 'တာရာ' မဂ္ဂဇင်းထုတ်တော့ အဲဒီလို စုပြီးတော့ မထည့်ဘူး။ ကဗျာလည်း သိပ်ရွေးတယ်။ တစ်လမှ တစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်ပဲ ထည့်တယ်။ သရုပ်ဖော်ပန်းချီနဲ့ တစ်မျက်နှာ နှစ်မျက်နှာ သတ်သတ်ထည့်တယ်။ စစ်မဖြစ်ခင်က အခန်းခွဲထည့်တယ်။ အခုခေတ် မဂ္ဂဇင်းတွေမှာလည်း အဲဒီလိုကဗျာကို သီးခြားကဏ္ဍအနေနဲ့ နေရာပေးပြီး ရှေ့စာမျက်နှာတွေမှာ သရုပ်ဖော်ပုံတွေနဲ့ ထည့်လာတာ တွေ့ရတယ်။

ဟိုတုန်းက ဂျာနယ်တွေမှာသာထည့်တဲ့ သုတဆောင်းပါးတွေကလည်း အခုခေတ်မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ပါလာတယ်။ စာပေအကြောင်းအရာ၊ စာပေဝေဖန်ချက်၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ သဘင် စတဲ့ အနုပညာနယ်ပယ်အစုံက သုတဆောင်းပါးတွေလည်း ထည့်ကြတယ်။ ဘာသာရေး၊ ဆေး အကုန်ပါတော့ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်းတွေပေါ့ဗျာ။ ဂျာနယ်ပါရမယ့် အကြောင်းတွေရော၊ သတင်းစာပါရမယ့် အကြောင်းတွေရော၊ မဂ္ဂဇင်းပါရမယ့် အကြောင်းတွေရော အကုန်ပါတာပဲ။ ရသစုံ ပေးနိုင်တဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။

မေး ။ ။ ကောင်းတဲ့လက္ခဏာလား ဆရာ။
ဖြေ ။ ။ မဂ္ဂဇင်းတွေ များများထွက်လာတဲ့အတွက် စာရေးဆရာတွေ စာများများ ရေးနိုင်လာတဲ့အတွက်တော့ ကောင်းတဲ့လက္ခဏာလို့ ဆိုရပါမယ်။

မေး ။ ။ ဆရာ ... ခုခေတ်လုံးချင်းဝတ္ထုတွေကော ဖတ်ဖြစ်ပါသလား။
ဖြေ ။ ။ ဖတ်ပါတယ်။

မေး ။ ။ လုံးချင်းလောကမှာ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမတွေ အောင်မြင်နေကြတာ များတယ်။
ဖြေ ။ ။ အောင်မြင်နေတာ ဆိုတာက ...။

မေး ။ ။ အုပ်စုများတာကို ပြောတာပါဆရာ။
ဖြေ ။ ။ ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီတော့ ...။

မေး ။ ။ အမျိုးသမီးကလောင်ရှင်တွေ အောင်မြင်ဟော့ အမျိုးသားတွေက
လည်း အမျိုးသမီးနာမည်နဲ့ လိုက်ရေးကြတယ်။ အဲဒါ ဆရာ ဘယ်
လိုမြင်ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာတွေ အုပ်ရေများများ ရောင်းကောင်းတယ်ဆိုတာ
က အများကြိုက်စာပေ ဖြစ်နေလို့ပါ။ ဖတ်တာကလည်း မြီးကောင်ပေါက်
မကလေးတွေက များတာကိုး။ ရေးတာကလည်း ယောက်ျား၊ အမျိုးသမီး
ကလောင်နာမည်နဲ့ရေးရေး၊ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာကပဲရေးရေး အမျိုးသမီး
တွေရဲ့ဘဝ၊ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်၊ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ခံစားမှု၊
ဒါတွေကို ရေးတဲ့နေရာမှာ အမျိုးသမီးတွေက အမျိုးသား စာရေးဆရာ
တွေထက် ပိုပြီးရေးနိုင်တယ်။ ဖတ်တဲ့သူတွေကလည်း ငယ်တော့ ဒါတွေ
ကြိုက်တယ်။ နောက်တစ်ခုက အမျိုးသမီးချင်း ဘက်တော်သားစိတ် ရှိတာ
လည်း ပါမယ်ထင်တယ်။ အမျိုးသမီးရေးတာကို ငါတို့အမျိုးသမီးတွေ
အားပေးရမယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့။

မေး ။ ။ ဆရာ စာရေးတဲ့ ၁၉၄၀ ဝန်းကျင်လောက်တုန်းက ခုခေတ်လို
ရဲ့ဒိုးစာရေးဆရာတွေရှိတာ ကြားဖူးပါသလား။

ဖြေ ။ ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တော့ မကြားဖူးဘူးဗျ။

မေး ။ ။ ခုတော့လည်း ဒါမျိုးတွေ တော်တော်များနေတယ်။

ဖြေ ။ ။ ဒါမျိုးတွေက ခုတော့ ရှိနေတယ်ဗျ။ ဆိုပါတော့ဗျာ ... ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ
တစ်ယောက် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၃၀ လောက်ကတည်းက သိခဲ့တာပါ။ ဝတ္ထု
တွေ ဘာတွေ ရေးတယ်။ ဆုတွေ ဘာတွေတောင် ရဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ
ကလောင်နာမည်(ယောက်ျားနာမည်ပေါ့ဗျာ)နဲ့ ဝတ္ထုတွေက ရောင်းမကောင်း
ဘူးဗျ။ စာအုပ်အရေအတွက်နဲ့ပြောရရင် မအောင်မြင်ဘူးပေါ့ဗျာ။ နောက်
ကျမှ ကျွန်တော်သိလာတာကတော့ ရောင်းကောင်းတဲ့ စာရေးဆရာမ
နာမည်နဲ့ စာအုပ်တွေ သူရေးပေးတာတဲ့။

စဉ်းစားကြည့်ဗျာ ... ဒီစာပဲ။ သူ့နာမည်နဲ့တုန်းက မအောင်မြင်ဘူး။
အမျိုးသမီးနာမည်နဲ့ ရေးမှ အောင်မြင်တယ်ဆိုတော့ အမျိုးသမီးရေးတာ
ကို ပရိသတ်က စွဲလမ်းတဲ့သဘောလည်း ပါမယ်။ နောက်ပြီးတော့ အမျိုး

သမီးနာမည်နဲ့ ရေးတဲ့အတွက် သူက အမျိုးသမီးသဘာဝကို ပိုပြီး များများ ထည့်ရေးတဲ့အတွက်ကြောင့်လား မသိဘူး။ အဲဒီနာမည်နဲ့ကတော့ ရောင်းကောင်းတာ အမှန်ပဲ။

မေး ။ ။ ဆရာ့အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်တဲ့ 'ဒဂုန်တာရာရဲ့ ဒဂုန်တာရာ'စာအုပ်ကို ဆရာပါရဂူက စာပေဗိမာန်နီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာ ဒီအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ဟာ မပြည့်စုံဘူး။ ဆရာက နှလုံးသားရေးရာကိစ္စတွေ ချန်လှပ်ထားတယ်လို့ပြောတယ်။ ဆရာက ဘယ်လိုသဘောရလဲ။

ဖြေ ။ ။ အဲဒါကတော့ သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိသူရေးရင်လည်း နှလုံးသားရေးရာကိစ္စ ထည့်ရေးမလား၊ မရေးဘူးလား မပြောတတ်ဘူး။ နှလုံးသား ရှိ မရှိ မသိဘူး။ ကျွန်တော့်အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ နှလုံးသားရေးရာကိစ္စ ထည့်မရေးခဲ့တာကလည်း ရေးဖွဲ့လောက်အောင် မရှိလို့ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ရှိလည်း မရှိပါဘူး။

မေး ။ ။ ဘာသာပြန်ကဗျာတွေ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ ပါတာရှိတယ်။ ဆရာ ဖတ်ဖြစ်သေးလား။

ဖြေ ။ ။ ဖတ်ပါတယ်။

မေး ။ ။ အဲဒီကဗျာတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုသဘောထားပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ဒီခေတ် လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်၊ နှစ် ၂၀ အတွင်းပေါ့ဗျာ။ ဘာသာပြန်ကဗျာတွေ တော်တော်ထွက်လာတယ်။ အဲဒါ တော်တော်လေး ကောင်းတဲ့ အလားအလာပါ။ ဘာသာပြန် ကောင်း မကောင်းကို ကျွန်တော် ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူးနော်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်ပြီး စာပေပရိသတ်ကို အမြင်ကျယ်စေချင်တယ်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာကဗျာတွေနဲ့ တင်မဟုတ်ဘဲ အရှေ့တိုင်းကရော၊ အနောက်တိုင်းက ကဗျာတွေနဲ့ပါ ရင်းနှီးစေချင်တယ်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေ ဘာသာပြန်ထွက်တာ ကောင်းတယ်။

ခုခေတ်ကဗျာရေးနည်းက 'သင်္ကေတနည်း'နဲ့ ရေးကြတယ်။ သင်္ကေတစာပေဝါဒ တစ်ကမ္ဘာလုံး ထွန်းကားနေတယ်။ ရှေးကနဲ့ကို မတူဘူး။ ဒီနေ့ကဗျာရေးနေကြတဲ့သူတွေက လူငယ်တွေ များတယ်။ အဲဒီလူငယ်ကဗျာဆရာတွေရဲ့ ခံစားမှုက ကျွန်တော်တို့တုန်းကထက် ခံစားမှု အားကောင်း

တယ်ထင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အင်အားကောင်းသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ကဗျာရေးစတုန်းက တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ဒီနေ့လူငယ်တွေရဲ့ အတွေ့အကြုံက တော်တော်လေး ခြားနားတယ်။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်က အတွေ့အကြုံ ရှင်းတယ်၊ ရိုးတယ်။ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပဲ။ နည်းတယ်။ စစ်ပြီးခေတ်မှာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းကြောင်း အပြောင်းအလဲတွေက သိပ်ကိုမြန်တယ်၊ များတယ်၊ စုံတယ်။ အဲဒီခေတ်မှာ မွေးဖွားလာတဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ ခံစားမှုအားက ကျွန်တော်တို့ထက် ကောင်းတယ်။ ဒီခံစားမှုကို ကဗျာနဲ့တုံ့ပြန်ကြတယ်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာပေလောကမှာ ခံစားမှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကဗျာနဲ့ရေးကြတာ လူငယ်တွေပဲ။ သူတို့ရေးတဲ့အခါမှာ ခံစားမှုကို သင်္ကေတနဲ့ တင်စားပြီး ရေးကြတယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ထက် စောပြီး သင်္ကေတဝါဒနည်းနဲ့ ရေးကြတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ရေးကြတာ ကြာပြီ။ ဒီနေ့ခေတ်ပေါ်ကဗျာအားလုံးက ဒီနည်းပဲ။

ကဗျာမှာ ခံစားမှုချင်းတူညီရင် ပိုပြီးနားလည်တယ်။ တချို့က ပြောကြတယ်။ ဟာ ... ဒီခေတ်ကဗျာတွေက ဘယ်လိုဟာတွေမှန်း မသိဘူးတဲ့။ ဒီလိုပြောတဲ့သူတွေမှာ အများအားဖြင့် အသက်အရွယ်ကြီးတဲ့သူတွေပဲ။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ခေတ်ခံစားမှုနဲ့ ဝေးလို့ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီခေတ်ခံစားမှုကလည်း ဘာမှရှိပုံမရပါဘူး။

လူငယ်တွေထဲမှာ ခံစားမှုအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဒါလည်း ခေတ်ရဲ့အခြင်းအရာတစ်ရပ်ပါပဲ။ ပြဿနာတွေ အမျိုးစုံတယ်၊ အဖြစ်အပျက်တွေ အမျိုးစုံတယ်၊ လှုပ်ရှားမှုတွေ အမျိုးစုံတယ်။ အဲဒီဟာတွေကို ပြန်ရေးကြတော့ ပြဿနာကို တင်စားတဲ့သင်္ကေတ၊ လှုပ်ရှားမှုကို တင်စားတဲ့ သင်္ကေတ အမျိုးစုံ ရှိလာတာပေါ့။ အနောက်နိုင်ငံက ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ မြန်မာခေတ်ပေါ်ကဗျာနဲ့ အနောက်နိုင်ငံက ခေတ်ပေါ်ကဗျာကိုတော့ တစ်ထပ်တည်းထား စဉ်းစားလို့မရနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ စီးပွားရေးစနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုချင်းမှ မတူဘဲကိုး။ သူတို့က အရင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က နောက်ကျတယ်။ အဲဒီလို မတူတဲ့အတွက် 'ခေတ်ပေါ်' ဆိုတဲ့စကားလုံး သုံးတဲ့နေရာမှာ ခေတ်ချင်း မတူတော့ဘူး။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ထက် စောပြီး ပေါ်ထွက်လာတဲ့ သူတို့ ခေတ်ပေါ် ကဗျာတွေကို ဖတ်စေချင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘာသာပြန်ကဗျာတွေ ပေါ် ထွက်လာတဲ့အခါကျတော့ ကဗျာရေးတဲ့သူတွေအတွက်ရော ခေတ်ကို လေ့လာတဲ့သူတွေအတွက်ပါ သူတို့ကဗျာတွေက ဒီလိုပါလားဆိုတာ သိ လာစေနိုင်တယ်။

ဘာသာပြန်ကဗျာတွေသာ မထွက်ဖြစ်ခဲ့ရင် ကဗျာရေးတဲ့သူတွေလည်း ဒါလောက် ဖတ်ချင်မှ ဖတ်ဖြစ်မယ်။ သူတို့အတွက် ကောင်းတယ်။ ဒါ ကြောင့် ဘာသာပြန်ကဗျာ ထွက်လာတာ ကောင်းတယ်။ အဲ ... ဘာသာ ပြန်တဲ့နေရာမှာ ကဗျာပုံစံမျိုး လှလှပပဖြစ်စေချင်တယ်။ စကားလုံးရွေးတဲ့ နေရာမှာလည်း နားလည်လွယ်တဲ့ စကားလုံးမျိုး ဖြစ်စေချင်တယ်။

မေး ။ ။ အဲဒီတော့ဆရာ ... ကဗျာဆိုတာ စကားပြေနဲ့မတူဘဲ ကဗျာစကား လုံးတစ်လုံးရဲ့နောက်မှာ အဓိပ္ပာယ်အများကြီးရှိနိုင်တယ်မဟုတ် လား။ အဲဒီလို မူရင်းရေးဖွဲ့သူက နက်ရှိုင်းတဲ့အဓိပ္ပာယ်နဲ့ရေး ထားတာမျိုးကို ဘာသာပြန်တဲ့သူက ပေါ်လွင်အောင် ပြန်နိုင်ဖို့ရာ လွယ်ပါ့မလား။

ဖြေ ။ ။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဘာသာပြန်နေကြတဲ့ ကဗျာတွေက များသောအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကနေ မြန်မာပြန်တာကိုး။ ပြန်တဲ့နေရာမှာလည်း ကဗျာ ပုံစံနဲ့ ဘာသာပြန်ကြတယ်။ စကားပြေနဲ့ ပြန်ကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ဘာသာစကားချင်း မတူဘူး။

ဆိုပါတော့ဗျာ။ နားလည်သလောက် ပြောရရင် သူတို့အနောက်နိုင်ငံ က ဘာသာစကားအချင်းချင်း ဘာသာပြန်တဲ့အခါကျတော့ သူတို့မူရင်း စကားလုံးချင်း ဖလှယ်လိုက်ရုံပဲရှိတယ်။ လက်တင်တို့ဘာတို့ မိခင်ဘာ သာရပ်မှာ သွားတူတော့ စကားလုံးလဲလိုက်ရုံနဲ့ ပြီးတယ်။ ဒါကြောင့် သူ တို့အချင်းချင်း ဘာသာပြန်တော့ အခက်အခဲမရှိနိုင်ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်ကဗျာတွေကို မြန်မာဘာသာနဲ့ပြန်ကြတဲ့အခါ ကျတော့ ဘာသာစကားချင်း အများကြီးခြားနားတယ်။ ဒါကြောင့် ကဗျာ ကို ဘာသာပြန်ရင် အခက်အခဲအများကြီးရှိတယ်။ ဒါကတော့ ကဗျာအင် မဟုတ်ပါဘူး။ စကားပြေမှာလည်း အခက်အခဲအများကြီးရှိတာပါပဲ။ သို့

သော် ကဗျာကို ဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ စောစောက ကျွန်တော်ပြောသလို စကားလုံးလှလှပပသုံးပြီး ဘာသာပြန်ရတယ်။ ဒါကတော့ ကဗျာရေးတဲ့ သူက ဘာသာပြန်ရင် ပိုပြီးသင့်လျော်မလား မသိဘူး။

ကဗျာစကားလုံးနဲ့ပဲ ပြန်ထည့်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဓိပ္ပာယ် တိတိကျကျ ရအောင် ထည့်ဖို့ကျတော့ အခက်အခဲရှိနေပြန်ရော။ သူ့အဓိပ္ပာယ်ပေါ် အောင်ဆိုရင် အရှည်ကြီးဖြစ်နေမယ်။ ကဗျာပုံစံ မဝင်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ကဗျာပုံစံဝင်အောင် ရေးလိုက်ရင် မူရင်းနဲ့ နီးစပ်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပဲရတယ်။ အဲဒီအခက်အခဲ ရှိတယ်။

ဘယ်သူဘယ်ဝါရယ်လို့တော့ မပြောလိုတော့ပါဘူး။ တချို့ ဘာသာ ပြန်ကဗျာတွေကို ကျွန်တော် ကြိုကြိုက်လို့ မူရင်းနဲ့တိုက်ဖတ်ကြည့်တော့ ကဗျာစကားလုံးမျိုးမဟုတ်တာတွေ တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာသာပြန်တဲ့ သူတွေလည်း ပြန်ကြပါ။ သို့သော် အတတ်နိုင်ဆုံး မူရင်းစကားလုံးနဲ့ နီးစပ်ပါစေ။ ကဗျာစကားလုံး လှလှပပဖြစ်ပါစေလို့ ပြောချင်တယ်။

ကျွန်တော်လည်း တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်တုန်းက ကဗျာတွေ ဘာသာ ပြန်ဖူးတာပဲ။ အခက်အခဲ တွေ့ခဲ့တာပဲ။ အဓိပ္ပာယ်လည်း မပျက်အောင်၊ ကာရန်လည်း လှအောင် ကြိုးစားရပါတယ်။ စကားပြေမှာ စာကြောင်း လေးတွေကို ကဗျာနဲ့ တူသယောင်ယောင်ဖြစ်အောင် စာပိုဒ်ကလေးတွေ ခွဲရေးတယ်။ အဲဒီလို ဘာသာပြန်ခဲ့တာပဲ။

မေး ■ ■ အဲဒီလို ဘာသာပြန်ကဗျာတွေမှာ Line by Line ဘာသာပြန်ပြီး စာကြောင်းခွဲရေးတာကို ဒီနေ့ ကဗျာရေးစ လူငယ်တွေက ပုံ သဏ္ဍာန်တစ်ခုရယ်လို့ မှတ်ထင်ပြီးတော့များ ရေးနေကြသလား ဆရာ။

ဖြေ ■ ■ ကျွန်တော့်အထင်ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူးဗျ။ အဲဒီလို စာကြောင်းခွဲ ရေး တာကိုလည်း သူတို့စိတ်ထဲမှာ ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်ရယ်လို့ ထင်မှာမဟုတ်ပါ ဘူး။ တချို့လည်း အနောက်နိုင်ငံကဗျာကို ဒါလောက်လေ့လာပြီး ရေးတာ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပါ။ ဒါ ကျွန်တော့်အထင် ပြောတာပါ။

ဒီခေတ်မှာ လူငယ်တွေက ကျွန်တော် စောစောကပြောခဲ့သလို ခံစားမှု ပြင်းပြတယ်။ ခံစားမှုအင်အား ထက်သန်တယ်။ ဒါ သဘာဝပဲဗျ။ ပတ်

ဝန်းကျင်ကလည်း သူတို့ထက်သန်လောက်အောင် အမျိုးမျိုးဖြစ်နေတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်အဖြစ်အပျက်၊ သမိုင်းအဖြစ်အပျက်တွေက သူတို့ကို လာပြီး ရိုက်ခတ်တာပေါ့။ သူတို့က အဲဒီရိုက်ခတ်မှုကို ကဗျာနဲ့ တုံ့ပြန်တာပဲ။ အဲဒီလို ကဗျာနဲ့ တုံ့ပြန်တယ်ဆိုတာဟာလည်း မြန်မာအမျိုးသားတွေရဲ့ ရိုးရာစိတ်ဓာတ်ပဲဗျ။

မြန်မာတွေက ရိုးရာအားဖြင့် ကဗျာစိတ်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းကဆိုရင် ဖိတ်စာတွေ ရိုးရိုးမရေးဘဲ ကဗျာ ကာရန်နဲ့ရေးတယ်။ ဗေဒင်ကို တေးထပ်နဲ့ ဖွဲ့တယ်။ ဆေးနည်းကို လင်္ကာနဲ့ရေးတယ်။ မှတ်တယ်။ အဲဒီ ရိုးရာစိတ်ဓာတ်တွေက အခု လူငယ်တွေရဲ့ အသွေးအသားထဲ ရောက်လာတာပဲ ထင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကဗျာနဲ့ ရေးချင်တယ်။ သူတို့ရေးတဲ့အခါကျတော့ ကဗျာဖွဲ့ပုံဖွဲ့နည်း နည်းဗေဒပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကြီးက ခက်ခက်ခဲခဲဖြစ်နေရင် ရေးလို့ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ရင်ထဲရှိသလောက်၊ ခံစားလို့ရသလောက် ရေးဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ကဗျာရေးတဲ့နည်းက ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှိမှ၊ လွယ်မှသာလျှင် သူတို့ခံစားချက်ကို ရေးဖြစ်မှာပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတော့ ဒါကတော့ လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရဆိုတဲ့ စကားလိုပဲဗျ။ သူတို့ နည်းလမ်းရှာကြတော့တာပဲ။

မိမိရင်ထဲရှိတဲ့ ခံစားချက်ကို ဖွင့်ချနိုင်ဖို့ ပုံသဏ္ဍာန်ရှာတဲ့အခါကျတော့ လွယ်လည်းလွယ်တယ်။ ကျယ်လည်းကျယ်တဲ့နည်းကို ရှာမှာပဲ။ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံကတော့ အဲဒီလိုပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ရှေးက ရေးခဲ့တာတွေအခု ကိုဝင်းငြိမ်းတို့ ဖတ်ကြည့်ရင် ရယ်မှာပဲ။ တကယ့်ကို စည်းကမ်းနဲ့ အညီ ရေးထားတာကိုး။ ဘာကြောင့် အဲဒီလိုရေးနိုင်တာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်က ဟိုးရှေးက ကဗျာတွေအများကြီး ဖတ်ထားတာဆိုတော့ ဒီပုံစံတွေနဲ့ ရေးရတာ ကျွန်တော့်အတွက် အခက်အခဲ မရှိဘူးလေ။ အဲဒီကဗျာတွေကို ပြန်ချရေးရတာ သာသာပဲ ရှိတယ်။ စကားလုံးအသစ်က သိပ်မပါဘူး။ နည်းနည်းပါးပါးပဲ ပါတယ်။ အစွန်းအစ အရိပ်အငွေ့လေးတွေ လောက်ပဲ ပါတယ်။

နောင် စစ်ပြီးခေတ်ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်ရေးတာတွေက အကြောင်းအရာသစ်တွေ ဖြစ်လာပြီ။ ရှေးကလို ဇာတကတွေ ရေးတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကြုံတွေ့နေတဲ့

mgsa.com

သမိုင်းခေတ်တွေဆိုတော့ ဒီခေတ်ပြိုင်စကားလုံးတွေပဲ သုံးရတာပေါ့။ အဲဒီ အကြောင်းတွေ ကျွန်တော် ပေါ်အောင်ရေးရမယ်ဆိုတော့ ခက်ခဲတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ရေးလို့ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လေးဆယ်လောက်က ကြုံခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့် စာပေအတွေ့အကြုံလေ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်လည်း နည်းလမ်းရှာရတာပေါ့။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က စာနာတယ်။ ဒီနေ့ လူငယ်တွေအတွက် အခွင့်အရေး ပိုရတာက လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရေးတဲ့နည်းကို ရှေ့မှာ လမ်းထွင်ပြီးသား ရှိနေပြီ။ အဲဒါကိုကြည့်ပြီး ဒီလို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရေးလို့ ရသားပဲဆိုတဲ့အတွေး ပေါက်ကြတာ ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါတော့ ကျွန်တော် သူတို့ဘက်က စဉ်းစားကြည့်တာပါ။

ကာရန်မဲ့ဆိုတာလည်း အဲဒါပဲ။ လွယ်အောင်ရေးတာ။ လွယ်မှလည်း အကြောင်းအရာသစ်တွေကို ရေးလို့ရမှာကိုးဗျ။ အဲဒါက လွတ်လပ်တဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးကို ရှာတာ။ ရှာတဲ့အခါကျတော့ အဟောင်းနဲ့အသစ် ရှိတယ်ဗျ။ အဟောင်းကတော့ ရိုးရာပေါ့ဗျာ။ အသစ်ကတော့ ကဗျာသစ်ပေါ့။ အဟောင်းဆိုတာ နှစ်ပေါင်းများစွာက ရေးခဲ့တာ။ သူတို့လည်း ကဗျာရေးစကတော့ ဒီလိုပဲ ခက်ခက်ခဲခဲ လုပ်လာမှာပဲပေါ့။ ဥပမာ- ကျွန်တော် တို့ငယ်ငယ်က ရေးခဲ့ကြတဲ့ လေးလုံးစပ်နည်းဆိုတာ ကျွန်တော်တို့အတွက် လွယ်နေပြီ။ သူတို့က ရှေ့က ရေးခဲ့တာကိုကြည့်ပြီး ရေးရတာကိုး။ အဲဒီ လေးလုံးစပ်ကို စထွင်ခဲ့တဲ့သူအတွက်တော့ နှစ်ပေါင်းဘယ်လောက် ကြိုးစားခဲ့ရမလဲ။ ဒါတော့ မှတ်တမ်းမရှိလို့ မသိကြဘူး။ နှစ်ပေါင်းရာချီပြီး ကြာချင်လည်း ကြာခဲ့မယ်။ အမျိုးမျိုးနည်းလမ်းတွေ ကြံဆပြီးမှ လေးလုံးစပ်နည်းရယ်လို့ ဖြစ်လာတာ ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်မယ်။

သူတို့ခေတ်တုန်းကလည်း ဝေဖန်တာတွေ၊ ဘာတွေ ခံချင်ခံခဲ့ရမှာပေါ့။ နောက်တော့ ဒီနည်းကို လက်ခံလာတော့မှ လေးလုံးစပ်ပျို့၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာဆိုတာတွေ ပေါ်လာတာဖြစ်မှာပေါ့။ ဒီ လေးလုံးစပ်နည်းပေါ်မှာ မူတည်ပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ အင်းဝခေတ်၊ ညောင်ရမ်းခေတ်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ် စသည်ဖြင့် ကျင့်သုံးခဲ့ကြတယ်။ ဒီနည်းက အခြေကျလာတော့ ကျောင်းသုံး ဘာညာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

အသစ်ဆိုတာက အပင်များလိုပဲ ဖြစ်လာခါစမှာ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် မကျ

နဘူး။ နုသေးတာကိုး။ ကလေးငယ်နဲ့လည်း တူတယ်။ လမ်းလျှောက် တတ်ခါစ ကလေး လမ်းလျှောက်တာ ဘယ်မှာ ပုံစံကျလို့လဲ။ ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်းနဲ့မှ မတ်မတ်ရပ်နိုင်လာပြီး ကိုယ်လိုရာကို သွားနိုင်တော့မပေါ့။ အခု လူငယ်တွေကို ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီလိုပဲ စာနာမိတယ်။

အသစ်ဆိုတာ အားနည်းသေးတယ်။ နုနေသေးလေတော့ ဝေဖန်စရာ တွေလည်း များမှာပဲ။ ကဗျာခေတ်က ရင့်လာမယ်ဆိုရင်တော့ ဝေဖန်စရာ နည်းပါးသွားပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ရေးစကလည်း ဝေဖန်ခံခဲ့ရတာ ပါပဲ။

- မေး ■ ■ ပုံစံသစ်ကို ထွင်တာတော့ ထွင်ကြတာပေါ့ဆရာ။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ပြီး လျှော့ပေးလိုက်ရင် အမျိုးသားဟန်များ ပျောက်သွားမလားလို့။
- ဖြေ ■ ■ အဲဒါကတော့ ဒီလိုဗျ။ အမျိုးသားဟန်ဆိုတာလည်း ထိန်းတော့ ထိန်းသိမ်း ရမှာပါပဲ။ ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ စာပေလောကမှာတင် မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နေရာဖြစ်ဖြစ် ‘မူ’ ပဲ။ သို့သော်လည်း ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာမှာ ‘ဆုပ်’ ထားလို့တော့ မဖြစ်ဘူးဗျ။ ဆုပ်ထားရင် တိုးတက်မှာမဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်။

အဲဒီပေါ်မှာ အခြေတည်ပြီးတော့မှ မြေဩဇာပေါ့ဗျာ။ ဂန္ထဝင်စာပေတို့၊ ရှေးဟောင်းစာပေတို့ကို မြေဩဇာလို သဘောထားရမယ်။ ဒီမြေဩဇာပေါ် မှာ မူတည်ပြီးတော့မှ အသစ်က ရှင်သန်ကြီးထွားရမယ်။ မြေဩဇာ အခံ မရှိရင် မခိုင်မာနိုင်ဘူး။ ဆိုပါတော့ဗျာ။ အပင်ဟောင်းတွေကို မီးရှို့လိုက် တော့ မြေဩဇာဖြစ်လာတယ်။ ဒီမြေဩဇာပေါ် မူတည်ပြီး အသစ်က ရှင် သန်ရတာပဲ။ အသစ်ဆိုတာက စကားလုံးလည်း သစ်ရမယ်။ အကြောင်း အရာလည်း သစ်ရမယ်။ ဘယ်အချိန်အထိ သစ်နိုင်မလဲဆိုတဲ့ အချိန်ကာလ အတိုင်းအတာကတော့ မပြောနိုင်ဘူး။ စိတ်ရှည်ရှည်နဲ့ သည်းခံပြီး စောင့် ဆိုင်းရမှာပဲ။

- မေး ■ ■ ဆရာ စာပေဝေဖန်ရေးလည်း ရေးဖူးတယ်ဆိုတော့ စာပေဝေဖန် ရေးသမားတစ်ယောက်နဲ့ ဘယ်လိုအရည်အချင်းမျိုး ရှိသင့်ပါ သလဲ။

mgyc.com

ဖြေ ။ ။ ကျွန်တော်ကလည်း ဝေဖန်ရေးရေးတဲ့သူဆိုတော့ ပြောရတာ တော်တော် ခက်တယ်။ အကြမ်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ထင်တာကတော့ စာပေဝေဖန်ရေး ကို ဘယ်ဘက်ကနေ ရေးမလဲ။ ဒါက တစ်ချက်ပေါ့ဗျာ။ စာရေးဆရာ ဘက်က ရေးမလား၊ စာဖတ်ပရိသတ်ဘက်က ရေးမလား။ အဲဒီလို ကွဲ ပြားရမယ့်အပိုင်း နှစ်ပိုင်းပေါ့ဗျာ။ အရည်အချင်းလို့ ပြောချင်ပြောပေါ့ဗျာ။

ကဗျာတစ်ပုဒ်၊ စာတစ်ပုဒ်ကို သုတေသနပြုကြမယ်၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ပြီး ဝေဖန်ကြမယ်ဆိုရင်တော့ ဒါ စာရေးဆရာနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။ ဒီစာရေး ဆရာရဲ့စာအားလုံး အကုန်အစင် အပြတ်ရှင်းနိုင်ရမယ်။ ဝေဖန်နိုင်ရမယ်။

နောက် ဝေဖန်ရေးကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ စာဖတ်ပရိသတ်ဘက် က ကြည့်ပြီးတော့ ဒီစာပေဟာ အများအကျိုးအတွက် ကောင်းကျိုးပြု မပြု၊ အနာဂတ်ကိုကြည့်ပြီးတော့ စာဖတ်ပရိသတ်ဘက်က၊ ပြည်သူဘက် က (စာဖတ်ပရိသတ်ဘက်က ပြည်သူရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသပေါ့) တစ် နည်းအားဖြင့် ပြောရရင်တော့ စာဖတ်သော ပြည်သူဘက်ကနေ ရေးရမယ်။

အရည်အချင်းအားဖြင့် အဲဒီလိုရှိရမယ်။ ပညာအရည်အချင်းအားဖြင့် တော့ သတ်မှတ်မှုမရှိပါဘူး။ အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် စာပေဇာစ်မြစ်၊ သမိုင်း ကြောင်းလောက်ကိုတော့ သိထားရမယ်ပေါ့။ စာပေကို လေးလေးနက်နက် ခံစားနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှ စာပေဝေဖန်လို့ရမယ်။

နောက်ပြီးတော့ တစ်ဖက်သားရဲ့အားနည်းချက်ကိုပဲ ထောက်ပြီး ဝေဖန်တာမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ ဥပမာ စာဆယ်ပုဒ်လောက် ရေးထားတယ်။ သုံးပုဒ်လောက်က အားနည်းတယ်။ ဒါကိုပဲထောက်ပြီး ဝေဖန်တာမျိုး မဖြစ် သင့်ဘူး။ မျှမျှတတဆိုတာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဝေဖန်တာမျိုးပဲ ဖြစ်သင့် တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ စာပေဝေဖန်ရေးသမားတစ်ယောက်မှာ အဲဒီလို အရည်အချင်းမျိုး ရှိသင့်တယ်ထင်တယ်။ ဝေဖန်တဲ့သူများလေ၊ စာပေ အတွက် ကောင်းလေပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဝေဖန်တဲ့သူက နည်းတောင် နည်းသေးတယ်။

မေး ။ ။ ဆရာ့ကို ခေတ်ပြိုင်စာရေးဆရာတွေကရော၊ အခုခေတ် လူငယ် စာရေးဆရာတွေကပါ စကားလုံးဆန်းသစ်တဲ့ စာရေးဆရာရယ်လို့ လေးစားကြတယ်။ ဥပမာ- ‘လေနုအေးက တနွဲ့နွဲ့နေ့နေ့ဆဲကို’၊

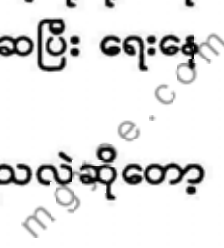
‘ရွှေအိုရောင်’တို့၊ ‘ဝတ်လစ်စားလစ် လမ်းမကြီး’ စသဖြင့်ပေါ့လေ။
အဲဒီစကားလုံးတွေ ရေးတုန်းက ရေးခဲ့ပြီးတော့ အခု ဒီစကားလုံး
တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ မကျေမနပ်ဖြစ်တာရယ်လို့တော့ မရှိလှပါဘူး။ ဒီစကားလုံးတွေ ရေးတဲ့
အချိန်က ကျွန်တော် စကားပြေ (ဝတ္ထုရှည်) စရေးတဲ့အချိန်ကိုး။ ခုနက
ကိုဝင်းငြိမ်းပြောတဲ့ ‘လေ့နုအေးသည် တနွဲ့နွဲ့နော့နေဆဲကို’ ဆိုပါတော့။
ဒီအချိန်က ကဗျာစိတ်ပဲရှိသေးတယ်။ စကားပြေစိတ် သိပ်မဟုတ်သေး
ဘူး။ ဝတ္ထုစရေးမယ်ဆိုတော့ ဘယ်လိုစရေးရမှန်း မသိဘူး။ စကားပြေလို
မစဘဲ ကဗျာလိုစမိတယ်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော့်အားနည်းချက် ဖြစ်
မယ်ထင်တယ်။ အမှန်ကတော့ ‘လေ့နုအေးသည် တနွဲ့နွဲ့နော့နေဆဲကို’
ဆိုတဲ့စကားဟာ စကားပြေကို မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ‘နော့နေဆဲကို’ ဆိုတဲ့ စကား
လုံးကလည်း ရှေးက လယ်တီဆရာတော် သုံးတာ။ အဲဒီစကားလုံးက ဝင်
လာတာ။

ကဗျာ၊ ရတု၊ လင်္ကာမှာသုံးတဲ့ အချနည်းမျိုးကို ကျွန်တော် ဒီမှာ
သုံးလိုက်တာပဲ။ ဝတ္ထုအဖွင့်က ရာသီဥတုက သာယာတဲ့အကြောင်းပဲ။
ဘာရယ်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ကဗျာသမားဆိုတော့ ရိုးရိုးစကားပြေသမား ရေး
သလို လေပြည်လေညင်းလို့ မရေးချင်တော့ဘဲ လေ့နုအေးလို့ ရေးလိုက်မိ
တယ်။

အဲဒီတော့ စကားလုံးထွင်တယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ နှစ်ပိုင်းရှိတယ်ဗျ။ တစ်
ပိုင်းက ခုနက ကိုဝင်းငြိမ်းပြောသလို လူငယ်တွေ ကြိုက်ကြတယ်။ လေး
စားကြတယ်ဟုတ်လား။ နောက်တစ်ပိုင်းက မကြိုက်ကြတာလည်း ရှိတယ်
ဗျ။ ဒါလည်း သိထားမှ။ ဒါကြောင့် စကားလုံးထွင်တာနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ကျွန်တော့်ကို အပြောခံခဲ့ရတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ စာရေးဆရာကြီး
တစ်ယောက်ဆိုရင် မင်းက စကားလုံးကို သက်သက်ထွင်နေတာပဲတဲ့။
အဓိပ္ပာယ်ကတော့ လူတွေစိတ်ဝင်စားအောင် တမင်တကာလုပ်နေတာပေါ့
ဗျာ။ ကျွန်တော်က ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ရေးလိုက်တာတော့ ရိုးရိုး ရေး
လိုက်တာပါပဲလို့။ စာတစ်ပုဒ်ရေးရင် ဒါလောက်ကြီး ကြံဆပြီး ရေးနေ
တာလည်း မဟုတ်ဘူးလေ။

ဒါဖြင့် စကားလုံး ဘာကြောင့် အသစ်အဆန်းထွင်ရသလဲဆိုတော့

ကဗျာဖြစ်စေ၊ စကားပြေဖြစ်စေ ရေးတဲ့နေရာမှာ ရင်ထဲက ခံစားရတဲ့ ခံစားချက်ကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးချင်တယ်။ စကားလုံးရှိပြီးသားဆိုရင်တော့ ထွင်စရာမလိုဘူးပေါ့။ မရှိသေးဘူးဆိုရင်တော့ ထွင်ရမှာပဲ။ ‘ရွှေအိုရောင်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးကတော့ ‘မေ’ ဝတ္ထုမှာ၊ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထု ယူထားတာကိုးဗျ။ သူပင်ရင်းစကားလုံးက Ragged Gold တဲ့။ သူ့အဓိပ္ပာယ်က ပန်းကလေးရဲ့ အရောင်ကို ဖွဲ့ထားတာဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ စကားဝါပန်းပဲ ထင်တယ်။ ဒီပန်းက နဂိုပွင့်ခါစကလို လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်မဟုတ်တော့ဘဲ ကြာတဲ့ အခါကျတော့ အရောင်ဖျော့သွားတာ။ ကျွန်တော်က ကြာသွားတာကို ‘အို’ တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ယူလိုက်တာ။ ဒါကြောင့် ရွှေအိုရောင်ဖြစ်လာတာ။

အဲဒီစကားလုံးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဝေဖန်ခံရတယ်။ ကျောင်းသားဘဝကဆိုရင် ကိုတက်တိုးရေးတဲ့စာထဲမှာ ပါပါတယ်။ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်က ပြောတယ်တဲ့။ ဒဂုန်တာရာက စာရေးတာ ခရစ်ယာန်ဆန် လိုက်တာတဲ့။ သူပြောတာ မမှားဘူးဗျ။ အဓိပ္ပာယ်က သမ္မာကျမ်းစာတွေ ကို ဘာသာပြန်တဲ့ ဂျပန်ဆင်က အင်မတန် ထွင်တယ်ဗျ။ အဲဒါ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က ဖတ်တယ်။ သို့ပေမဲ့ အဲဒီယူတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သုံးနေကျ စကားလုံးနဲ့ မတူတာကို ခရစ်ယာန်ဆန်တယ်လို့ ပြောတာနဲ့ တူပါတယ်။

ရွှေအိုရောင်ကိုလည်း ကျွန်တော့်ကို ဝေဖန်တဲ့သူကသာ ဒါ အင်္ဂလိပ် စကားကို တိုက်ရိုက်ကြီးသုံးတာလို့ ဝေဖန်တယ်။ Old Gold ကို တိုက်ရိုက်ပြန်တယ်လို့ ဝေဖန်တယ်။ သူဝေဖန်တုန်းက ပထမတော့ ကျွန်တော် လည်း ကိုယ့်ဘာသာ မသိလိုက်ဘူးဗျ။ နောက်တော့ မူရင်းဝတ္ထုကို ပြန်ဖတ်လိုက်မိတော့မှ ကိုယ် ဘာသာပြန်တဲ့ဟာကို သွားတွေ့ရတယ်။ Old Gold မဟုတ်ဘူး။ Ragged Gold ။ အဲဒီလိုဟာမျိုးပေါ့ဗျာ။ ရွှေအိုရောင် ကတော့ အဲဒါပဲ။

ကျွန်တော်တို့က အင်္ဂလိပ်စာတော်တော်များများ ဖတ်တော့ သူတို့ စကားလုံးတွေမှာ အတွေးအခေါ်တွေ၊ စိတ်ကူးတွေ ပါတာရှိတယ်။ ကျွန်တော်က မြန်မာစကားလုံးတွေ အဲဒီလိုဖြစ်အောင် တချို့ စကားလုံးတွေ ထွင်ပြီးသုံးတယ်။ ပထမတော့ မြန်မာဆန်ချင်မှ ဆန်မယ်။ ‘ရွှေအိုရောင်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးတောင်မှ စတုတ္ထပုံနှိပ်ခြင်းမှာ စာပြင်ဆရာက မှားတယ်ဆင်ပြီး ‘ရွှေအိုရောင်’ လို့ ပြင်လွှတ်လိုက်သေးတယ်။ တော်တော်ဆိုးသွားတယ်။

စကားလုံးထွင်တယ်ဆိုပေမဲ့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်တော့ ထွင်မှန်းတောင် မသိပါဘူး။ ခံစားချက်ပေါ်လွင်အောင် ရေးတာပဲရှိပါတယ်။ သက်သက် လုပ်ယူတာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အခု လူငယ်တွေကလည်း ထွင် ကြတာရှိပါတယ်။

မေး ■ ■ ဆရာ ... ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတွေကော ရေးသေးလား။

ဖြေ ■ ■ ရေးပါတယ်၊ နှစ်မျိုးပေါ့ဗျာ။ ဥပမာ မူရင်းဝတ္ထုတွေမှာ မြို့တွေ၊ ရွာတွေ၊ နာမည်တွေပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်ဆို အင်္ဂလိပ်။ ရုရှားဆို ရုရှား။ ပြင်သစ်ဆို ပြင်သစ်အတိုင်း ရေးတာကတစ်မျိုး။ ဒါကတော့ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန် တာပေါ့။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ နိုင်ငံခြားဝတ္ထုဖတ်ပြီး မြန်မာအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနာမည်၊ မြန်မာ မြို့ရွာ၊ မြန်မာသစ်ပင်နာမည်တွေနဲ့ ရေးတာ။ ဒါလည်း ဘာသာပြန်တာ တစ်မျိုးပါပဲ။ သူ့ရဲ့မူကို မဖျက်ဘူးလေ။ ဘာ သာပြန်မှာ အဲဒီလို နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိတယ်။ ‘မေ’ ဝတ္ထုကလည်း အဲဒီအတိုင်း ပါပဲ။

မေး ■ ■ မြန်မာမှု ပြုထားတာပေါ့။

ဖြေ ■ ■ အင်း ... အခုတော့ အဲဒီလိုသုံးကြတယ်။ ပင်ရင်းကတော့ သူ့အတိုင်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူ့အတိုင်း အကုန်လုံးမဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ- ‘မေ’ ဝတ္ထုအဆုံးမှာ ကျွန်တော်ရေးထားတာ တွေ့မှာပေါ့။ ‘အကောင်းကိုရှာ၏၊ အကောင်းကား မရှိတော့’ ဆိုတာ။ သူ့မူရင်းက အကောင်းမှမဟုတ်ဘဲ။ Back to the flash, the flash had gone တဲ့။ ဒါကို အဓိပ္ပာယ်ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်အောင် ပြန်ရတာပဲ။ မိုးတယ် ခေါ်မှာပေါ့။ ဒါလည်း ဘာသာပြန်နည်းတစ်မျိုးပါပဲ။ အဲဒါမျိုး ကျွန်တော် တော်တော်များများ ရေးဖူးပါတယ်။

မေး ■ ■ ဆရာ ဒီနေ့ဘာသာပြန်တွေကော ဖတ်ဖြစ်လား။

ဖြေ ■ ■ ဖတ်ပါတယ်။

မေး ■ ■ အဲဒီဘာသာပြန်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ။

ဖြေ ■ ■ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာက စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖတ်မိရင်

mgysa.com

စာဖတ်သူကိုလည်း ဒီစာအုပ် ဖတ်စေချင်လို့ ဘာသာပြန်တာပဲ။ အဲဒီသဘော ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ဝတ္ထုရေးနည်း သားနည်းတွေမှာ အနောက်နိုင်ငံ တွေက ကျွန်တော်တို့ထက် အများကြီး တိုးတက်တယ်။ ဝတ္ထုရေးနည်းတွေ က အမြဲတမ်း ဆန်းသစ်နေတယ်။ အဲဒီနည်းတွေကိုလည်း သိစေချင်တယ်။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော်တို့က ဘာသာပြန်တာ။ မြန်မာစာပေလောက အတွက် တိုးပွားလာအောင်ပေါ့ဗျာ။ ဥပမာ- ဝတ္ထု ဘာသာပြန်တယ်ဆိုရင် ဝတ္ထုရေးနည်း၊ ဝတ္ထုအတတ်ပညာ တိုးပွားလာစေချင်တဲ့ ဆန္ဒပေါ့။ နည်း တွေ ရလာအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဘာသာပြန်တာ။

ဒီနေ့ ဘာသာပြန်နေကြတဲ့သူတွေကတော့ ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်ရှိ သလဲ မပြောတတ်ဘူး။ တချို့ ဘာသာပြန်နေကြတဲ့ ဝတ္ထုတွေက အနောက် နိုင်ငံမှာကို အများကြိုက်ဝတ္ထုမျိုးတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အများကြိုက်ဝတ္ထုမျိုး သာဖြစ်လို့ အဆင့်အတန်း သိပ်မြင့်မြင့်ကြီးတွေလို့တော့ ပြောလို့မရဘူး။ အများကြိုက်အောင် လုပ်ထားရတဲ့ ဝတ္ထုတွေဆိုတော့ သူတို့ပုံစံက တစ်မျိုး လေ။ အဲဒီလို ဝတ္ထုမျိုးတွေ တချို့က ရွေးပြီးပြန်ကြတာ တွေ့ရတယ်။ တချို့ကတော့လည်း ဆိုပါတော့ဗျာ။ 'စစ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး' ဒါမျိုးကျတော့ ကမ္ဘာမှာကိုက ဂန္ထဝင်မြောက်ဝတ္ထုလို့ သတ်မှတ်ထားတာ။ ဒါမျိုး ဘာသာ ပြန်တာတော့ ကောင်းပါတယ်။

မေး ။ ။ ဘာသာပြန်တဲ့သူတစ်ယောက်က ဘာသာစကား၊ ဘာသာစာပေ တတ်ရုံနဲ့ ပြန်လို့ဖြစ်နိုင်သလား။ သူ့မှာကော ရသစာပေနဲ့ ပတ် သက်ပြီး ကျွမ်းကျင်မှုရှိဖို့ မလိုဘူးလား။

ဖြေ ။ ။ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ နောက်ဘာသာစကားတစ်ခုကို ပြောင်းလဲလိုက်တာပဲ။ အဲဒီတော့ သိပ္ပံ စာပေတစ်ခုဗျာ။ သုတခေါ်မှာပေါ့။ အဲဒါကို ဘာသာပြန်ရင် နားလည် အောင် ပြန်တာပဲ။ အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားတဲ့ သိပ္ပံစာအုပ်တစ်အုပ်ကို မြန်မာ ဘာသာပြန်တယ်။ နားလည်အောင် ရေးတတ်ရင် ပြီးသွားတာပဲ။ ဘာသာ ပြန်တဲ့လုပ်ငန်း ပြီးသွားပြီ။

ဒါပေမဲ့ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ် စတဲ့ ရသစာပေကို ဘာသာပြန်တဲ့ အခါကျတော့ နားလည်သွားအောင် ဘာသာပြန်တာသက်သက် မဟုတ်

တော့ဘူး။ သူက ခံစားရမယ်။ ရသစာပေဆိုတာ ခံစားမှုစာပေကိုး။ ခံစား
လို့ရအောင် ဘာသာပြန်ရမယ်ဆိုတော့ သူက ပေါ့ပေါ့ဆဆ ဘာသာပြန်
လို့မရတော့ဘူး။ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ စကားလုံးချင်း လဲတာပဲ။ ဒါပေမဲ့
ရသစာပေမှာတော့ စကားလုံးလဲတာ မှန်ရုံနဲ့ မပြီးဘူး။ ထိသွားအောင်
ပြန်နိုင်ရမယ်။ စကားလုံးတစ်လုံးတည်းကိုပဲ တစ်နေရာမှာ တစ်မျိုး လဲထည့်
သွားရတယ်။ မြန်မာလို ခံစားလို့ရအောင်ပေါ့ဗျာ။ သူ့ကျတော့ စကားချင်း
ဖလှယ်တာထက် ခံစားမှုချင်း ဖလှယ်တာ ဖြစ်သွားပြီ။

စကားလုံးချင်းဖလှယ်တာက လွယ်ပါတယ်။ အဘိဓာန်ကြည့်ပြီး
ဖလှယ်လိုက်ရင် ရတာပဲ။ ခံစားမှုချင်း ဖလှယ်တာကျတော့ မလွယ်ဘူး။
ခံစားမှုပါအောင် ဖွဲ့နွဲ့ရေးနိုင်ရမယ်။ စကားလုံးလည်း သေသေချာချာ ရွေး
ချယ်နိုင်ရမယ်။ ဒါမှလည်း ထိရောက်မယ်။ တချို့ ဇာတ်လမ်းပဲ အားပြု
ရေးထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေကျတော့ စကားလုံးချင်း ဖလှယ်ရုံနဲ့ ရပါတယ်။
ခံစားမှု အသေးစိတ်ပါတာမျိုးကျတော့ မရတော့ဘူး။

မေး ■ ■ ဘာသာပြန်တဲ့သူဟာ Translator သာဖြစ်တယ်။ Author မဟုတ်
ဘူးလို့ဆိုရင် ဆရာ ဘယ်လိုယူဆမလဲ။

ဖြေ ■ ■ သူပြောတဲ့အဓိပ္ပာယ်က ခုန ဘာသာပြန်ဆိုတာကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခဲ့သလို
ပေါ့။ ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ တစ်ခုကို စကားချင်းဖလှယ်တာ။ အဲဒါ
ဘာသာပြန်၊ ဝတ္ထုကို ဘာသာပြန်ရာမှာတော့ ခံစားမှုပါရမယ်။ Author
မဟုတ်ဘူးဆိုတာကတော့ ဘာသာပြန်သူရဲ့ ပင်ကိုစိတ်ကူးနဲ့ တီထွင်ထား
တာမဟုတ်တဲ့အတွက် Author မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောဟန်တူတယ်။ ဒါက
တော့ အမှန်ပဲလေ။ ဘာသာပြန်တဲ့သူက ပင်ကိုမှမဟုတ်ဘဲ။

သို့သော် တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ မြန်မာလို ဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ
မြန်မာစာပေစိတ်ကူးတော့ နည်းနည်းရှိဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ ခံစားမှုပါမှာကိုး။
အင်္ဂလိပ်စာတတ်ရုံ၊ မြန်မာစာတတ်ရုံနဲ့ မပြီးဘူး။

မေး ■ ■ ဒါဆို ဆရာက ဘာသာပြန်တွေကို ရေးတဲ့သူတွေကိုလည်း စာရေး
ဆရာ Author အဖြစ် လက်ခံတယ်လား။

ဖြေ ■ ■ လက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခြွင်းချက်တော့ ရှိတာပေါ့။ စာရေးဆရာအသင်း

စည်းကမ်းထုတ်တော့ 'စာရေးဆရာ' ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရာ မှာ အငြင်းပွားခဲ့ကြသေးတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဦးသိန်းဖေမြင့် ငြင်းခဲ့ကြတာ ပါ။ ကျွန်တော်က စာရေးဆရာအသင်းမှာ ဘာသာပြန်တဲ့သူတွေ မထည့်ချင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့က ပင်ကိုဉာဏ်သုံးတာမဟုတ်လို့ ကျွန်တော်ကတောင် ပြောခဲ့သေးတယ်။ ဘာသာပြန်တဲ့သူဆိုတာ စာပေအလှင်ကြမ်းသမားပဲလို့။ အဲဒီတော့ တစ်ဖက်က ပြောတယ်။ ဒါလည်း လူ့ဟာနဲ့ သူတော့ ကြိုးစားအားထုတ်မှု ပြုရတာပဲတဲ့။ အဖွဲ့အနွဲ့ သုံးရတာပဲတဲ့။

ခု ကျွန်တော်ပြောနေတာက စာရေးဆရာအသင်းဝင်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ပြောတာနော်။ တစ်ဦးချင်းရဲ့သဘောကတော့ ဘာသာပြန်တဲ့သူဟာ စာရေးဆရာပဲလို့ ပြောလို့လည်းရတာပဲ။ မဟုတ်ဘူးပြောရင်လည်းရတာပဲ။ အသင်းအနေနဲ့ကျတော့ နည်းနည်းကျယ်ပြန့်အောင် လုပ်ရတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ရသစာပေရေးသူတင်မကဘူး၊ ရသစာပေ ဝေဖန်တဲ့သူ၊ ရသစာပေအကြောင်းအရာ ရေးတဲ့သူကိုလည်း စာရေးဆရာအသင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြတာပဲ။ ရသစာပေ ဘာသာပြန်တဲ့သူတွေကိုလည်း အသင်းဝင်အဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါတယ်။

မေး ■ ■ အဲဒီတုန်းက စာရေးဆရာတွေကို (က)၊ (ခ) အဆင့်ခွဲတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုခွဲတာပါလဲ ဆရာ။

ဖြေ ■ ■ အဲဒါက (က)က မဲပေးခွင့်ရှိတယ်။ အမှုဆောင်အရွေးခံခွင့်ရှိတယ်။ (ခ)ကတော့ မဲပေးခွင့်ရှိတယ်။ အမှုဆောင် အရွေးခံခွင့်မရှိဘူး။ စာရေးဆရာအသင်း ဖွဲ့စည်းချိန်မှာ စာရေးနေတဲ့သူတွေကို (က) သတ်မှတ်ပြီး ရေးစလက်သင်တွေကို (ခ) သတ်မှတ်တယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကော်မတီထိုင်တဲ့အချိန်မှာကျတော့ သက်တမ်းကို ပိုင်းလိုက်တယ်။ စာရေးသက်ဘယ်လောက်ရှိရင် (က) ဆိုပြီး သတ်မှတ်ကြတယ်။ ကျွန်တော့်ကို စံထားပြီး မေးခဲ့တာပဲ။ 'မေ' ဝတ္ထုရေးခဲ့တာ ဘယ်နှနှစ်ရှိပြီလဲဆိုပြီး အဲဒီကာလကို ကြိတ်နှုန်းအနေနဲ့ ယူခဲ့တာပါ။

အဲဒီတုန်းက 'မေ' ရေးတာ ငါးနှစ်ရှိပြီ။ စာရေးသက် ငါးနှစ်ရှိရင် (က)အဆင့်လို့ သတ်မှတ်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဦးထင်ဖတ်ကတောင် စောဒကတက်သေးတယ်။ စာရေးသက် ငါးနှစ်ရှိပြီး ဒီငါးနှစ်အတွင်းမှာ

နှစ်ပုဒ်ပဲ ရေးမယ်ဆိုရင်ကောဗျာတဲ့။ အဲဒါကော ရမလားတဲ့။ နောက်ဆုံး ကျတော့ ပုဒ်ရေနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ငါးနှစ်သက်တမ်းနဲ့သာ သတ်မှတ်လိုက်ကြ တယ် ထင်တယ်။

မေး ■ ■ ဆရာက ဂီတနဲ့လည်း ကျွမ်းဝင်နေတော့ ဂီတနဲ့ပတ်သက်တာလေး လည်း မေးခွင့်ပြုပါဦး ဆရာ။ ဆရာ့ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် အမှာစာ မှာ ရှေးဟောင်းသီချင်းကြီးတွေကို ခေတ်ပေါ်နည်းနဲ့ တီးကြည့် ချင်တယ်လို့ ရေးထားတာ ဖတ်ရပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါး ခြောက်နှစ်ကစပြီး သီချင်းကြီးတွေကို ဒီနေ့လူငယ်တွေက လျှပ် စစ်ဂီတာ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေနဲ့ တီးလာကြပါတယ်။ အဲဒီ သီချင်း တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာ ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။

ဖြေ ■ ■ စန္ဒရားဆိုတာက စောင်းတို့၊ ပတ္တလားတို့က တီးကွက်ကို စန္ဒရားခလုတ် တွေပေါ် ပြောင်းတီးထားတာပဲ။ မြန်မာသီချင်းကြီးတွေကို အရင်တုန်းက စောင်းတို့၊ ပတ္တလားတို့နဲ့ပဲ တီးကြတယ်။ စန္ဒရားကတော့ အနောက်နိုင်ငံ နည်း၊ သူက လက်ဆယ်ချောင်းနဲ့ အသံစုံစုံ တီးတာပေါ့။ အဲဒီလို ခေတ် နည်းနဲ့ သီချင်းကြီးတွေကို တီးချင်တယ်လို့ ရေးခဲ့တာပါ။ နည်းနည်းပါး ပါးလည်း စမ်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ဒီဘက်ကို သိပ်မလိုက် ခဲ့ဘူး။ မဖြစ်မြောက်ခဲ့ဘူးပေါ့ဗျာ။

ဆိုပါတော့ .. မောင်ကိုကိုရဲ့ ပန်းမြိုင်လယ်၊ အဲဒါ အနောက်နိုင်ငံက စန္ဒရားနည်းနဲ့ တီးထားတာပဲ။ တချို့ကတော့ မကြိုက်ဘူး။ ကျွန်တော်က တော့ ကြိုက်တယ်ဗျ။ အခု ကလေးတွေ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းနဲ့တီးတဲ့ သီချင်း တွေက တကယ့်သီချင်းကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ- စုံတောမြိုင်တို့ ဘာတို့။ ဒါတွေကတော့ နီးစပ်ပါတယ်၊ လက်လည်းခံတယ်။ ခေတ်ပေါ် နည်းနဲ့ ရှေးဂန္ထဝင်တွေကို ဖော်ထုတ်တာ။ ဒါ လုပ်လည်း လုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်ပါ။

မေး ■ ■ ဒီနေ့ ဂီတသမားတွေအပေါ်ကော ဆရာ ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ။

ဖြေ ■ ■ ခုကတော့ ကော်ပီသီချင်းများတယ်။ ကော်ပီသီချင်းဆိုတာ အနောက်နိုင်ငံ တီးလုံးမှာ မြန်မာစာသားထည့်ပြီး အနောက်နိုင်ငံတီးနည်းနဲ့ တီးကြ၊ ဆို

mgm.com

ကြတာကို ကော်ပီသီချင်း ခေါ်တာကိုး။ ကော်ပီသီချင်း မဟုတ်တာတွေ လည်း တီးတာကတော့ ခေတ်ပေါ်နည်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ အသံက အသစ်ထွင်ပြီး တော့ ထည့်တဲ့အသံ။ အဲဒါမျိုးက နည်းတယ်။

ခုခေတ် တီးနေကြတဲ့ ဂီတဆရာတွေကလည်း အတီးသက်သက်ပဲ။ ကဗျာစာသားတွေနဲ့ သိပ်ပြီး မနီးစပ်ဘူး။ သူတို့က အနောက်နိုင်ငံဆန် ဆန်တော့ တော်တော်လေး တီးနိုင်ကြပါတယ်။ မြန်မာမှုနဲ့ သိပ်ဆက်စပ် ပုံမရဘူးထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာပေမှာကြည့်ရင် ဂန္ထဝင်စာပေ ထဲမှာ သီချင်းလည်းပါတယ်။ ခေါ်တာကိုက တေးကဗျာလို့ခေါ်တာကိုး။ လေးလုံးစပ်ရတုဆိုရင် စောင်းနဲ့တီးလို့ရတယ်။ တခြားတူရိယာပစ္စည်းနဲ့ လည်း တီးလို့ရတယ်။ အနောက်နိုင်ငံနဲ့ မတူဘူး။ အနောက်နိုင်ငံက ကဗျာ တွေ ရွတ်တယ်ဆိုတာက ဒီအတိုင်းရွတ်တာ။ သူတို့ကဗျာရဲ့ သဘာဝကို က အသံအနိမ့်အမြင့်ရှိတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာကဗျာတွေကတော့ ရွတ်လို့လည်း ရတယ်၊ တူရိယာပစ္စည်းနဲ့ တီးလို့လည်းရတယ်၊ ဆိုလို့လည်းရတယ်။ ဘောလယ် တို့၊ တေးထပ်ရတုတို့ကတော့ စပ်ကတည်းက တီးလုံးအတွက် အသံထည့် ပြီးသား။ လေးလုံးစပ်ကျတော့ အသံ အနိမ့်အမြင့်ကို တီးဖို့အတွက် ယူ ထားတာမဟုတ်ဘူး၊ အဓိပ္ပာယ်အတွက်ပဲ ယူထားတာ။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာ ကဗျာရဲ့ ပုံစံကိုက အသံအနိမ့်အမြင့် ရှိပြီးသားမို့ တီးချင်ရင် တီးလို့ရတာ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ဆန္ဒကတော့ ဒီနေ့ လျှပ်စစ်ဂီတာသမားတွေကို မြန်မာတေးကဗျာတွေနဲ့ ဆက်နွယ်စေချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိပါတယ်။

မေး ။ ။ ဆရာတို့ခေတ်ရဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ကဗျာဆရာတချို့က ‘ကဗျာသစ်’ လို့ ကြွေးကြော်ခဲ့ကြတာ ရှိဖူးတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုကြွေးကြော် တာပါလဲ။

ဖြေ ။ ။ ကဗျာသစ်ဆိုတာကတော့ ဒီလိုရှိတယ်ဗျ။ ကဗျာသစ်ဆိုတဲ့ စာအုပ်လည်း ထုတ်ဖူးပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အဲဒီအခါမှာ ပေါ်နေတဲ့ ကဗျာရေစီး ကြောင်းနဲ့ အဲဒီအခါမှာ ပေါ်နေတဲ့ စာရေးဆရာတွေ၊ ကဗျာဆရာတွေရဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့ရေစီးကြောင်းနဲ့ဆိုင်မယ်ထင်တယ်။ ကဗျာသစ်ဆိုပြီး အလူး သဘောတရားတို့၊ အဖွဲ့အနွဲ့တို့တော့ မတွေ့မိဘူးဗျ။

မေး ။ ။ ခေတ်စမ်းကဗျာတွေကိုကော ဒီနေ့ပြန်ကြည့်တဲ့အခါ ဘယ်လိုမြင် ပါသလဲ။

ဖြေ ။ ။ ခေတ်စမ်းကဗျာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က ပေါ်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီအချိန် တုန်းက ကျွန်တော်က ရှေးဟောင်းဂန္ထဝင်တွေ သိပ်ဖတ်နေတဲ့အချိန်ပေါ့။ ခေတ်စမ်းကဗျာဆိုတာ အဲဒီရှေးဟောင်းဂန္ထဝင်တွေက လမ်းခွဲထွက်တဲ့ ကဗျာ တွေပဲ။ ခေတ်ပေါ်စာပေရဲ့ လမ်းစတစ်စပဲပေါ့။

စာပေပြောင်းလဲမှုဆိုတာက အဆင့်နဲ့သွားတာ။ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် ပြောင်းလဲသွားတတ်တယ်။ နိုင်ငံရေးလိုပေါ့ဗျာ။ တော်လှန်တယ်ဆိုတာ အဆင့်ဆင့် တော်လှန်သွားကြတာ။ ဥပမာ- မြေရှင်ပဒေသရာဇ်ကို တော် လှန်တယ်။ တစ်ခါ ဓနရှင်စနစ်ကို တော်လှန်တယ်။ ပြီးတော့မှ ဆိုရှယ် လစ်စနစ်ကို ရောက်အောင် တော်လှန်ကြတယ်။ စာပေမှာလည်း အဲဒီလို ခေတ်အဆင့်ဆင့် သွားကြရတာပဲ။

ခေတ်စမ်းကဗျာပေါ်တဲ့အချိန်က ဝံသာနုအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုရဲ့ ဂယက်ပဲ။ ထင်ဟပ်ချက်ပဲ။ ဝံသာနုအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုဆိုတာ နိုင်ငံရေးခေတ်နဲ့ ပိုင်းရင် တော့ ဓနရှင်အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုပေါ့။ နိုင်ငံခြားကိုလိုနီအဖြစ်ကနေ လွတ်လပ် ချင်တယ်။ လွတ်လပ်ပြီးတော့ သူက ဓနရှင်စီးပွားရေးစနစ်ကို ထူထောင်ချင် တယ်။ ဟိုတုန်းက တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြွေးကြော်သံမှာကိုက ပါနေတာပဲ။ ဗမာစာပေ တို့စာပေ၊ ဗမာစကား တို့စကား၊ အဲဒါ မျိုးချစ်စိတ်သဘောပဲ။

မေး ။ ။ စာပေသစ်ကရော ဘယ်အချိန်က စခဲ့ပါသလဲဆရာ။

ဖြေ ။ ။ စာပေသစ်ကတော့ ကျွန်တော် တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်တဲ့အချိန်ကတည်းက ကြွေးကြော်သံအနေနဲ့ စခဲ့တာပါ။ ၁၉၄၆ ပေါ့။

မေး ။ ။ စတည်ထောင်တော့ ဆရာပဲဦးဆောင်ခဲ့တာပဲလား။ ဘယ်သူတွေ ပါသေးသလဲ။

ဖြေ ။ ။ တည်ထောင်တာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဦးဆောင်တယ်ဆိုတာလည်း တစ် မျိုးအဓိပ္ပာယ်ထွက်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်မယ်ဆိုတော့ လွတ်လပ်ရေးရခါနီး လွတ်လပ်ရေးရပြီးစအချိန်ကိုး။ အဲဒီအချိန်မှာ လူတွေက နိုးကြားနေတယ်။ စာပေကလည်း နိုးကြားတက်ကြွနေတဲ့သဘောပါပဲ။

mgyc.com

အဲဒီမှာ ဘယ်လိုစာပေမျိုး ရှေးရှုမလဲလို့စဉ်းစားတော့ ကျွန်တော်က 'စာပေသစ်'လို့ ခေါ်လိုက်တာပဲ။ နောက် ကျွန်တော် စာပေသဘောတရား တွေရေးတော့ စာပေသစ်မှာ ရေးရမယ့်အပိုင်း သုံးပိုင်းခွဲလိုက်တယ်။ တစ်က ဓနရှင်ခေတ်ကိုရေးတာ။ ဓနရှင်ဘဝကို သရုပ်ဖော်တာ။ အဲ ... သရုပ်ဖော်တဲ့နေရာမှာ စနစ်သစ်တည်မြဲဖို့ထက် ဓနရှင်စနစ်ကို ဝေဖန်တဲ့သဘော ရေးတာ။ ဝေဖန်သော သရုပ်ဖော်စာပေပေါ့။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးအသိက ဓနရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းရမယ်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကိုထူထောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးအသိက ရှိပြီးသား။ ဒီဦးတည်ချက်က ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကတည်းက ရှိပြီးသား။ တော်လှန်ရေးတပ်ဦးတို့ ဘာတို့မှာ ပါပြီးသား။ စစ်မဖြစ်ခင်ကတည်းက ဒီလှုပ်ရှားမှုက ရှိပြီးသား။ အဲဒီတော့ စာပေသစ်ဆိုတာ ဓနရှင်စနစ်ကို သရုပ်ဖော်တဲ့ နေရာမှာ ဝေဖန်သော သရုပ်ဖော်စာပေဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ရှိခဲ့တယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား ပြည်သူ့အများစုရဲ့ လူတန်းစားကို သရုပ်ဖော်ရမယ်။ နံပါတ်သုံးက အဲဒီတုန်းက လှုပ်ရှားနေတဲ့ တော်လှန်ရေးကို သရုပ်ဖော်ပါ။ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် အဲဒီသုံးခုပေါ့။

- မေး ။ ။ အဲဒီတုန်းက ဆရာနဲ့အယူအဆချင်းတူတဲ့သူတွေ ရှိခဲ့မှာပေါ့။
- ဖြေ ။ ။ အဲဒီတုန်းကတော့ ကြိုက်တဲ့သူရော မကြိုက်တဲ့သူပါ ရေးကြတယ်ဗျ။ စာပေတိုက်ပွဲပေါ့ဗျာ။ ဒီစကားလုံးသုံးရတာ သိပ်တော့ မကောင်းပါဘူး။ အငြင်းအခုံဖြစ်ကြတယ်ပေါ့ဗျာ။ ကိုကြည်လင်တို့၊ ကိုမြငြိမ်းတို့က ကျွန်တော်တို့ဘက်ကပေါ့။

- မေး ။ ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ
- ဖြေ ။ ။ ကိုဝင်းငြိမ်းမေးနေတာလည်း တော်တော်စုံနေပြီထင်ပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ့ဆရာ၊ ခုလိုပြည့်ပြည့်စုံစုံမှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြခွင့်ရတဲ့အတွက် စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့ ပေဖူးလွှာစာတည်းအဖွဲ့ကိုယ်စား ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဆရာ။ ဆရာလည်း ခုလိုပဲ ကျန်းမာရေးကောင်းကောင်းနဲ့ စာတွေ၊ ကဗျာတွေ ဆက်ရေးနိုင်ပါစေလို့ မေတ္တာပို့ပါတယ်ဆရာ။ ။

ပေးလွှာပုဂ္ဂိုလ် မတ်-ဇူ ၁၉၇၇

mgyc.com

ပွင့်စွယ်တော် စာပေပိုင်း

ဒဂုန်တာရာ၊ မြင်း၊

မင်းလှညွန့်ကြူ၊ မောင်စွမ်းရည်၊ တင်မိုး

စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးအတွက် အထူးအစီအစဉ်တစ်ရပ်အနေနှင့်လည်းကောင်း၊ လူငယ်ကဗျာသမား၊ ကဗျာမြတ်နိုးသူများ အကျိုးထူးရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့် ကဗျာမြတ်နိုးသူ၊ လေ့လာသူ၊ သုတေသီ ဝေဖန်ရေးဆရာများ၊ ကဗျာဆရာများဖြစ်ကြသည့် ဆရာမြဇင်၊ ဆရာမင်းလှညွန့်ကြူ၊ ဆရာ မောင်စွမ်းရည်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းအစီအစဉ်ကို တင်ဆက်လိုက်ရပါသည်။ ဤကဗျာပိုင်း၊ စာပိုင်းလေးတွင် ကဗျာဆရာ တင်မိုးက အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

မိုး ■ ■ ကျွန်တော် အခမ်းအနားမှူးအဖြစ်နဲ့ လုပ်ရမယ်ဆိုတော့ ပထမဦးဆုံး အစီအစဉ်က ဆရာဒဂုန်တာရာကို ပင်တိုင်ပြုပြီး ဆွေးနွေးကြမှာမို့ ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ အာဘော်ကို ပထမဦးဆုံး ကြားနာကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာဒဂုန်တာရာက ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ သူ့အာဘော်၊ သူ့ဝါဒ၊ သူ့သဘောထား၊ သူ့ကြေညာချက်ပဲဆိုပါတော့။ အဲဒီဥစ္စာကို စတင်ပြီး နားထောင်ကြရအောင်။

တာ ■ ■ ကျွန်တော်ကတော့ စာပေစရေးကတည်းက ကဗျာနဲ့ စခဲ့တာဆိုတော့ အခုနှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်နေပါပြီ။ ကျွန်တော် ကဗျာကိုပဲ အမြဲတမ်း စိတ်ဝင်စားပါတယ်။ အထူးသဖြင့်လည်း ဒီနေ့ခေတ် ထွက်နေတဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ ကဗျာတွေ၊ အထူးသဖြင့် လူငယ်ကဗျာဆရာတွေ အတော်များများ ပွင့်လင်းပေါ်ပေါက်တဲ့အတွက် သူတို့တစ်တွေကိုလည်း ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တာလေးတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ အတွေ့အကြုံ အခြေပြုတဲ့ ကဗျာအယူအဆလေးတွေကို သိစေချင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုသိဖို့ စီစဉ်တဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း

အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အခု ဒီမှာ ကျွန်တော်နဲ့အတူ
ဝိုင်းဆွေးနွေးမယ့်လူတွေကလည်း လူစိမ်းတွေမဟုတ်ပါဘူး။ ကဗျာနဲ့ပတ်
သက်တဲ့ ဝေဖန်ရေးစာတွေ၊ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကဲဖြတ်စာတွေ၊ ကဗျာ
အကြောင်းတွေ ရေးသားသူတွေ၊ ကဗျာဆရာတွေဆိုတော့ အတော်လေး
ပြောလို့ဆိုလို့ကောင်းတဲ့ အခြေအနေတစ်ခု။ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်
တော် မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာပါပဲ ရေးပြီးပြီဆိုတော့ အထူး
ပြောစရာမလိုတော့ပါဘူး။ ပြောရင်းဆိုရင်းနဲ့ပဲ ကဗျာအကြောင်းလေးတွေ၊
ကဗျာအယူအဆလေးတွေ အခြေပြုပြီးတော့ စကားဝိုင်းလေး စကြရအောင်။

မိုး ■ ■ ကျွန်တော်တို့ အခု ဆရာတာရာက လူရင်းတွေကြားထဲမှာ ဆွေးနွေးရမှာ
ဆိုတော့ သူက အင်မတန်အဆင်ပြေပါတယ်။ အခု ဆရာမြဇင်က ကဗျာ
နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာမြဇင် ဆွေးနွေးချင်တဲ့ အချက်အလက်တွေ ဆက်
လက်ပြီး ဆွေးနွေးပါလိမ့်မယ်။

ဇင် ■ ■ တခြားတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်မဂ္ဂဇင်းထဲမှာလဲ မသိ၊ တွေ့မိလို့ပါ။ ဆရာ
ကိုအောင်သင်းရဲ့ ဆောင်းပါး၊ ဆရာတာရာရဲ့ ကဗျာဝါဒ လေ့လာခြင်းကို
ရှာဖွေခြင်းဆိုတာ တွေ့လိုက်ရတော့ သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့။

ဆရာတာရာရဲ့ ကဗျာအကြောင်း ရေးထားတာ သူဖတ်ပါတယ်တဲ့။
အဲဒီထဲမှာ ဘယ်လင်စကီးကိုတောင် ဆရာက ကိုးကားပြီး ဖော်ပြထား
တယ်။ သူ့ရဲ့အဓိက သူပြောချင်တာကတော့ သူ ဖတ်တယ်၊ သူ နားမလည်
ဘူး။ အဲဒီတော့ နားမလည်ဘဲနဲ့ သူ ဆက်ဖတ်တဲ့အခါကျတော့ တစ်နည်း
အားဖြင့်လည်း ဆရာရဲ့စကားပြေကိုလည်း လေ့လာတဲ့သဘော ဖြစ်သွား
တယ်ဆိုပြီး သူပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာရဲ့ ကဗျာသဘော ဘယ်လို
ရှိမလဲဆိုတာကို ပေါ်ပေါ်လွင်လွင်ရှိအောင် ကဗျာနဲ့ ရင်းနှီးတာ ကြာခဲ့ပြီ
ဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ၊ ကဗျာအကြောင်း၊ ကဗျာ
သဘောအကြောင်း မပြောချင်ရင်လည်း ဒီအချိန်လေးမှာပေါ့။ အစလေး
မှာ ကဗျာနဲ့ ရင်းနှီးခဲ့ရတဲ့အတွက် သူ့ရဲ့အမြင်၊ သူ့ရဲ့ဘဝ မတူတော့ဘူး
ဆိုတဲ့ဟာလေးတော့ ရှိမှာပဲ။ ဘာလို့ဆိုတော့ ကဗျာဖြစ်ရအောင် ကြည့်တဲ့
အမြင်နဲ့ သာမန်ကြည့်တဲ့အမြင်နဲ့ မတူတဲ့အတွက်ကြောင့် ဆရာမှာ ဘယ်လို
အပြောင်းအလဲရှိလာတတ်သလဲဆိုတာ အဲဒီကစပြီး ကျန်တာ အရှိန်ရသွား
မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

တာ ■ ■ အပြောင်းအလဲတွေတော့ ရှိတယ်။ တခြားလူတွေလည်း ရှိကောင်းရှိမှာပေါ့။ ကျွန်တော်က ကဗျာစတာကတော့ ရှေးဟောင်းဂန္ထဝင်ဟန်နဲ့ စတယ်။ ငယ်ငယ်ကတည်းက ရတုတွေ၊ လူးတားတွေ၊ ဧချင်းတွေ ... အဲဒါတွေ ကျွန်တော် ငယ်ငယ် စဖတ်စအရွယ်လောက်ပဲ ပြောရမှာပေါ့။ အဲဒီမှာ စွဲလမ်းနှစ်သက်လာတာ။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော် ရေးချင်လာတယ်။ အဲဒီလို ရေးချင်တဲ့အတွက်ပဲ ဂန္ထဝင်ဟန်တွေပဲ ကျွန်တော် ရေးခဲ့တာပဲ။ တချို့ ခုခေတ်လူငယ်တွေဆိုရင် ကျွန်တော် ဟိုတုန်းက လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၅၀ လောက်က ရေးခဲ့တာတွေ ဖတ်တောင် ဖတ်ဖူးမှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတုန်းကတော့ ရှေးဟောင်းဂန္ထဝင်စာပေထဲက အဖွဲ့အနွဲ့၊ အသုံးအနှုန်းတွေပဲ ရေးခဲ့တယ်။ နည်းနည်းပါးပါးတော့ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါ အနည်းအပါး အသစ်တော့ ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ခံစားမှု၊ အဖွဲ့အနွဲ့ဟန်လေးတွေ ဟိုနည်းနည်း ဒီနည်းနည်းတော့ ပါတယ်။ အစအနကလေးတွေပေါ့။ အဲဒီလို နေလာရင်းနဲ့ ကျွန်တော် စပြီးတော့ ကဗျာစရေးတာ ၁၉၃၃ နဲ့ ၃၄ လောက် ဖြစ်မယ်။ စပါတာတော့ ၁၉၃၄၊ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းမှာ စပါတာ။ အဲ ... နောက်ပိုင်းကျတော့ အဲဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် ၁၉၃၈ ခုနှစ်ကျတော့ တက္ကသိုလ်ရောက်ပြီ။ အဲဒီရောက်လာတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော့် ကျောင်းသားဘဝကလည်း နည်းနည်း အမြင်ကျယ်လာတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ တက္ကသိုလ်ဆိုတော့ နယ်စုံက ကျောင်းသားတွေနဲ့ တွေ့ရတယ်ဆိုတော့ စာပေလေ့လာတဲ့ အတွေးအခေါ်အမျိုးမျိုးနဲ့ လူတွေ တွေ့ရတယ်။ နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်နဲ့ လူတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို အမျိုးမျိုးပေါ့ဗျာ။ လူစုံတွေနဲ့ တွေ့ရတဲ့ အတွက်လည်း ကျွန်တော်က အတွေ့အကြုံ ကျယ်ပြန့်လာတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ကျွန်တော် အရင် ၁၂ နှစ်၊ ၁၃ နှစ်လောက်က ရေးခဲ့တဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးတွေ သိပ်မရေးချင်တော့ဘူး။

မိုး ■ ■ လမ်းခွဲပြီဆိုပါတော့။

တာ ■ ■ အဲ ... လမ်းခွဲတယ်ပဲ ပြောပါတော့။ အဲဒီမှာ ကဗျာအရေးနည်းလာတယ်။ တန့်သွားတယ်။ ရေးလာတော့ ဒီဂန္ထဝင်ဟန်က မရေးသလောက်ရှိပြီတော့ ဂန္ထဝင်ဟန်မဟုတ်တဲ့ ခေတ်စမ်းဟန်လိုပြောချင်လည်း ပြောနိုင်တဲ့ဟာမျိုးပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတုန်းကလည်း တစ်ခေတ်ပဲဗျ။ အဲဒီလို ကဗျာလေးတွေ နည်းနည်းပြောင်းလဲခြင်း အစလို့ ဆိုရမယ်။ အဲဒီမှာလည်း

ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေ ရေးတယ်ဆိုပေမဲ့လည်း ဂန္ထဝင်အသုံးအနှုန်းလေးတွေ၊ အဖွဲ့အနွဲ့လေးတွေကတော့ ပေကျဲနေသေးတယ်။ ပိုပြီးတော့ သိသာတာကတော့ စစ်ပြီးခေတ်၊ ကျွန်တော် တာရာမဂ္ဂဇင်းထုတ်တဲ့အချိန်ပေါ့ဗျာ။ ၁၉၄၆ ကစပြီး အဲဒီအချိန်ကျတော့ နည်းနည်း သိသိသာသာ ကျွန်တော် ပြောင်းလဲလာတယ်။ ပြန်စိစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ဖြတ်လာတဲ့ သမိုင်းခေတ်တွေက မတူတော့ဘူး။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်းက ဖြတ်လာတဲ့ သမိုင်းခေတ်နဲ့ အဲဒီအချိန်ပေါ့ဗျာ။ ၁၀ နှစ်လောက် ကြာတဲ့အခါမှာ ၁၀ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်ကြာတဲ့အထိ ဖြတ်လာတဲ့ သမိုင်းခေတ်က မတူတော့ဘူး။ အဲဒီ သမိုင်းခေတ် မတူတဲ့အတွက်ဆိုပါတော့။ အင်္ဂလိပ်လက်ထက် ခေတ်တစ်ခေတ်၊ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ခေတ် ခေတ်တစ်ခေတ်။ ဂျပန်ခေတ်ပြီး လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းတယ်ပေါ့ဗျာ။ လွတ်လပ်ရေး အပြင်းအထန်ကြိုးပမ်းတဲ့ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲတွေဖြစ်ကြတဲ့ လွတ်လပ်ရေးရခါနီးခေတ်မှာ အဲဒီခေတ်ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ ကျွန်တော့် ကဗျာရေးချင်တဲ့စိတ်က ဂန္ထဝင်နဲ့ လုံးလုံးလောက်ကို ပြတ်သွားတယ်။ ဂန္ထဝင်ဟန် မရေးဖြစ်တော့ဘူး။ အဖတ်လည်း ပြတ်သွားတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဟိုတုန်းက ဖတ်ခဲ့တဲ့အရှိန်လေးပဲ ရှိတယ်။ နတ်သျှင်နောင်တို့၊ နဝဒေးတို့၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့ စတဲ့ ကျွန်တော်ကြိုက်တဲ့ ကဗျာတွေ အဖတ်နည်းသွားတော့ ကိုယ်တွေ့ကြုံတဲ့ အတွေ့အကြုံကိုသာ အခြေပြုချင်တဲ့စိတ်ကလေး ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ ကဗျာတွေ အဲဒီကစပြီးတော့ ပြောင်းလဲလာတယ်။ အဲဒါတော့ အကြမ်းဖျင်း ပြောင်းလဲတယ်ဆိုတဲ့ဟာကို မေးရင် အဲဒီလို အကြမ်းဖျင်းပြောစရာရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ...။

- မိုး ■ ■ တော်လှန်မှုဆိုတဲ့ကဗျာက ဂန္ထလောကမှာ ရေးခဲ့တာထင်တယ်။
- တာ ■ ■ ဪ ... ဟုတ်တယ်။ တော်လှန်မှုဆိုတဲ့ကဗျာကတော့ ဂန္ထလောကမှာ။ အဲဒါက နှစ်တောင် မမှတ်မိတော့ဘူးဗျာ။ ၃၉-၄၀ ထင်တယ်။
- မိုး ■ ■ တော်လှန်ပွင့်သည့် ပန်းမြတ်တည်း။
- တာ ■ ■ ပန်းမြတ်တည်း။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ဒီလိုကိုးဗျ။ ဒါကတော့ စကားလုံးဝေါဟာရတွေကလည်း ခေတ်ကနေပြီးတော့ သင်ပေးလိုက်တဲ့၊ အဲဒီတုန်းက တော်လှန်မှု၊ တချို့ကတော့ တော်လှန်ရေးတဲ့။ အဲဒီလို စကားလုံးတွေက ဟို ... အတည်မဖြစ်သေးဘူးဗျ။ ဖွဲ့စည်းနေတဲ့ အဆင့်ပေါ့ဗျာ။

မိုး ■ ■ ဝေါဟာရ ဖွဲ့စည်းနေတုန်းပေါ့။

တာ ■ ■ ဝေါဟာရ ဖွဲ့စည်းနေတယ်၊ ဟုတ်တယ်။ အဲဒီဝေါဟာရတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ မျက်မှောက်၊ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြုံနေရတဲ့ ခေတ်သမိုင်းကနေပြီးတော့ လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်တဲ့ ဝေါဟာရတွေပဲ။ အဲဒီအချိန်တုန်းကတော့ ဒီသိပ်လှုပ်ရှားမှု လေးနက်တဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ အချိန်ပေါ့ဗျာ။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားနေတဲ့ကြားထဲ ကျွန်တော်လည်း ရောက်သွားတာကိုး။ အဲဒီ တက္ကသိုလ် ပရိဝုဏ်နယ်ထဲ၊ လှုပ်ရှားတဲ့ ဘောင်အတွင်းထဲ အဲဒီက စပြီးတော့ ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော် မေ့နေတယ်။ တော်လှန်မှုကဗျာက စပြီးတော့ ရေးဖြစ်လိုက်တာနဲ့တူတယ်။ စကားလုံး စသုံးလိုက်တာပေါ့။ နောက်ကျတော့ ကျွန်တော်လည်း တော်လှန်မှုဆိုတာထက် တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူသုံးများတဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုအဖြစ် သုံးလိုက်တာပဲ။

ဇင် ■ ■ ဆရာ ဂန္ထဝင်က စခဲ့တယ်ဆိုတော့ စိတ်ဝင်စားစရာပါပဲ။ ပြီးတော့ ခေတ်ကပြောင်းလဲလာတဲ့အခါကျတော့ ဂန္ထဝင်စကားအသုံးအနှုန်းတွေ၊ စကားလုံးတွေတော့ စွန့်တော့ စွန့်ရမှာပေါ့။ ဟို ... နတ်သျှင်နောင်ရေးတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ခုခေတ်ကို ဖော်ပြလိုတော့ မရဘူးပေါ့။ သို့သော် ဆရာဂန္ထဝင်ကို လေ့လာပြီး ဂန္ထဝင်က အားယူခဲ့တဲ့အတွက် ကဗျာမှာ ဘယ်လိုများ အကျိုးအမြတ် ရရှိလာသလဲဆိုတာ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အခုရော ဂန္ထဝင်ကို ကျွန်တော်တို့ စွန့်ပယ်ထားခဲ့ဖို့ လိုသလား။ ဒါမှမဟုတ်ရင် ဂန္ထဝင်ကို လေ့လာဦး၊ အဲဒီက အားယူဦး။ အားယူပြီးတဲ့အခါမှ ခုခေတ်နဲ့ ဆီလျော်တဲ့ အတွေးအခေါ်၊ ခုခေတ်နဲ့ ဆီလျော်တဲ့ အသုံးအနှုန်း၊ ဒါပေမဲ့လည်း ဂန္ထဝင်မှာ ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့သလဲဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ဆက်ပြီးတော့များ ဆောင်ရွက်သင့်သလားဆိုတာ ဒီလမ်းစဉ်နှစ်ခု၊ အဲဒါ ဘယ်လိုများကျင့်သုံးရင် ကောင်းမလဲ။

တာ ■ ■ ဒါ တော်တော်ကို မေးသင့်တဲ့မေးခွန်းပဲ။ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေ၊ ဒီခေတ်ပေါ့ဗျာ။ ကြီးပြင်းလာတဲ့ လူငယ်တွေအတွက်လည်း ဒီမေးခွန်းမျိုး ဖြေသင့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဂန္ထဝင်၊ ရှေးဟောင်းဂန္ထဝင်စာပေနဲ့ ရင်းနှီးလာတယ်ဆိုတာကတော့ သဘာဝအတိုင်းပဲ ဖြစ်လာတာ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဟိုတုန်းက ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေက ဂန္ထဝင်စာပေကို စသင်ခဲ့တာပဲ။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် ခေတ်ပေါ်စာပေကို မသင်ဘူးထင်တယ်။ အဲဒီတော့

ကျွန်တော် ကြီးပြင်းလာတဲ့အထိ သဘာဝအတိုင်းပဲ။ ငယ်ငယ်က ကျောင်း
 နေတုန်းက အဲဒါတွေနဲ့ ရင်းနှီးလာတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း စွဲလမ်း
 သွားတယ်။ ဂန္ထဝင်ကဗျာတွေ အထူးသဖြင့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၊ နတ်သျှင်
 နောင်၊ ဦးတိုးအထိ။ အဲဒီတော့ ဒီ ကျွန်တော် ဖြတ်သန်းလာတဲ့ပေါ့ဗျာ။
 ကျွန်တော့် ဂန္ထဝင်အတွေ့အကြုံ၊ ဂန္ထဝင်စာပေအတွေ့အကြုံမျိုး ခေတ်မှာ
 ပြန်ပြီး ပြောင်းလဲလာတဲ့၊ ခေတ်ပြိုင်ခံစားမှုကို ဖွဲ့နွဲ့လာတဲ့ အတွေ့အကြုံ
 နဲ့ ပြန်ပြီးတော့ ပြန်သုံးသပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဂန္ထဝင်စာပေဆိုတာ ကျွန်တော်
 တို့အမွေအနှစ်၊ ကျွန်တော်တို့ ရိုးရာအမွေအနှစ်ဆိုတာကတော့ လိုအပ်
 တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က အသစ်ဆိုပေမဲ့လို့ အသစ်
 စက်စက်ကြီး အဟောင်းနဲ့ တစ်ခါတည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကင်းကင်း
 ကွာကွာ ပေါ်ပေါက်လာတာမဟုတ်ဘူး။ အဟောင်းကနေ အသစ်ကူးတယ်
 ဆိုပေမဲ့လို့ အဟောင်းထဲက အမွေအနှစ်ကောင်းတွေပေါ်မှာ အခြေခံပြီး
 တော့၊ အရင်းအနှီးပြုပြီးတော့ အသစ်ကို လုပ်ရတယ်။ သို့သော်လည်း
 ဘယ်လောက်အထိ အမွေအနှစ်ကို လေ့လာသင့်သလဲဆိုတာတော့ အဲဒါ
 အားလုံးဝိုင်းပြီး ဆွေးနွေးဖို့ပဲ။ ကျွန်တော့် အတွေ့အကြုံပေါ့။ ကျွန်တော့်
 အတွေ့အကြုံဆိုတာကလည်း အားလုံးနဲ့ ယေဘုယျသွားပြီး စံကိုက်ချင်
 မှလည်း ကိုက်မယ်၊ ကိုက်ချင်လည်း ကိုက်မယ်။ ကျွန်တော့်ဂီတ အတွေ့
 အကြုံကတော့ ကျွန်တော်က သင်ရိုး သင်မလာခဲ့ဘူး။ ထံတျာတေရှင်ဆို
 ခုထက်ထိတောင် မတီးတတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ ခုန ဂန္ထဝင်စာပေနဲ့ ယှဉ်
 ပြောတာပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့လို့ နားအကြားကတော့ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်က
 သီချင်းကြီးနဲ့ ကြီးလာတဲ့ကောင်။ ကျွန်တော်တို့ တောမြို့ဆိုတာက ခေတ်
 ပေါ်တော့ ရှိတော့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ရှေးသီချင်းခံတွေနဲ့ သီချင်းကြီးတွေ
 ဆိုတော့ အကြားအတွေ့အကြုံတော့ ရှိတယ်။ သို့သော် ကိုယ်တိုင်ကတော့
 သူ့သင်ရိုးအတိုင်းဆိုရင်တော့ ထံတျာတေရှင် သာယာဝေဘာဆိုပြီး ကြိုး
 ရှိတယ်ဗျ။ ဘယ်နှပုဒ်လဲတော့ မသိဘူး၊ အဲဒါတွေကို သင်ရတယ်။ အဲဒီ
 တော့ အစကတည်းက အဲဒီလို ကျွန်တော့်သင်ပေးမယ့်လူကို ကျွန်တော်
 တော့ သိပ်မကြိုက်ဘူး။ ကျွန်တော်က ငယ်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ
 မလိုဘူးလို့ ထင်တယ်။

မိုး ■ ■ တော်လှန်စိတ်ကလေးက ငယ်ငယ်တည်းက ရှိတယ်နော်။

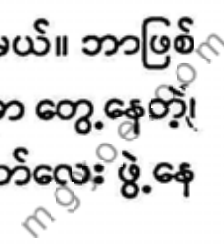
တာ ■ ■ ဟဲ ... ဟဲ ... တော်လှန်စိတ်တော့ မဟုတ်ဘူးဗျ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က သင်ရိုးအတိုင်း မသင်ဘူး။ မသင်ဘဲနဲ့ ကျွန်တော်က။

မိုး ■ ■ တော်လှန်မှုပေါ့ ... ဟဲ ..ဟဲ။

တာ ■ ■ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်စိတ်ခံစားမှုပါတာ တီးတယ်ဆိုပါတော့။ ပတ်ပျိုးတီးတယ်။ ပတ်ပျိုးဆိုရင် နည်းနည်းလွတ်လပ်တယ်။ ကြိုးတို့၊ သီချင်းခန့်ကြီးဆို သိပ်မလွတ်လပ်ဘူး။ သီချင်းခန့်ကြီးဆို ထူးမခြားနားတို့၊ ထောင်ရောင်နေတို့။ သီချင်းကြီးကျတော့ တီးကွက်တွေ ဘာတွေက ရှေးတီးကွက်အတိုင်းပဲ တီးမှပဲ သီချင်းကြီးဖြစ်တော့ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော်က သိပ်စိတ်ဝင်စားမှု ရှိသော်လည်းပဲ ကျွန်တော်က ပတ်ပျိုးပဲ။ ပတ်ပျိုးတောင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် တီးခွင့်ရတဲ့ ပတ်ပျိုးလောက် ပတ်ပျိုး ကျွန်တော် တီးချင်တယ်။ အမှန် သူတို့သင်ရိုးအတိုင်းဆိုရင် ပတ်ပျိုးက စတာမဟုတ်ဘူး။ ထံကျာတေရှင်က စတာ။ ဒီခေတ်မှာ ကဗျာရေးတဲ့လူ တွေ ကျောင်းသားဘဝကနေပြီးတော့ ကဗျာဆရာတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ ကျောင်းသားဘဝမှာ ဂန္ထဝင်စာပေကို သင်ကြားခဲ့ကြရမှာပဲ။ မသင်မနေရ ကိုး။ ဒီခေတ်ကျတော့မှ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ဒီခေတ်ဆိုပေမဲ့ လွတ်လပ် ရေးရပြီးခေတ်ကျတော့မှ ခေတ်ပေါ်စာပေ သင်ရမှန်းသိလာတဲ့သဘော ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါဆိုတော့ ဂန္ထဝင်စာပေကို ကျောင်းအခြေခံလောက် လုံလောက် ပြီလား၊ လုံများ လုံလောက်ပြီလားလို့ ဟို လူငယ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးရင်တော့ ပိုပြီး မေးခွန်းမေးနိုင်မယ်။ ခုတော့ ကျွန်တော် ခု ဆွေးနွေးတဲ့လူတွေက တော့ ကျွန်တော်နဲ့ အသက်ကတော့ ၁၀ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်လောက်ပဲ ကွာမယ် ဗျာ။ မှန်းလို့မရဘူး။ ဥပမာဆိုပါတော့။ ခုခေတ် မြီးကောင်ပေါက်အရွယ် လောက် ကဗျာဆရာတွေနဲ့ တွေ့ရင်တော့ မေးချင်တာပါပဲ။ အခြေခံ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ။ သို့သော်လည်း ဂန္ထဝင်ဟာ လုံးလုံးတော့ ပစ်ရမယ့် ဟာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းမှာ သင်တာလောက်နဲ့တော့ လုံ လောက်မယ်ထင်တယ်။

မိုး ■ ■ သင်ရိုးမလိုဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား။

တာ ■ ■ သင်ရိုး ... ဘယ်လောက်ထိ သင်ရိုးလဲဆိုပြီး ပြန်မေးမှဖြစ်မယ်။ ဘာဖြစ် လို့လဲဆိုတော့ ခုခေတ်ကဗျာဆရာလေးတွေဟာ သူတို့ခေတ်မှာ တွေ့နေတဲ့၊ ကြားနေတဲ့ အသံတွေ၊ ကြားနေတဲ့ စကားလုံးတွေကို အတော်လေး ဖွဲ့နေ

ကြတာ။ အဲဒီတော့ ဂန္ထဝင်က သိပ်အကျိုးသက်ရောက်မှု မပေးနိုင်ဘူး ထင်တာပဲဗျာ။ ပြောရရင် အဲဒါ ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးပါ။

စွမ်း ■ ■ အဲ ... ဒါပေမဲ့ ဆရာတာရာကတော့ နတ်သျှင်နောင်စကားလုံးဖွဲ့စပ်ပုံမျိုးနဲ့ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ နူးညံ့တဲ့စကားလုံးလေးတွေ ရွေးချယ်ပုံမျိုး ဒီနေ့ ရှိတုန်းပဲထင်တယ်။ စွဲတုန်းပဲနော်။

တာ ■ ■ စွဲတယ်ဗျ။ စွဲတယ်ထင်တာပဲ။ ခင်ဗျားတို့အမြင်ကော ...။

စွမ်း ■ ■ အဲ ... စကားလုံးတွဲစပ်တာပဲနော်။ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ဟန်။

တာ ■ ■ တွဲစပ်တယ် ... ဟုတ်တယ်။

စွမ်း ■ ■ ဒို့ပြင်စာဆို သူ့လောက်မဟုတ်ဘူး။ ပြောနေကျစကားလောက်ပဲ ဒို့ပြင်စာဆိုက ရေးတယ်။ နတ်သျှင်နောင်က တွဲစပ်တာ ဝါသနာပါတယ်။ ဆရာတာရာလည်း တွဲစပ်တယ်။ နတ်သျှင်နောင်လို ဝါသနာပါတယ်။ အနုရွေးတာ၊ အလှပေါ့ဗျာ။ အလှလေးတွေ၊ ဒါ ဒီနေ့အထိလည်း ဒီအသံထွက်တာပဲ။

မိုး ■ ■ နတ်သျှင်နောင်ဓာတ် ကိန်းအောင်းနေတယ်ပေါ့။

ဇင် ■ ■ ဟုတ်တယ်။ ဒီနေ့ထိလည်း ကိန်းအောင်းနေတယ်။

စွမ်း ■ ■ သင်ရိုးကတော့ လိုမယ်ထင်တယ်။ ဒီသင်ရိုးဟာ မိတ်ဆက်ကလေးတွေပဲ ရှိတာကိုး။ အဲဒီမိတ်ဆက်ထဲမှာ နတ်သျှင်နောင် မိတ်ဆက်တစ်ပုဒ် ပါတယ်ဆိုရင် တခြားဝါသနာပါတဲ့လူက စိတ်ဝင်စားသွားတဲ့အခါကျတော့ တခြား နတ်သျှင်နောင်တစ်အုပ်လုံး ရှာဖတ်မှာပဲ။ မိတ်ဆက်ရုံလောက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့လည်း အဲဒီလိုပဲ။ တစ်ပုဒ်တလေ တွေ့ရာက ဖတ်ချင်စိတ်ပေါက်လာတာကိုး။ ဦးပုည တစ်ပုဒ်တွေ့ရင် အကုန်ရှာဖတ်ချင်တော့တယ်။

မိုး ■ ■ ဂန္ထဝင်သင်ရိုးပေါ့။

စွမ်း ■ ■ ဂန္ထဝင်သင်ရိုးလေ။

မိုး ■ ■ လုပ်ပါ ကိုမောင်မောင်ညွန့်။

ကြူး ■ ■ ကျွန်တော်တို့က ဟိုး... ခုနက ဆရာတာရာပြောသလိုပဲ အဟောင်းနဲ့ လုံးဝကင်းပြတ်တဲ့အသစ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒါ တစ်ချက်ဝန်ခံရရင် ကောင်းပြီ။

မိုး ■ ■ လမ်းရိုးဟောင်းတွင် ဆင့်ကာထွင်ပေါ့။

ကြူး ■ ■ အဟောင်းနဲ့ အဟောင်းထဲမှာ သူတို့မကြိုက်တဲ့ဟာတွေ ပါမယ်။ ယနေ့ခေတ်နဲ့ အံ့မဝင်တာတွေ ရှိမယ်။

တာ ■ ■ ဟုတ်တယ်။

ကြူး ■ ■ ဒါတွေကို ချန်ထားပစ်ခဲ့မယ်။ ကောင်းတဲ့ဥစ္စာတွေကို ပြန်သယ်လာမယ်။ အသစ်ပြန်ဖြစ်လာအောင် လုပ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် အဟောင်းကို သူတို့သိမှ ဖြစ်မယ်။ အဟောင်းမသိဘဲနဲ့ အဟောင်းထဲမှာ ဘယ်ဥစ္စာမကောင်းဘူးလဲ၊ ဘယ်ဟာက အကောင်းဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်ဘူး။ နောက် အဟောင်းကိုတော့ သိဖို့တော့ လိုမယ်။ ဒါမှ သူ ရွေးလို့ရမယ်။ အကောင်း အဆိုး ရွေးလို့ရမယ်။

မိုး ■ ■ သိမှ တန်ဖိုးမဆုံးမှာကိုး။

ကြူး ■ ■ အဲဒါ အကောင်း၊ အဆိုး။

တာ ■ ■ အကောင်း၊ အဆိုးဆိုတာထက်ပေါ့ဗျာ။ ဒီခေတ်အကြောင်းကို ဖွဲ့တဲ့အခါ ကျတော့ ဒီခေတ်မှာ တွေ့နေရတဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ ရှေးဂန္ထဝင်မှာ ရှိတဲ့ စကားလုံးအသုံးအနှုန်း၊ အဖွဲ့အနွဲ့၊ ကာရန်အယူအဆတွေနဲ့ ကိုက်ပါ့မလား၊ ကိုက်နေသေးသလား။ အဲဒီတော့ မကိုက်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်တော့ သိပ် မလိုတော့ဘူး။

ကြူး ■ ■ အဲဒီတော့ မောင်စွမ်းရည်ပြောတာ ပြန်ပြောမယ်။ မောင်စွမ်းရည် ဘယ်လို ပြောလဲဆိုတော့ ဆရာတာရာရဲ့ ကဗျာတွေဟာ ဖတ်လိုက်လို့ရှိရင် နတ် သျှင်နောင်ရဲ့ စကားလုံးဖွဲ့စည်းပုံ လွှမ်းနေသေးတယ်။ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ အနံ့ သင်းနေသေးတယ်။

မိုး ■ ■ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ ကဗျာဓာတ်။

ကြူး ■ ■ နတ်သျှင်နောင်ကို သဘောကျခဲ့တဲ့ ဟိုအရှိန်အဝါရော၊ နတ်သျှင်နောင်ရဲ့ စကားလုံးတစ်လုံးချင်း၊ တစ်လုံးချင်းကို စပ်တဲ့ အဲဒီထဲမှာ အဲဒါမျိုး ဒဂုန် တာရာ စပ်လေ့စပ်ထရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလိုပဲပေါ့။ အဟောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဟိုဂန္ထဝင်ထဲမှာ၊ ကျွန်တော်တို့ခေတ်မှာ ကြည့်တဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့စကားလုံးအတိုင်း ကူးယူမှာမှမဟုတ်တာ။ အကြောင်းအရာ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဒီစကားလုံးတစ်လုံးချင်း ဘယ်လိုစပ်သလဲ။ ဥပမာဆိုပါတော့၊ ဆရာတာရာတို့လို ဟို ... လွှမ်းမောတယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့။ သူ့စကားလုံးအနက်က ဘယ်လိုရှိသလဲ။ ဒီစကားလုံး ရှေးဟောင်းထဲမှာ ရှိရင် ဘာရှိမလဲ။ ကျွန်တော်ပြောတာ ဟိုဗဟုသုတအနေနဲ့ စကားလုံး၊ ကဗျာမှာပါတဲ့ စကားလုံးနဲ့ နောက်စကားလုံးထဲမှာပါတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်ရှာတဲ့အခါမှာ ဂန္ထဝင်ကိုလည်း ဂရုစိုက်သင့်တယ်ထင်တယ်။

တာ ■ ■ ဆွေးနွေးသင့်တယ်ဗျ။ ဂန္ထဝင်ကို ဘယ်လောက်အထိ၊ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်အတိုင်းအတာအထိ ယူမလဲ။ အဲ ... ဂန္ထဝင်အသုံးအနှုန်း၊ ဂန္ထဝင်ဘာသာစကားရပ်တွေကလည်း ဒီခေတ်မှာ ဘယ်လောက်အထိ အသုံးဝင်နေသေးလဲ။ အဲဒါတွေတော့။

ဇင် ■ ■ ဆရာမေးတဲ့ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် ဖြေပါရစေ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ခု ... ကျွန်တော်တို့ကဗျာက ကဗျာအင်အား၊ ခု ရှိသင့်သလောက် မရှိတာ။ ခုဟာကတော့ ဂန္ထဝင်နဲ့ အဆက်ဖြတ်ဖို့ဆိုတဲ့ဘက်။ တစ်ဖက်က ဒီလိုဆိုရင်ဖြင့် ဂန္ထဝင်က ဘာရမလဲ။ အပေါ်ယံကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ သူတို့ရဲ့စကားတွေက ကျွန်တော်တို့မသုံးတဲ့ စကားလုံးတွေ။ နောက် ... သူတို့ရဲ့အကြောင်းအရာတွေ။ အဲသလိုဆိုရင်ဖြင့်တော့ စကားလုံးမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ ယူစရာမရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မစပ်ဟပ်ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင်ဖြင့် ဂန္ထဝင်ကို ကျွန်တော်တို့ ဘာလို့လေ့လာမလဲ။ လေ့လာစရာမလိုတော့ဘူးလို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဂန္ထဝင်က အဖိုးတန်သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ကြည့်ရမှာက သူ့အကြောင်းအရာကို သူ ဘယ်လိုချဉ်းကပ်သလဲ။ နတ်သျှင်နောင်၊ နဝဒေး၊ စိန္တကျော်သူ။ သူက သူ့အကြောင်းအရာ သူရှိတယ်။ သူ့အကြောင်းအရာကို ဘယ်လိုချဉ်းကပ်မလဲဆိုတာ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ရမှာပဲ။ ပြီးတဲ့အခါကျတော့ သူ့ရဲ့ အဖွဲ့ပုံစံသတ်မှတ်ချက်ရှိတယ်။ ခုဟာ ကျွန်တော်တို့ အတော်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး ရေးနေတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ရဲ့ အဖွဲ့ပုံစံကိုက စည်းဘောင်ဖွဲ့ခတ်ထားတယ်။ အဲဒီထဲဝင်အောင် သူ ဘယ်လိုဖွဲ့သလဲ။ အဲဒီတော့ သူ့အကြောင်းအရာကိုလည်း သူ ဖော်ပြရမယ်။ ဒီဘောင်ထဲကိုလည်း ရောက်အောင် သွင်းရမယ်ဆိုတော့ ဒီအခါ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။ နောက်ထပ်ချက်ကတော့ သူ့လောကအမြင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့လောကအမြင် မတူဘူး။ ဘယ်လောက်အထိ ကွာသလဲဆိုတော့ နိုင်ငံရေး၊ ဘာညာ စသဖြင့် လူမျိုးရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဒါတွေထားတော့။ သူက သဘာဝကိုကြည့်တဲ့အမြင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့အမြင် တူတောင် မတူတော့ဘူး။ အဲသလောက်ထိအောင် ကွာတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ ဘယ်လိုလုပ်မြင်သလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ အဲဒီအမြင်ကို ဖော်ကျူးသလဲ။ နောက်တစ်ခုမှာ သူတို့ခေတ်မှာလည်း သူ့ထုံးတွေရှိတာပဲ။ ရေးထုံးတွေ။ ကျွန်တော်တို့ခေတ်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့ ရေး

ထုံးတွေ ရှိတာပဲ။ ဒီလိုရေးလိုက်ရင်ဖြင့် ပရိသတ်မှာ ဒီလိုအဓိပ္ပာယ် မြင်
မယ်ဆိုတာ။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်လိုပြောရင်တော့ ကွန်ဗင်းရှင်းတို့၊ ကုဒ်
တို့ ဘယ်ဘာသာစကားပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့ကွန်ဗင်းရှင်းနဲ့၊ ကုဒ်နဲ့၊ သူ့ထုံးကလေး
နဲ့သူ သွားနေတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ထုံးထဲဝင်အောင် သူ ဘယ်လိုစပ်သလဲ။
ပြီးတော့ သူ့ထုံးထဲချည်းပဲ သူဝင်နေမယ်ဆိုရင်ဖြင့် သူက အဖိုးတန်တဲ့
ပညာရှင်မဟုတ်တော့ဘူး။ သူများရေးလိုက်တာနဲ့ သူ လိုက်ရေးလို့ မရဘူး။
အဲဒီတော့ သူ့ထုံးထဲလည်း သူဝင်အောင်လည်း ရေးရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ
ဆိုတော့ သူ့ထုံးထဲ ဝင်မှလည်း သူ့ကိုဖတ်တဲ့သူက သူ ဘာပြောချင်လဲ
ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်ပေါက်မယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ထုံးထဲဝင်အောင်လည်း သူ
ပြောမယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်သီးခြားအမြင်လေးတွေ၊ ဉာဏ်
ကလေးတွေ၊ ပြောချင်စရာကလေးတွေလည်း သူပြောမယ်။ အဲဒီတော့
ဒီနှစ်ခုကို အမြဲတွဲလုပ်နေရမယ်။ ထုံးကိုလည်း စွန့်လို့မရဘူး။ ထုံးအပြင်
လည်း ရောက်အောင် သူက သွားနေတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ သူ့ကို ကိုယ်
ပိုင်ဉာဏ်ရှိတယ်ဆိုတော့ အဲဒီဟာကို သူ ဘယ်လိုလုပ်နိုင်သလဲ။ စိန္တကျော်
သူ့ကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာရမယ်။ နဝဒေးကြီးကို လေ့လာရမယ်။ နတ်
သျှင်နောင်ကို လေ့လာရမယ်။ အဲဒီဟာတင် မကဘူး။ နတ်သျှင်နောင်က
နဝဒေးနောက်က လိုက်လာတော့ သူ့ရှေ့ကလူကို သူ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
ယူမလဲ။ ရှေ့လူထက်၊ ဟိုတုန်းကထုံးက အခုထုံးထက် ဆောင်ကျပ်တယ်။
အဲဒီတော့ အဲဒီဟာကို သူ မလွတ်အောင်လည်း သူလုပ်ရမယ်။ လွတ်ရင်
လည်း သူ့ကို ဝိုင်းပယ်တော့မှာကိုး။ ကဗျာမဟုတ်တော့ဘူး၊ ကဗျာဆရာ
မဟုတ်တော့ဘူးဆိုပြီး ဝိုင်းပယ်တော့မှာကိုး။ အဲဒီတော့ အဲဒီဟာကိုလည်း
သူ ယူရမယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီရဲ့ဖိနှိပ်ချက်ကိုလည်း သူရုန်းမယ်။ ဒါလေးတွေ
ကို ဘယ်ကျောင်းမှာမှ မသင်ဘူး။ ဘယ်ကောလိပ်မှာမှ၊ ဘယ်တက္ကသိုလ်
မှာမှ သင်တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီဟာ ဘာလုပ်ရမလဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သင်
ယူမှရမယ်။ ဘယ်ကဗျာဆရာပဲဖြစ်ဖြစ် ကဗျာကောင်း ရေးချင်တယ်ဆို
ရင်ဖြင့် အားထုတ်ရတာချည်းပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘာလဲဆိုတော့ သူ
လေ့လာနေရတော့မယ်ဆိုတော့၊ အဲဒီလေ့လာချက်တွေ ကျွန်တော်တို့မှာ
ရှိသလားဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာမှုအားနည်းသလောက် ကိုယ်
အားနည်းမှာပဲ။ လေ့လာမှုများသလောက် ကိုယ့်အား များမှာပဲ။ တစ်နည်း

mgj.com

အားဖြင့် ဆရာဆိုရင်ဖြင့် နတ်သျှင်နောင်နဲ့ တရင်းတနှီးနေလာခဲ့တော့ သူ့ ဆီက အားတွေရလာတာပါပဲ။ အဲဒီအခါကျတော့မှ သူ့ရဲ့ ကဗျာဓာတ်တွေ ကိုယ် ရလိုက်တာပါပဲ။ အဲဒီနောက်မှာ အဲဒီ ကိုယ်ရထားတဲ့ ကဗျာဓာတ် ကို ကိုယ့်ခေတ်ရဲ့ ထုံး၊ ကိုယ့်ခေတ်ရဲ့ စကားအသုံးအနှုန်း၊ ကိုယ့်ခေတ် ရဲ့ လောကအမြင်နဲ့ ပြန်ပြီး လှည့်သုံးတော့တာပါပဲ။ ကဗျာဓာတ်ရပြီကိုး။ ကဗျာဓာတ်မှ မရရင်တော့ စကားလုံးတွေ ကစားသွားတာပဲ ရမယ်။ ကျွန် တော်တို့ ကိုးကားလို့ရအောင် စာအုပ်ကလေးတွေ ကျွန်တော် ယူလာတယ်။ အဲဒီမှာ ဘာတွေတွေ့တတ်သလဲဆိုတော့ လစ်စ် (List) ပေါ့။ စာရင်းတွေ တွေ့တာပဲ။ နောက် ပီကာဆိုရဲ့ ဘာ၊ ဟိုဒင်းနဲ့ အဲလီယက် ဘာဖြစ်တယ်၊ ဘားတော့ဗရက်ရဲ့ ဘာညာဆိုပြီးတော့ တန်းသာစီလိုက်တယ်၊ ဘာပြော ချင်မှန်း ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး။ သူထင်တာတော့ အများကြီး ပြော လိုက်တယ်ထင်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဖတ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဘာအကြောင်းအရာမှန်း မသိဘူး။ စာရင်းပေးရုံနဲ့ မရဘူး။ ဒီစာရင်းကို ဖွဲ့စည်းရမယ်။ အပြိုင်စနစ်ကလေးတွေ (parallelism) လို့ခေါ်တာပဲ။ အဲဒီ အပြိုင်စနစ်ကလေးတွေ သုံးနေရမယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအပြိုင်စနစ်က ဘယ် ကိုပို့နေတာလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ကြည်ကြည်လင်လင် မမြင်ရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဂန္ထဝင်ကို ပြန်သွားပါ၊ ပြန်သွားပါလို့ ပြောရတာ။ ဂန္ထဝင် ကတော့ တန်ဖိုးကို စိစစ်ထားပြီးပြီ။ ဂန္ထဝင်ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဆရာတို့ကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာရတယ်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အချိန်က လည်း နည်းနည်းကွာလာတဲ့အခါကျတော့ တန်ဖိုးကို ကျွန်တော်တို့ သိ လာတယ်။ ဒီကဗျာရဲ့ တန်ဖိုးကတော့ မရှိတော့ဘူး။ ဒီကဗျာရဲ့ တန်ဖိုး ကတော့ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့သိတယ်။ ဆရာဇော်ဂျီနဲ့ ဆရာမင်း သုဝဏ်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဒီလိုတွေ့မယ်။ အဲဒီတော့ တန်ဖိုး ရှိတယ်ဆိုတဲ့အခါကျတော့ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ဟာ သွားပြီး အချိန်ဖြုန်းမနေ တော့ဘူး။ တန်ဖိုးရှိတာ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာတယ်။ အဲ ... ဂန္ထဝင်ဆို တဲ့အခါကျတော့လည်း လေ့လာသုံးသပ်၊ ဝေဖန်ဆင်ခြင်ထားတဲ့ ဟာတွေ ကလည်းများ၊ သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့ ပိုပြီးတော့ အချိုးကျကျ မြင်နိုင်မယ်။ လက်ငင်း ကဗျာကို မလေ့လာရဘူး မဟုတ်ဘူး၊ လေ့လာရမယ်။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အမြင်တူချင်းတွေ ဒီလောကထဲမှာ နေနေကြတာပါ။

ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့တန်ဖိုးက ဘယ်လောက်ရှိလဲဆိုတာ ချက်ချင်း ဆုံးဖြတ်
လို့မရဘူး။ အရင်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ စွဲလမ်းလိုက်တာက သူတို့ရဲ့ အပေါ်
ယံကလေးကို စွဲလမ်းလိုက်တာ။ အဲဒါလေးကို ကျွန်တော်တို့ ယူလိုက်
တယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲဆိုတော့ တစ်နေ့ကျတော့ သူ့အပေါ်
ယံက သူ မြုပ်သွားမယ်။ ကျွန်တော်တို့ သူ့ဆီက ယူထားတဲ့ဟာကလည်း
မြုပ်သွားမယ်။ အဲသလို မြုပ်သွားမယ့်အစား သူ့ရဲ့အနှစ်ကလေးကို ရလိုက်
တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာလည်း သူ့အနှစ်နဲ့တွဲပြီး ပီပီပြင်ပြင်
ရမယ်။ အဲဒီမှာ ဂန္ထဝင်ရဲ့တန်ဖိုးကို ရတာပါပဲ။

တာ ■ ■ တော်တော် မှတ်သားစရာပါ။ နိဿယပေါ့။

မိုး ■ ■ မှန်ပါတယ်။

တာ ■ ■ နည်းနာကို လေ့လာဖို့ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။

ဇင် ■ ■ နိဿယရော၊ အမြင်ရောပေါ့။

တာ ■ ■ အဲဒီ နိဿယကို လေ့လာဖို့လိုမယ်။ အဲဒီလေ့လာဖို့ကတော့ ကဗျာဆရာ
တွေပေါ့ဗျာ။ အဖွဲ့အနွဲ့ကို ဖန်တီးတဲ့ ကဗျာဆရာတွေရဲ့ အားပြုတဲ့ ပင်ရင်း
အလုပ်တော့ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ ဒီအလုပ်က ဝေဖန်ရေးဆရာရဲ့ အလုပ်
ပဲ။ ဒီဝိုင်းမှာလည်း ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ ပါနေတာပဲဗျ။ ဝေဖန်ရေးဆရာ
အမြင်ပေါ့ဗျာ။ ပြောဟန်တူတယ်။ အဲဒါကတော့ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေက
လုပ်ရမယ်။ ဖန်တီးတဲ့ ကဗျာဆရာကတော့ သူက လေ့လာတဲ့လူ မဟုတ်
ဘူး။ ကျွန်တော် နားလည်သလောက် သူက ခံစားမှုသမား၊ အဲ ... ခံစား
သူဆိုတော့ သူ နေထိုင်တဲ့ သမိုင်းခေတ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သမိုင်း
ရိုက်ခတ်ချက်ကို ဘယ်လောက်လေ့လာသလဲ။ ဒါပေမဲ့ ခုနကပြောသလို
သတ်သတ်လေ့လာတဲ့သူ မဟုတ်သော်လည်းပဲ မသိမသာပေါ့ဗျာ။ အတွင်း
စိတ်က လေ့လာမှာပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မော်တော်ကားမောင်းချင်သူဟာ
မော်တော်ကားမောင်းနေတဲ့လူထက် ကြည့်တဲ့အခါမှာ သူ မောင်းချင်တဲ့
အတွက်ကတော့ မော်တော်ကား မောင်းပုံမောင်းနည်းပေါ့။ လက်ဦးဆုံး
မမောင်းချင်တဲ့လူထက် ပိုပြီးတော့ စိတ်ဝင်စားမယ်ဆိုတော့ ရတော့ ရမှာ
ပဲ။ ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ နတ်သျှင်နောင် ကျွန်တော် မလေ့လာပါဘူး။
ကျွန်တော် သုတေသီ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအလုပ်နဲ့ တော်တော်ဝေးပါတယ်။
ကျွန်တော် လုပ်မှာမဟုတ်ဘူး။ လုပ်လည်း မလုပ်တတ်ပါဘူး။ အဲဒီတုန်းက

ငယ်လည်းငယ်ပါသေးတယ်ဗျာ။ ဘယ်လုပ်တတ်မလဲ။ သို့သော်လည်းပဲ သူ ဖတ်သလောက်ကတော့ သူ့ခံစားမှုနဲ့တူတဲ့ ကဗျာကို နှစ်သက်မှာပဲ။ ဒါ အဲသလိုပဲ ပြောရမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကဗျာဆရာဆိုတာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ခံစားမှုသဘော မတူကြဘူး။ ဥပမာ တချို့က တောတောင်သဘောအလှကို ပိုခံစားမယ်။ တချို့က လူတွေ လှုပ်ရှားနေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို ပိုခံစားမယ် စသည်အားဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိကြမယ်။ မတူကြတာ သူနဲ့ နီးစပ်တဲ့၊ သူ့ခံစားမှုနဲ့ နီးတဲ့ဟာကို သူက စိတ်ဝင်စားတယ်။ စိတ်ဝင်စားတော့ သူ စိတ်ဝင်စားတဲ့ ကဗျာကိုတော့ လေ့လာမယ်ဆိုပြီး လေ့လာတာမဟုတ်ဘူး။ အတွင်းစိတ်က လေ့လာတန်သလောက် လေ့လာပြီးသားဖြစ်မယ်။ အဲ ... ကျွန်တော်က နတ်သျှင်နောင်ကို အခု ဒါ ပြန်တွေးကြည့်မှ စဉ်းစားမိတာ။ နတ်သျှင်နောင်ကို ကျွန်တော် ဘာကြိုက်သလဲဆိုတော့ စကားလုံး အစပ်အဟပ်ကလေးကို ကျွန်တော် ကြိုက်တယ်။ နောက်တော့ လှပြီး ...။

- မိုး ■ ■ ဆေးစပ်သလို၊ ဆေးရောင်စပ်သလို။
- တာ ■ ■ ဟုတ်တယ်၊ ဥပမာဆိုပါတော့၊ ခုန ဟို .. ဘာသီချင်းလဲ။ ‘နွေနှောင်းရက်ကျန်’ ဆိုပါတော့။ ကျွန်တော့်စကားလုံးတစ်လုံး ပါတယ်။ ဒါ သူများပြောမှ သိတာပါ။ ကျွန်တော် အဲဒီတုန်းကတော့ ဒီစာသားကို ကျွန်တော် မရေးဘူးဆိုပြီး တစ်ဖက်က လုပ်ကြတယ်။ ကျွန်တော် မရှင်းပါဘူး။ ‘မယ့်ကိုယ်စား မွေးမြလေသလား’။ ‘မွေးမြ’ ဆိုတာ ကျွန်တော့်စကားလုံးလို့ ထင်တယ်။ ဒါကတော့ ပြောနိုင်တယ်။ ကျွန်တော့်စကားလုံးဆိုလို့ စောစောက နိဿယဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပေါ့။
- မိုး ■ ■ မွေးမြလေသလား ...။
- တာ ■ ■ နတ်သျှင်နောင်က မွေးမြ မသုံးဘူးဗျ။ ဥပမာ ကျွန်တော် သုံးတယ်။ ရွန်းမြ။ ‘လရောင်ရွန်းမြသော ညတစ်ည’၊ တစ်ယောက်ကတောင် ပြောတယ် ‘မြ’ ကြီးက အပိုပဲဗျ။ အဲဒီ ပြောတဲ့လူက ဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက်ဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ ‘မြ’ လေးပါမှ၊ စိမ်းရောင်လေးတွေ လဲ့လဲ့လေး။ ဒါ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူဘူး။
- မိုး ■ ■ ဟဲဟဲ ... အရောင် ... အရောင် ...။
- တာ ■ ■ ဟုတ်တယ်။ အရောင်ပါလာပြီ။ လစိမ်းဆိုတာတောင် တချို့က လက်

မခံဘူး။ တချို့ကလည်း လက်ခံတယ်။ လက်ခံသူ နည်းပါတယ်။ 'မြ' လေး ထည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက ပြေသွားတယ်ဗျ။ ကိုယ်လိုချင်တာ။ ဒီလိုလေ ...၊ ကဗျာရေးတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ခံစားမှုကို ဖြေဖျောက်တာပဲဗျ။ အဲ ... ပြေသွားတာပဲ။

မိုး ■ ■ ■ ချင်ခြင်းပြေသွားတာပေါ့။

တာ ■ ■ ■ အဲဒီလိုဟာလေး။ တချို့လည်း ကျွန်တော့်ကို ဝေဖန်ပါတယ်။ စကားတွေ ပိုတယ်။ ဘာညာ။ ဒါ ဟုတ်ကောင်းလည်း ဟုတ်မယ်။ အဲဒါ ဝေဖန်ရေး ဆရာတွေရဲ့အလုပ်ပါ။

ဇင် ■ ■ ■ ဆရာ ခုနပြောတဲ့ နိဿရည်း။ အဲဒါ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေရဲ့ အလုပ်ဆိုတာ။ အဲဒါ ဆရာ လုပ်သင့်သလောက်တော့ လုပ်ချင်လုပ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကဗျာဆရာတွေရဲ့ ပဓာနအလုပ် မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ဟာလေးက အတော်ကို ကောင်းပါတယ်။ အခုဟာ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မှန်ပါတယ်။ ဝေဖန်ရေး ဆရာတွေက အဲသလိုသာ ရှေ့က လုပ်ပေးသွားမယ်ဆိုရင် ကဗျာဆရာ အဖို့မှာ အများကြီးသက်သာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာက ဝေဖန်ရေးဆရာတွေက အဲဒီဟာမျိုး လုပ်မပေးတော့ လုပ်ပြီးသားအသင့်မရှိဘူး။ လုပ်ပြီးသား မရှိတော့ ကဗျာဆရာက သူ့ဟာသူ လုပ်ရမယ့်သဘောမျိုး ရှိနေတယ်။ သို့သော် တစ်ခု ဟိုဒင်းလေးထောက်ပြချင်တာက တီအက်စ်အီးလီးယော့ (T.S. Eliot) ဆိုရင်ဖြင့် ရှိတ်စပီးယားတဲ့။ နောက်ပိုင်းမှာ ရှိတ်စပီးယားကတော့ သိတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ စကားလုံး ၁၀ လုံးပါတဲ့ ကဗျာစာကြောင်း ဟဲရိုးအစ်လိုင်း (Heroic Line) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူရေးပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ဘယ်သူရေးရေး သူ့လေပဲ ထွက်နေတာပဲ။ သူ့အသံကို လွန်ဆန်လို့ ကို မရဘူး။ မိလ်တန်တောင် သူ့အသံကို လွန်ဆန်လို့မရဘူး။ ဘယ်တော့မှ အဲဒီဟာ ကျိုးထွက်သွားသလဲဆိုတော့ အီးလီးယော့ကျမှ ကျိုးသွားတယ်။ သူက ဘယ်လိုလုပ် ချိုးပါသလဲဆိုတော့ ရှိတ်စပီးယား၊ ဝက်ဘ်စတာ (Webster) ၊ တားနား (Turner) စသဖြင့် အဲဒီခေတ်က ရှေးလူတွေ အကုန်လုံးရဲ့စာကို သူ့အနေနဲ့ လေးငါးနှစ်ကို လေ့လာပြီး ကျင့်ရတယ်။ လေ့လာပြီး ကျင့်လိုက်။ လေ့လာပြီး ကျင့်လိုက်။ သူတို့ ဒီလိုင်းမှာ ဘာအသံတွေက ဘယ်လိုယူထားသလဲ၊ ဘာကို အင်အားပြုထားသလဲ၊ အဲဒီဟာကို ဘယ်လိုချိုးလို့ရမလဲဆိုတာကို လေ့လာပြီးတဲ့အခါကျတော့မှ တွက်

တာလား။ ကိုယ့်ခံစားမှုကို လုံးလုံးဖော်ထုတ်ရမှာကိုး။ အားဆို အော်လို့ ရမယ်။ တားလို့ အော်လို့ရမယ်။ တစ်ခါ အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ စကားလုံးတွေ နဲ့ အသံတွေနဲ့လည်း ဖော်ထုတ်လို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ခံစားမှုတွေကို ကွန်မြူနီကိတ် လုပ်မယ်။ သူ့ခံစားမှုတွေကို သူက ဖြန့်ဦးမှာ။ အဲဒီမှာတော့ ကဗျာဆရာဟာ ဘာသာစကားကို မလွဲမသွေ သုံးရမှာပဲ။

စွမ်း ■ ■ အအ အိပ်မက် မက်သလိုမဖြစ်အောင်ပေါ့ဗျာ။ ဒါပေါ့ ...။

ကြူး ■ ■ ဘာသာစကားနဲ့ တွေ့ပြီ။ အဲ ... ဘာသာစကားနဲ့တွေ့ပြီဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့သုံးနေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဘာသာစကား အသုံးအနှုန်း တွေ တချို့ရှိမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖေ၊ အမေတွေ သုံးတဲ့ ဘာသာစကား ကို သိရမယ်။ တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဆေးဘီဘင်လက်ထက်က စသည် ဖြင့် သိဖို့လိုတယ်။ အခဲလေးရှိဖို့ဆိုတော့ သုံးတာ၊ မသုံးတာ မပြောလိုပါ ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အဘိုး၊ အဘွားတွေသုံးတဲ့ စကားလုံး သုံးရမယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။

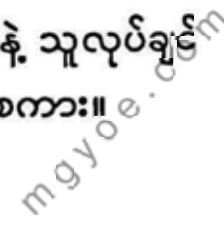
ဒါပေမဲ့ ခုန ဟို ... ဆရာ ဒဂုန်တာရာပြောသလိုပဲ အခါအခွင့်သင့် ခိုက်အခါနဲ့ ကြုံလို့ရှိရင် သူ့ရဲ့ ခံစားမှုကို ဖော်ထုတ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော် တို့ အဓိကစကားလုံး သုံးချင်မှ သုံးမိမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အဓိက စကားလုံးက ပြန်တက်လာမယ်။ သူ ပြောချင်တဲ့ အခါအခွင့်၊ သူပြောချင် တဲ့ အခါ၊ အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီလို့ရှိရင် စကားလုံးတစ်လုံးဟာ ဟောင်း နေပါတယ်။ ညစ်နေပါတယ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ဆိုလိုချင် တာက ဘာသာစကား အဓိကမဟုတ်ဘူးဆိုတာလည်း ကျွန်တော်က သိပ် ပြီးတော့ သဘောမတူဘူးပေါ့ဗျာ။

မိုး ■ ■ ဘဝင်မကျဘူးပေါ့။

ကြူး ■ ■ ဘဝင်မကျဘူးပေါ့။ ဟို ခံစားမှု အဓိကကျတယ်ဆိုတာ လက်ခံပါတယ်။ အဲဒီ ခံစားမှုဖော်ထုတ်ဖို့ရာ ဘာသာစကား၊ ဘာသာစကားမှာ ကဗျာဆရာ ဟာ ဘယ်လောက် ထလုပ်နိုင်သလဲ။ သူက ဘာသာစကားအသစ်တောင် ထွင်လို့ရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အခု သုံးနေတဲ့ ဘာသာစကားမဟုတ်ဘဲနဲ့ သူလုပ်ချင် လည်း ရတယ်။ အဲဒါ ကြာတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီဘာသာစကား။

မိုး ■ ■ ပင်မရေစီးတို့ ...။

ကြူး ■ ■ ဟင်း ... ဟင်း ... ဟုတ်တယ်လေ။ ပင်မရေစီး ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဆရာတာရာ လုပ်သွားတာပဲ။ ဒါ စကားလုံးတစ်ရပ်ပဲ။ ကဗျာဆရာဟာ တချို့ ဒစ်ရှင်နရီထဲမှာ မပါတဲ့ စကားလုံးတွေကို သူ အများကြီး သုံးသွားတယ်။

အဲဒီ စကားလုံးတွေဟာ ကြာရှည်ကြာရှည် ကြာလာတော့ ဒစ်ရှင်နရီလေးတွေ ထုတ်လာတာ။ သူ့အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အစဉ်အလာနဲ့ အခိုင်အမာ ထုထည်ရှိတဲ့ ပေါင်းစပ်ပုံတွေ၊ စကားလုံး ပေါင်းစပ်ပုံတွေဟာ ကြာတော့ လက်ခံသုံးစွဲမှာပဲ။ နို့မို့ဆိုရင်တော့ ဘယ် သုံးစွဲမှာလဲ။ အဲဒီတော့ ကဗျာဆရာဟာ ခံစားမှုအားကောင်းဖို့ လိုပါတယ်။ ဘာသာစကားကိုလည်း ဥပေက္ခာပြုလို့ မရဘူး။ ဂန္ထဝင်စာပေကိုလည်း ဆရာမြင်ပြောသလောက် လေ့လာတတ်ချင်မှ တတ်မယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ အနည်းဆုံး တတ်နိုင်သလောက် အားထုတ်ဖတ်ဖို့ ကျွန်တော်ပြောတာနော်။

မိုး ■ ■ ဂန္ထဝင်နဲ့ အဆက်မပြတ်ဖို့ပေါ့။ ဟုတ်လား။

ကြူး ■ ■ ဖတ်ဖို့ပြောတာပါ။ ဟို ... ကျွန်တော်က အကုန်လုံး ဖတ်စရာမလိုပါဘူး။ ပျို့ကြီးတွေ၊ မော်ကွန်းကြီးတွေ ဖတ်စရာ မလိုပါဘူး။

ဇင် ■ ■ ဆရာပြောတဲ့အထဲမှာတော့ မှန်ပါတယ်။ ခံစားမှုဆိုတာ။ ခံစားမှုကတော့ အခြေခံပဲ။ ခံစားမှုကဟော့ အစပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့က အာရုံနဲ့ စရတာကိုး။ အာရုံနဲ့ အာယတနနဲ့ စရတာ။ နောက်မှ ဘယ်လိုပြောပါ သလဲဆိုတော့ ဒီ ခံစားမှုမှန်မှ အတွေးမှန်မယ်လို့ ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ခံစားမှုလွဲရင် အတွေး လွဲတတ်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကဗျာဆရာက ခံစားရုံပဲ ခံစားလို့မဖြစ်ဘူး။ ခံစားတတ်ဖို့ကလည်း လိုသေးတယ်။ အဲဒါ ခံစားတာ ပြီးတော့ ကဗျာကို သူတို့အနေနဲ့ သရုပ်ဖော်ကြတာပေါ့လေ။ ဘာလဲဆိုတော့ ဒီဘာသာစကားကို ဖွဲ့နွဲ့ဖန်တီးတဲ့အားဖြင့် သဘာဝစကားလေးဖြစ်လာအောင် ပြုလုပ်တာဟာ ကဗျာပဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်လိုပြောရမယ်ဆိုရင်ဖြင့် Make artific sound like natural speech ။ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တာက သဘာဝပြောကြဆိုကြ။ အဲသလို ပြောကြဆိုကြတဲ့စကား လိုချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစကားဆိုတာ မရှိဘူး။ အထူးသဖြင့် စာပေအနေနဲ့ မရှိဘူး။ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ရှိချင်ရှိမယ်။ စာပေအနေနဲ့ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်သလဲဆို

တော့ ကိုယ်တွေ့တဲ့ စကားကို ကိုယ့်ရဲ့ဖန်တီးလုပ်ကိုင်တတ်တဲ့နည်းနဲ့ သဘာဝစကားနဲ့ အနီးစပ်ဆုံးရောက်အောင် ပြုလုပ်ပေးတာ အဲဒါ ကဗျာ ပါပဲ။

ဖော်ကျူးတဲ့လူရဲ့ လက်မှု ပါလာပြီ။ အဲဒီတော့ ဘာသာစကားကို ကိုယ့်ရဲ့ လက်မှုပညာအတတ်နဲ့ ဖွဲ့လိုက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်လိုချင်တဲ့ သဘာဝ စကားဟာဒီဘက်က ထွက်လာတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဒီဘက်က သရုပ်မှန် ထွက်လာတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဆွေးနွေးနေကြတာတွေ ကျွန်တော် ဖတ်ရ ပါတယ်။ ကဗျာဟာ အနုပညာလား။ ကဗျာဟာ လက်မှုပညာလား။ အဲဒီ လောက်အထိကို ဆွေးနွေးနေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ တကယ်တော့ သူက အနုပညာလည်း ဟုတ်တယ်။ ခံစားမှုပိုင်း။ လက်မှုပညာလည်း ဟုတ်တယ်။ ဘာသာစကားပိုင်း။ ကိုမောင်ညွန့်ပြောသလို အဲဒီနှစ်ခု သွား ပြီးတော့ ချက်ကျကျ ဆက်ဆံမိမှ ကဗျာကောင်းလေးတွေ ထွက်လာမယ်။ အနုပညာ၊ လက်မှုပညာ နှစ်ခုစလုံး ဖြစ်နိုင်တယ်။

- တာ ■ ■ အဲဒါကတော့ ဝေဖန်ရေးဆရာရဲ့ အကဲဖြတ်ချက်ပေါ့ဗျာ။
- ဇင် ■ ■ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်။
- တာ ■ ■ ကျွန်တော်ကတော့ ဝေဖန်ရေးသမား မဟုတ်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ နည်းနည်းပါးပါးတော့ ရေးတာပေါ့ဗျာ။
- ကြူး ■ ■ ဟဲ ... ဟဲ ... အံ့မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဟဲ ... ဟဲ ... အများကြီး ရေးပါတယ်။
- ဇင် ■ ■ ဆရာ ... ဆရာ ကဗျာရေးတာနဲ့ ဝေဖန်ရေး ရေးတဲ့စာအုပ် ဘယ်ဟာ ပိုထူသလဲ။
- တာ ■ ■ ဒါကတော့ စကားပြေနဲ့ကိုးဗျ။
- ကြူး ■ ■ ဟဲ ... ဟဲ ...။
- ဇင် ■ ■ ဆရာဆီကပဲ ကျွန်တော်တို့ သင်ယူရတာပါ။
- တာ ■ ■ ဒီလိုဗျ၊ ဒီလိုလေ ..။ အရေးသန်တက အဖွဲ့အနွဲ့ ပေါ့ဗျာ။ ကဗျာကတော့ နည်းချင်မှ နည်းမှာပေါ့။ အပုဒ်နည်းမယ်။ အခုနောက်ပိုင်း။ သို့သော် ကျွန်တော် ဖွဲ့ချင်တဲ့ဟာတော့ ရှိတယ်ဗျ။ သို့သော်လည်းပဲ ခုနပြောသလို ကျွန်တော်က ဒီလိုပါ။ ဝေဖန်ရေးဆရာအမြင် ဆိုတာက ရယ်စရာပြော တာပါ။
- ဇင် ■ ■ ဟုတ်ပါတယ်။

တာ ■ ■ ငြင်းပယ်တဲ့သဘော မဟုတ်ပါဘူး။ ယနေ့ လူငယ်ကဗျာဆရာတွေပေါ့ ဗျာ။ ငယ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ထက် ဘယ်လောက်ငယ်မလဲဆိုတော့ အများကြီး ငယ်မယ်။ ငါးဆယ်ကျော်သူတို့ကတော့ သူတို့ရဲ့ ဂန္ထဝင် အခြေခံ တော့ ကျွန်တော် သိပ်အကဲမဖြတ်တတ်ဘူးဗျာ။ သိပ်လည်း မေးမကြည့်ဖူး ဘူးပေါ့ဗျာ။ သို့သော် သူတို့ ကဗျာတွေ ဖတ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့ ရေးဖွဲ့နေတာက သူတို့ ဒီခေတ်ပြိုင်၊ သူတို့ အမြဲတမ်း ထိတွေ့နေတဲ့၊ နေ့စဉ် ထိတွေ့နေတဲ့ ကြီးပြင်းလာရတဲ့ သမိုင်းခေတ် အတွေ့အကြုံတွေ အားစိုက်ပြီး ရေးနေကြတယ်။ အဲဒါ သဘာဝကျတယ်ဗျာ။

မိုး ■ ■ ခေတ်သစ် ဘာသာစကားပေါ့။

တာ ■ ■ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဥပမာ စိန္တကျော်သူဟာ 'ခနဖြူတွင်ချီ' တဲ့ ရတုဆို ရင် သူ့ရဲ့ ခေတ်ပြိုင်ခံစားမှု၊ အခုအခံလေးတွေ၊ လူငယ်တွေ ဖွဲ့သလို ဖွဲ့ တာ။ နိဿယ အတူတူပဲ။ အဲဒီ ဖွဲ့တဲ့အခါကျတော့ သူ့ခေတ်မှာ ပေါ် ပေါက်နေတဲ့ စကားလုံးအသုံးအနှုန်းတွေ၊ ဖွဲ့ဟန်တွေနဲ့ပဲ ဖွဲ့တာ။ ကျွန်တော် တို့က ခုနေ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ တွေ့တာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတော့ အဲဒီ လိုဟာလေးတွေကတော့ ဒါ ကဗျာဆရာဖြစ်လာပုံကတော့ တူတာပေါ့။ သို့သော်လည်း ခုနပြောသလို ကဗျာကောင်းဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ အငြင်း ပွားရမယ့် စကားပါဗျာ။ ကဗျာကောင်းဆိုတာ ယာယီသုံးတာပေါ့။ ထား ပါတော့။ ဆိုတာကတော့ ကဗျာဆရာတွေ ဘယ်လောက်ပဲ ပေါ်နေပေမဲ့ ထောင်သောင်းချီနေပါစေ၊ အဲဒီထဲက ချွန်ပြီးတော့ နောက်ခေတ်ထိ တည် လာနိုင်တယ်ဆိုတာ ဒါ လက်ရွေးစင်တွေပဲ။

ကျွန်တော်က အဲဒီလိုပဲကြည့်ချင်တယ်။ ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ ဒီလူငယ် ကဗျာဆရာတွေအတွက်လည်း အဟန့်အတားလည်းမဖြစ်စေချင်ဘူး။ လေ့လာ ပါ။ ကဗျာဆရာတွေဟာ လေ့လာမှ ကဗျာဆရာကောင်းဖြစ်မှာမို့ ပြောလိုက် ရင် သူတို့ တန်သွားမလား၊ တုံ့သွားမလား။ အဲဒါလည်း ကျွန်တော်က မဖြစ် စေချင်တဲ့အတွက် အဲဒါကလည်း အကြောင်းတစ်ချက်ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံကလည်း ခုနပြောသလို ဂန္ထဝင်တော့ မှန်တယ်ဗျာ။ ဂန္ထဝင်အခြေခံပဲ။ သို့သော်လည်း ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါကျတော့ နောက်ဆက် ပြီး ကဗျာတွေ ရေးတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော် တွေကြုံလာရတဲ့ ဒီသမိုင်း ခေတ်ခံစားမှုတွေကိုပဲ ကျွန်တော်ရေးချင်တာ။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ရေးခဲ့တာပဲ။